СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 14 ГРУДНЯ 2001 РОКУ ЧИСЛО 50 VOL. CVIII FRIDAY, DECEMBER 14, 2001 No. 50

Відзначення 10-річчя Збройних сил України

Учасники свята (зліва): Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев, Представник України в ООН посол Валерій Кучинський, голова СУА Ірина Куровицька, військовий радник полковник Віктор Гвоздь.

НЬЮ-ЙОРК. – У приміщенні Постійного представництва України при ООН 6 грудня відбулось прийняття з нагоди 10-річчя Збройних сил України. У ньому взяли участь численні дипломати з 70 держав світу, військові аташе місій держав-країн ООН, представники української спільноти в Америці, гості з України.

Присутніх вітали Представник України в ООН посол Валерій Кучинський, військовий радник Постійного представництва, полковник Віктор Гвоздь з дружиною Ольгою, його заступник, полковник Анатолій Кононенко з дружиною Іриною, працівники представництва.

Валерій Кучинський у вітальному слові сказав: „Збройні Сили України стали утверджуючим, оборонним знаком незалежності України. Українське військо поступово перетворюється на

(Закінчення на стор. 11)

В Україні розпочався перепис населення

КИЇВ. – 5 грудня розпочався всеукраїнський перепис населення, який триватиме до 14 грудня. Жителям України запропоновано дві анкети – одну на домогосподарство, другу- на кожного члена сім'ї. Анкета містить 19 запитань, відповіді на які мають дати інформацію не лише про кількість мешканців, але й про їхній вік, діяльність і таке інше. Наявність документів при цьому необов'язкова. За словами речника Державного комітету статистики України Олександра Осауленка, на проведення перепису держава виділяє близько 200 мільйонів гривень.

Перепис спричинився до спалаху дискусій про стан української та російської мов. Президент України Леонід Кучма в інтерв'ю російській газеті „Труд" висловив думку, що російська мова в Україні має отримати статус офіційної. Відповідаючи на запитання кореспондента газети, Л. Кучма сказав, що державною мовою в Україні має бути українська, але російська мова не повинна, як він сказав, відчувати себе чужоземною. Голова товариства „Просвіта" Павло Мовчан, коментуючи слова Президента, заявив про загрозу порушення Конституції, яка, за його словами, не передбачає офіційного статусу будь-якої мови, а державною називає лише українську. Проросійські організації в Україні також заявили, що результати перепису можуть бути використані з політичною метою, зокрема якщо зменшиться кількість людей, які назвуть себе росіянами.

Тим часом, напередодні 4 грудня президент Росії Владімір Путін відвідав Україну та разом з Президентом Леонідом Кучмою взяв участь у праці українсько-російського форуму ділових кіл у Харкові. Перед їхньою візитою до Харкова в місті поновилася дискусія про статус російської мови в реґіоні. Кілька харківських видань 7 грудня надрукували матеріяли, що закликають використати перепис населення для зміненння етнічної картини Слобожанщини. Харківський тижневик „Событіє" умістив на своїх шпальтах заклик до читачів-українців під час перепису називатися росіянами, а на запитання про рідну мову говорити – російська. Крім того, газета „Врємя" вмістила статтю, в якій натякається на утиски російської мови та культури в Харкові, що нібито мають місце. Місцеві оглядачі звернули увагу на те, що зазначені видання проігнорували

(Закінчення на стор. 11)

Дослідження українських архівів

16 листопада у Вашінґтоні, на прийнятті, спонзорованому Американською програмою наукових обмінів IREX та Інститутом Кенана, було представлено нове видання д-ра Патриції Кенеді Ґримстед „Трофеї війни та імперії: архівна спадщина України. Друга світова війна та міжнародна політика реституції". Д-р П. Кенеді Ґримстед – світового маштабу дослідниця, довголітня співробітниця Українського наукового інституту Гарвардського університету. Нижче подаємо її думки з приводу її дослідної праці і появи цього нового гарвардського видання.

Восени ц. р. заходами видавництва Українського наукового інституту Гарвардського університету побачила світ книга д-ра Патриції Кенеді Ґримстед „Трофеї війни та імперії: архівна спадщина України. Друга світова війна та міжнародна політика реституції". Ця імпозантна наукова праця англійською мовою має понад 700 сторінок тексту і є з багатьох точок зору унікальною. Перше в історії систематичне наукове дослідження архівної спадщини України вражає навіть людину невтаємничену, маштабами охоплення, глибиною аналізи, сміливістю постановки проблем. В додаток воно має рису, що сьогодні стає все більшою рідкістю для наукової літератури, а саме – легко і цікаво читається. Книга ця належить перу вченої, яка є чи не найбільшим у світі авторитетом з архівів України та колишнього СССР.

Як пише у передмові до книги генеральний секретар Міжнародної ради архівів Чарлз Кечкемет: „У надзвичайно багатій західній літературі про Совєтський Союз публікації, присвячені питанням архівної системи та архівної політики, підписані лише одним іменем – „Патриція Кенеді Ґримстед" – старший дослідник в Україн-

(Закінчення на стор. 15)

Д-р Патриція Кенеді Ґримстед

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Підписано закони про транзит російського газу

КИЇВ. – Президент України Л. Кучма підписав 11 грудня закон „Про ратифікацію угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації щодо забезпечення транзиту російського природного газу по території України». 15 листопада Верховна Рада ратифікувала три „газові" угоди між Україною та Росією – про умови резервних постачань і оплати російського природного газу в Україну в 2001 році, про гарантії транзиту російського природного газу територією України, про додаткові заходи щодо забезпечення транзиту російського природного газу. Третя з цих угод передбачає реструктуризацію українського боргу на 12 років на умовах реструктуризації боргу перед Паризьким клюбом кредиторів, тобто з трирічним пільговим періодом. Сума боргу України за російський газ становить понад 1 млрд. 401 млн. дол. Одночасно Президент України підписав закони про гарантії транзиту російського природного газу територією України, про умови резервних поставок в Україну і оплати російського природного газу в 2001 році.

Завершилися переговори України з ЕБРР

КИЇВ. – 11 грудня у Лондоні закінчилися переговори між українською урядовою делеґацією, очолюваною першим заступником прем'єр-міністра Олегом Дубиною, і Европейським банком реконструкції та розвитку. Результатом переговорів є те, що сторони створять групу задля можливої участи в добудові реакторів на Хмельницькій та Рівненській АЕС. Каменем спотикання на переговорах була вимога підвищити в Україні тарифи на електроенергію на одну третину. Україна ж каже, що ця вимога є новою, і принагідно зазначає, що таке підвищення напередодні виборів було б для уряду політично збитковим. Наприкінці листопада прем'єр-міністер України Анатолій Кінах надіслав листа з відмовою від кредиту. Президент Кучма назвав умови банку „закріпаченням України". Згодом з'явилися повідомлення про те, що допомогти коштами в цьому проєкті готова Росія.

Президент відзначає тенденцію зростання добробуту

КИЇВ. – Президент України Л. Кучма заявив, що в цьому році, вперше за 10 років незалежности, зростання в економіці України позитивно позначилося на соціяльній сфері. Про це він сказав на триденному II Міжнародному форумі економічного співробітництва „Партнерство в ім'я злагоди та розвитку", який відбувався 5 грудня в Національному палаці „Україна" у Києві. За словами Л. Кучми, Україна „вступила в той період, коли економічні досягнення стали позначатися на соціяльній сфері". За його словами, „вперше за 10 років доходи населення зросли на 9 відсотків, а реальна заробітна плата – більш ніж на 4 відсотки". Президент України наголосив, що необхідно всіма силами і засобами продовжувати цей шлях. На думку Л. Кучми, не може бути розвинутої економіки, коли в країні є бідні. Він висловив надію, що наступні парляментські вибори підтримають позитивну тенденцію досягнень економіки в Україні.

Українці тепер зберігають свої заощадження у долярах

КИЇВ. – Український міністер фінансів Ігор Мітюков в середу, 12 грудня, сказав, що держава ніколи не зможе виконати перед власними громадянами зобов'язання про повернення грошей, що перебували в ощадбанках Совєтського Союзу. Загальна сума заборгованости сягає близько 132 мільярдів гривень. Міністер запропонував визначити реальну суму, повернення, якої варто сподіватися, для чого слід здійснити перереєстрацію усіх ощадних рахунків громадян. Одним зі способів компенсації заощаджень І. Мітюков назвав погашення комунальних платежів, а також коштів на оплату лікування та освіти. Міністер також сказав, що офіційний Київ досі намагається вирішити з Росією питання про повернення громадянам України 64 мільярдів рублів з рахунків колишнього Ощадбанку СРСР.

Україна і нелеґальна торгівля зброєю

КИЇВ. – Посол Росії в Україні Віктор Черномирдін спростовує інформацію про те, що Москва звинувачує Київ у продажі зброї чеченським повстанцям. Військові експерти в Україні називають подібні звинувачення суто політичними. Заява депутата Державної думи Росії про те, що Україна у 1996 році таємно озброювала першу чеченську кампанію, на думку експертів, з'явилася не спонтанно. У Києві це розцінюють як прагнення певних політичних кіл конфронтації між двома країнами. Представник Центру дослідження армії, конверсії та роззброєння Сергій Згурець каже, що доповідь експертів ООН засвідчує непричетність України до будь-яких сумнівних контрактів, пов'язаних з торгівлею зброєю. За словами С. Згурця, проблема є лише в тому, що деякі африканські країни займаються реекспортом української зброї, тобто перепродують небезпечний товар. Саме тому, на його думку, інколи з'являються звинувачення в порушенні Україною резолюцій Ради безпеки ООН. Нині Україна має леґальні контракти з 50 країнами світу.

Зростає обсяг промислового виробництва в Україні

КИЇВ. – За 11 місяців 2001 року зростання обсягів промислового виробництва в Україні становить 15.4 відсотка. Про це в середу, 12 грудня, повідомив прем'єр-міністер України Анатолій Кінах, відкриваючи розширене засідання Кабінету Міністрів. Інфляція в Україні за 11 місяців року склала 4.5 відсотка, за листопад – 0.5 відсотка, зазначив глава уряду. Крім того, А.Кінах повідомив, що впродовж року урядові вдалося „зробити крок" з підвищення платоспроможности громадян України. Зокрема, за словами прем'єра, протягом 11 місяців ц.р. обсяги виплаченої заробітної плати були збільшені на 10.7 млрд. грн. порівняно з таким же періодом минулого року.

Дні німецької культури в Криму

СІМФЕРОПОЛЬ. – У Криму завершилися Дні німецької культури. Їх влаштували німці півострова, підтримані Республіканським комітетом з питань національностей та міністерства культури автономії. Протягом чотирьох днів жителі кримської столиці могли ознайомитися з історією німців Криму та долучитися до їх культурних традицій, побувавши на художніх виставках, презентаціях книг про кримських німців та концертах художніх колективів. До початку Другої світової війни на півострові жило близько 60 тисяч німців, яких 1941 року оголосили „ворогами народу" і вислали до Сибіру. Після десятиріч вигнання до Криму повернулися одиниці. На сьогодні, за офіційними даними, на півострові живуть лише дві з половиною тисячі німців. Наступні Дні культури німців плянується провести 2003 року.

Справа Г. Ґонґадзе та „касетний скандал" кинули тінь на Президента Л. Кучму

КИЇВ. – Міністер закордонних справ Литви Антанас Валіоніс, який очолює комітет міністрів Ради Европи, перебуваючи у Києві, в інтерв'ю 7 грудня висловився за створення міжнародної комісії з розслідування справи журналіста Георгія Ґонґадзе. Зі закликом створити таку комісію до Ради Европи звернулася тимчасова слідча комісія українського парляменту. Однак українські правоохоронні органи у цьому зв'язку вказували, що діяльність такої комісії може суперечити національному законодавству. А. Валіоніс сказав, що комісія могла б діяти згідно з міжнародними правовими документами. Незважаючи на це, Президент України Леонід Кучма доручив правоохоронним органам підготувати звернення до влади Німеччини з проханням провести ще одну експертизу тіла загиблого журналіста Георгія Ґонґадзе. Про це заявив міністер закордонних справ України Анатолій Зленко 8 грудня у Києві на спільній пресконференції з А. Валіонісом. Як повідомив останній, питання про додаткову експертизу тіла Г. Ґонґадзе порушувалося під час його зустрічі з Президентом Л. Кучмою. Крім того, під час зустрічі Л. Кучма попросив про сприяння Ради Европи в цьому питанні.

Канцлер ФРН підтримає Україну на шляху до Европи

КИЇВ. – Канцлер Німеччини Ґерґард Шродер заявив, що сприятиме тіснішим взаєминам між Україною та Заходом. Водночас, промовляючи 6 грудня у Києві на українсько-німецьких урядових консультаціях, Шродер додав, що „наразі не йдеться про членство України в Европейському союзі". За підсумками візити німецької делеґації до України було підписано низку угод, в тому числі про реструктуризацію державного боргу України Німеччині на загальну суму 650 мільйонів марок.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Росія не має підстав звинувачувати Україну в продажі зброї терористам

КИЇВ. – Голова Державної комісії з питань оборонно-промислового комплексу України, екс-секретар Ради національної безпеки та оборони України Володимир Горбулін вважає безпідставною інформацію, що з'явилася 10 грудня про продаж Україною зброї Чечні і талібам, що, за його словами, „абсолютно не відповідає дійсності". 10 грудня депутат російської Державної думи Віктор Ілюхін заявив, що Україна постачає зброю чеченським бойовикам і талібам, а цими поставками займаються відомі бізнесмени Вадим Рабинович і Семен Могілевич. За його словами, в 1996 році Україна через підставні фірми продала в Афганістан більш як 200 танків, а також 200 БТР і 30 легкомоторних літаків.

У відповідь В. Рабинович порадив російському парляментареві „звернутися до психіятра". Б. Горбулін заявив, що „жодних підстав для звинувачень України в продаж зброї у В. Ілюхіна не було, принаймні в ті роки, які там називаються - це я можу говорити як екс-секретар Ради безпеки та національної оборони". Він також сказав, що його „дивує безвідповідальність, з якою робляться такі заяви, суть питання полягає в тому, що таку заяву робить офіційна особа, яка є головою комітету з безпеки Державної Думи".

На думку українських військових експертів, ця фальшива інформація з'явилася не спонтанно. У Києві це розцінюють як прагнення певних політичних кіл в Росії до конфронтації між двома країнами. Представник Центру дослідження армії, конверсії та роззброєння Сергій Згурець каже, що доповідь експертів ООН засвідчує непричетність України до будь-яких сумнівних контрактів, пов'язаних з торгівлею зброєю. За словами С. Згурця, проблема є лише в тому, що деякі африканські країни займаються реекспортом української зброї, тобто перепродують небезпечний товар. Саме тому, на його думку, інколи з'являються звинувачення в порушенні Україною резолюцій Ради безпеки ООН. Нині Україна має легальні контракти з 50 країнами світу. Крім того, Київ виконує не лише рекомендації Ради безпеки ООН. Нещодавно на прохання країн-членів НАТО Україна відмовила Македонії у допомозі військовою технікою.

УНІАН

Партії України почали готуватися до виборів

31 березня наступного року в Україні відбудуться вибори Верховної Ради і місцевих рад. Після прийняття Верховною Радою закону про вибори провідні політичні діячі України та численні політичні партії приступили до формування бльоків, які мають забезпечити їм місця в парляменті, визначення списків кандидатів. Виборчий процес офіційно починається 30 грудня ц.р. Партії починають підготування до передвиборної агітації за своїх кандидатів. У першій декаді грудня відбулися з'їзди провідних партій. „Свобода" починає систематичне інфомування читачів про наступні вибори.

Голова Народного Руху України Генадій Удовенко в президії з'їзду НРУ.

Голова Українського Народного Руху Юрій Костенко (праворуч) і провідник бльоку „Наша Україна" Віктор Ющенко в президії III всеукраїнського з'їзду УНР 8 грудня у Києві.

Народний Рух України

8 грудня 12-ий з'їзд Народного Руху України (НРУ) схвалив рішення про входження до виборчого бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна". З'їзд ухвалив обрати В. Ющенка провідником бльоку. Партіям – учасницям бльоку рекомендовано поширити дію бльоку на вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим і місцеві вибори, які відбуватимуться одночасно з виборами народних депутатів України. З'їзд доручив голові НРУ Генадієві Удовенкові укласти з уповноваженими представниками інших партій угоду про створення виборчого бльоку „Наша Україна". З'їзд рекомендував партіям – учасницям бльоку провести міжпартійний з'їзд бльоку 12 січня 2002 року в Києві. До першої п'ятірки виборчого списку НРУ увійшли голова партії Генадій Удовенко, Лесь Танюк, Вячеслав Коваль, Юрій Ключковський і Лілія Григорович. Всього у списку партії 48 осіб.

Український Народний Рух

8 грудня зїзд Українського Народного Руху (УНР) ухвалив рішення про входження УНР до виборчого бльоку „Наша Україна" і доручив голові партії Юрієві Костенку підписати відповідну угоду з провідником бльоку Віктором Ющенком. З'їзд затвердив партійний виборчий список, у першу п'ятірку якого увійшли Юрій Костенко, Іван Заєць, Олександер Слободян, Вячеслав Кириленко та Іван Драч. Делеґати схвалили пропозицію про проведення у другій половині січня першого (політичного) етапу об'єднувального з'їзду УНР та НРУ. На з'їзді було переобрано керівництво партії. Головою УНР переобрано Юрія Костенка. За словами Ю. Костенка, зараз бльок В. Ющенка „Наша Україна" та бльок Ю. Тимошенко проводять консультації для визначення позицій, де „бльоки могли б не протистояти один одному, а допомагати". Наприклад, щоб на мажоритарних округах кандидати не протидіяли один одному.

„Наша Україна"

Політична рада виборчого бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна" 11 грудня затвердила партії, які увійшли до складу бльоку: „Вперед, Україно!", Республіканська християнська партія, Молодіжна партія, Конгрес українських націоналістів, Ліберальна партія України, Народний рух України, Український народний рух, партія „Реформи і порядок", Українська партія „Солідарність", Християнський народний союз. Керівник штабу бльоку Петро Порошенко повідомив, що перелік учасників бльоку не є остаточним. Сьогодні тривають переговори з 23 партіями, які мають намір співпрацювати із бльоком. На засіданні політради затверджено положення про громадську раду підтримки бльоку, яку очолив Микола Жулинський.

Партія „Трудова Україна"

8 грудня з'їзд партії „Трудова Україна" прийняв рішення про утворення бльоку „За єдину Україну!" – разом з Аґрарною партією України (АПУ), Національно-демократичною партією (НДП), Партією реґіонів, Партією промисловців та підприємців. Голові партії „Трудова Україна" Сергієві Тигипкові надані повноваження щодо створення бльоку і підписання відповідної угоди. Рішення було прийнято одноголосно.

З'їзд рекомендував включити до керівних органів бльоку С. Тигипка і членів політичного виконавчого комітету партії Ігоря Шарова та Дмитра Табачника. З'їзд доручив політвиконкомові партії зформувати список кандидатів від „Трудової України". Сергій Тигипко розраховує на місце у першій десятці списку виборчого бльоку „За єдину Україну!". В усіх областях України розповсюджено понад 2.9 млн. анкет, за відповідями на які буде розроблено програму бльоку „За єдину Україну!".

Аграрна партія України

8 грудня IV з'їзд Аґрарної партії України (АПУ) одноголосно підтримав пропозицію про входження партії до бльоку „За єдину Україну!". Голова партії Михайло Гладій зазначив, що його партія „набула за 5 років свого існування великого позитивного досвіду і закріпилася у переліку 10 найпотужніших парляментських партій". Таким чином, на його думку, в парляменті наступного скликання інтереси сільського населення, яке становить більшу частину електорату партії, підтримуватиме не лише одна Аграрна партія, а й усі партії бльоку „За єдину Україну!". Делеґати з'їзду одноголосно підтримали кандидатуру глави адміністрації Президента України Володимира Литвина на посаду провідника бльоку „За єдину Україну!".

Ліберальна партія України

Ліберальна партія України (ЛПУ) піде на парляментські вибори 2002 року у складі виборчого бльоку „Наша Україна". Таке рішення прийняли 7 грудня на VII з'їзді ЛПУ його делеґати.

У доповіді на з'їзді голова партії Володимир Щербань сказав, що вступ партії до бльоку „Наша Україна" підсилить ліберальну ідею в бльоці. З'їзд також прийняв рішення про переобрання В. Щербаня на посаді голови ЛПУ.

Всеукраїнське політичне об'єднання „Єдина родина"

Всеукраїнське політичне об'єднання „Єдина родина" вступає до бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна". Про це заявив 7 грудня на прес-конференції голова об'єднання Олександер Ржавський. Об'єднання може претендувати на 5-6 місць у бльоці і має сім кандидатів у мажоритарних округах. На думку представників „Єдиної родини", з приходом об'єднання до бльоку посиляться позиції „Нашої України" на сході та у центральних областях України.

(Закінчення на стор. 7)

Провідник партії „Батьківщина" Ю. Тимошенко на прес-конференції 10 грудня.

Голова адміністрації Президента України В. Литвин на IV з'їзді Аґрарної партії України.

Провідник партії „Трудова Україна" С. Тигипко в президії III з'їзду партії.

АМЕРИКА І СВІТ

Вшанували пам'ять загиблих 11 вересня у США

ВАШІНҐТОН. – У вівторок, 11 грудня, Президент США Джордж Буш о год. 8:46 ранку провів у Білому Домі церемонію вшанування пам'яті жертв терористичних нападів 11вересня. Він сказав: „Ми пам'ятаємо дітей, які разом з матерями летіли у тих викрадених літаках. Пам'ятаємо жорстокість убивць та біль і нестерпні муки убитих. Кожен з тих невинних, які загинули 11 вересня для когось був найважливішою людиною у світі". Водночас у Нью-Йорку на місці, де колись виднілі хмаросяги Світового центру торгівлі, у присутності посадника міста Рудольфа Джуліяні та губернатора штату Джорджа Патакі окремою церемонією вшановано загиблих у вересневій терористичній акції. Пам'ятні церемонії відбулися також у понад 80 інших державах. За неповними ними даними, приблизно 3, 900 осіб загинуло внаслідок тієї терористичної акції.

Відео-доказ причетности О. бен Ладена до акцій терору 11 вересня

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш 10 грудня заявив, що має новий доказ причетности Осами бен Ладена до терористичних акцій 11 вересня – це відеоплівка, знайдена в афганському місті Джалалабад. На ній, за словами Дж. Буша, записані неформальні розмови О. бен Ладена. Чи оприлюднювати цю плівку, Дж. Буш іще не вирішив. Уряд США розглядає питання про публічну демонстрацію відеозапису, який – на думку американських офіційних осіб – підтверджує причетність Осами бен Ладена до терористичних акцій 11 вересня у США. Офіційні джерела повідомляють, що це 40-хвилинна плівка із записом Осами бен Ладена. Президент Дж. Буш заявив, що плівка не лишила у нього сумнівів у провині О. бен Ладена: „Ті, хто бачив цю плівку, розуміють, що він не лише винен у неймовірному злочині. У нього немає совісти і немає душі, він представляє найгірше, що є в цивілізації". Хто саме побачить цю плівку і матиме можливість переконатися у провині бен Ладена, ще покищо незрозуміло. Білий Дім заявляє, що американський президент схиляється до опублікування плівки, можливо, наступного тижня. Проте тільки після того, як буде переконаний, що її оприлюднення не викаже джерела американської розвідки в Афганістані та впевниться у точності перекладу з арабської, щоб ніхто не звинуватив американського Президента у перекручуванні слів О. бен Ладена. Сам О. бен Ладен неодноразово заявляв, що не є причетним до подій 11 вересня.

К. Ананові вручено Нобелівську нагороду

ОСЛО, Норвегія. – Під час церемонії 10 грудня в Осло Нобелівську нагороду миру вручено Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй Кофі Ананові. Його нагороджено цією премією разом із самою ООН. Рівно 100 років тому перша Нобелівська премія миру вручалася Анрі Дюнанові – громадянинові Швайцарії, який заснував Міжнародну організацію Червоного Хреста. К. Анан підкреслив, що нелегко говорити про мир за умов, коли в Афганістані та на Близькому Сході тривають збройні конфлікти. Лавреат Нобелівської нагороди отримує золоту медалю, диплом та грошовий чек на суму близько одного мільйона долярів.

Осама бен Ладен готовий до самогубства

ЛОНДОН. – Осама бен Ладен наказав одному зі своїх синів убити його і цей момент передати у прямому етері, стверджує британська газета „The Mirror" у числії за 10 грудня. За даними газети, запис вбивства О. бен Ладена демонструватиме катарський телеканал „ Al Jazeera". Відеозапис смерти савдійського терориста має стати сиґналом до початку нових терористичних акцій у Вашінґтоні, Лондоні і Парижі. Про це „The Mirror" повідомила 45-річна дружина О. бен Ладена Сабіна, яка пішла від нього, коли він взяв собі в дружини 17-річну дівчину. За її словами, цього разу буде зруйновано будівлю капітолю у Вашінґтоні де розміщується Конґрес США, Біґ-Бен у Лондоні і Айфлеву вежу у Парижі. Однак у Вашінґтоні не виключають, що О. бен Ладен може симулювати самогубство. Заступник глави Пентагону Пол Волфовіц в інтерв'ю „Routers" не виключив і такого варіянту: після показу фальшивої плівки О. бен Ладен може зробити пластичну операцію і ще довго переховуватися в горах.

Амбасада США в Кабулі знову в руках американців

КАБУЛ, Афганістан. – У понеділок, 10 грудня, американські підрозділи увійшли в приміщення амбасади США у Кабулі, яке стояло зачинене від 1989 року. Один із командирів сил антиталібської коаліції Абдул Рашид Дустум заявив, що він не перешкоджатиме мирному процесові в Афганістані. За повідомленням інформаційних аґенств, А. Дустум у листі на ім'я посланця ООН Лахдара Брахімі заявив, що, незважаючи на заперечення щодо складу перехідного уряду Афганістану, він має намір співпрацювати з тимчасовою адміністрацією на чолі з Хамідом Карзаєм. Л. Брахімі прибув у Кабул. Тимчасова адміністрація офіційно почне працювати 22 грудня.

Нове відкриття совєтських злочинів

НЬЮ-ЙОРК. – 4 грудня відомий щоденник „Нью Йорк Таймс" подав у своїх коротких звідомленнях зі світу, за підписом Французького пресового аґентства, цікаву вістку. У ній говориться про те, що офіційні чинники знайшли нові докази совєтських злочинів – страти у липні 1941 року 513 осіб, тіла яких знайдено у спільній могилі поблизу Львова. Відомості про спільну могилу знайдено в міських архівах реєстратури Янівського цвинтаря. Влада покищо не зробила рішення, чи викопувати тлінні останки.

Всеросійський форум українців

МОСКВА. – 8-9 грудня відбувся Всеросійський з'їзд вихідців з України. За словами одного з організаторів форуму, співголови думського Комітету у справах СНД В'ячеслава Ігрунова, власне українці і татари разом з росіянами створили Російську державу. Посол Росії в Україні Віктор Черномирдін підкреслив, що він ніколи не довіряв офіційній статистиці, згідно з якою українців в Росії лише 4 мільйони. „Нас набагато більше, й наша сила в нашому українському корінні" – підтвердив міністер культури Росії Михайло Швидкой. Голова кремлівської адміністрації Олександр Волошин погодився з необхідністю відкриття в Росії українських шкіл. Відомий кремлівській політолог, виходець з Одеси, Гліб Павловський закликав російських українців до об'єднання та порадив їм не просити, а вимагати від держави задоволення своїх національно-культурних потреб. Офіційну українську делегацію на з'їзді очолив віце-прем'єр Володимир Семиноженко. Оцінюючі підсумки форуму, представники українських організацій Росії наголосили на тому, що вперше за останні 10 років обидві країни розпочали рівноправний діялог на рівні громадськости.

Названо організації, причетні до терористичної діяльности

ВАШІНҐТОН. – Сполучені Штати склали список 39-ти організацій, які, як вважається, причетні до терористичної діяльности. Особам, які пов'язані з цими організаціями, заборонений в'їзд у США. Як повідомив 10 грудня представник американського Державного департаменту Філіп Райкер, члени угруповань, які виявилися у Сполучених Штатах до оприлюднення нового списку, можуть бути вислані з країни. За словами Ф. Райкера, список буде розширений, якщо американська влада встановить зв'язок ще якихось закордонних організацій з „Аль-Кайдою" та іншими терористичними угрупованнями.

Росія таки матиме голос в НАТО

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Як заявив 5 грудня Генеральний секретар НАТО Джордж Робертсон, найближчим часом буде створено спеціяльну раду, в рамках якої усі 19 країн НАТО і Росія зможуть ухвалювати спільні рішення з питань, які викликають взаємну зацікавленість, зокрема – питання боротьби з міжнародним тероризмом. Дж. Робертсон зазначив при цьому, що у випадку необхідности НАТО залишає за собою право діяти самостійно. Росія не матиме права вето на рішення, які ухвалюються Північноатлантичним союзом.

Дарунки дітям Афганістану від школярів Америки

ВАШІНҐТОН. – Військово-транспортні літаки США доставили 11 грудня у столицю Туркменістану Ашхабад гуманітарну допомогу для Афганістану – теплий одяг, намети та різдвяні подарунки для афганських дітей, закуплені на кошти, зібрані американськими школярами. Про це повідомила посол США у Туркменістані Лора Кенеді. Із Ашхабаду вантажівками гуманітарна допомога буде завезена у північні провінції Афганістану, де склалася катастрофічна гуманітарна ситуація.

Чарівний світ Волта Дізнея

5 грудня виповнилося 100 років від дня народження видатного мистця світового кінематографу Волта Дізнея

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Тво рець мальованих фільмів Волт Дізней виріс у штаті Мізурі, як син Елаєса та Флори Дізнеїв. Молодим хлопцем він розносив газети, потім робив яблучне пюре, але постійно малював звіряток. Він давав їм імена, вигадував їхні пригоди, любив їх. У 1923 році, у гаражі, в Каліфорнії, він заснував „Волт Дізней студіо" і почав створювати мальовані фільми. Серед перших з них був „Пароплавчик Віллі" (1928 р.), у якому вперше з'явився персонаж Мікі Мавс. Тепер фільми Волта Дізнея знає весь світ. Для кількох поколінь вони стали не просто розвагою, а школою любови, милосердя, краси.

За першою стрічкою був фільм у барвах „Квіти і дерева". Далі Дізней узявся за повнометражний фільм про Білосніжку і сім карликів, позичених з німецької казки. Юна Марджорі Белчер годинами танцювала перед художниками, які переносили на папір її ґраційні рухи. Багатьом думка створення великого мальованого фільму видалася невдалою, але успіх нової стрічки переконав усіх, що у світ прийшов новий жанр кіномистецтва. За цим фільмом були „Попелюшка", „Острів скарбів", „Пітер Пен", ряд інших. І звісно, Аліса у чарівній країні...

Багато персонажів прийшли до людей усього світу завдяки фантазії Волта Дізнея. Серед них – кролик Освалд, мишеня Мортімер - Мікі Мавс, качур Доналд, пес Ґуфі, Плуто, Черепаха і Заєць, Пінокіо і слоненя Дамбо і оленятко Бамбі. Вони з'явилися у назвах різних закладів і виробів, в іграшках і сувенірах. А головне – ці кумедні, милі звірятка породили у світі велике число послідовників, несучи дітям перші уявлення про любов і дружбу, співчуття до слабших й відкриття природи. Бажання посилити цей вплив обернулося створенням країни чудес – Дізнейленду, яка тепер має численні філії в усьому світі.

Творчість Волта Дізнея була тепло прийнята у підсовєтській Україні. Його фільми в роки плякатного „соцреалізму" відкривали людям світ казки, вчили добра, допомагали зносити труднощі, але й несли правду про те, що за океаном є справжнє мистецтво, а не тільки комерційна реклямa, як стверджували комуністичні ідеологи. Під впливом Волта Дізнея в Україні творили мальовані фільми мультиплікатори І. Лазарчук, Є. Горбач, С. Гуцький та інші. Серед перших українських мальованих фільмів були „Солом'яний бичок", „Тук-тук і жук", „Лісова угода" та ін. Клясик кінематографу Сергій Айзенштайн писав, що XVII століття було часом Лафонтена, XVIII – Андерсена, XIX – Аліси, а XX належить Дізнеєві.

ТОЧКА ЗОРУ

Президент Л. Кучма стоїть на своєму

Російське православне братство „Радонеж" подало зі своєю інтерпретацією повідомлення ІТАР-ТАСС з Москви про взаємини православних церков в Україні. Подаю повний текст повідомлення та коментар „Радонежу":

„Проблема подолання церковного розколу в Україні була порушена 29 листопада на обіді в Кремлі з участю президента РФ Володимира Путіна і глави української держави Леоніда Кучми, і також Патріярха Московського і всієї Русі Алексія. Як повідомляють з Московської Патріярхії, глава Української держави, звертаючись до присутнього на обіді Патріярха Алексія, представив предстоятелю Російської Церкви своє бачення шляхів подолання кризи в церковнім житті, яка появилася в наслідок розпаду Совєтського Союзу. Не можна не признати, що погляди Л. Кучми на проблему розколу носять дуже специфічний характер і мало враховують реальний релігійний настрій більшости віруючих України, які зберігають вірність канонічному Православію. Так, Леонід Кучма переконаний в тому, що надання автономії Українській Православній Церкві Московського Патріярхату може вирішити багато наболілих питань. Однак незрозуміло є, що саме Кучма розуміє під автономією, бо ж Київська митрополія і без того має широку самостійність: предстоятель Української Православної Церкви лише благословляється Патріярхом Московським і всієї Русі, являючись, врешті-решт, абсолютно незалежним. В прийнятому на ювілейнім Архиєрейськім Соборі 2000 року новому уставі Російської Православної Церкви зафіксовано статут Української Православної Церкви Московського Патріярхату (УПЦ МП) як самоуправної. За словами українських ієрархів, які брали участь в Архиєрейськім Соборі, церковний народ України, який не бажає зривати зв'язки з матір'ю-церквою, виступає проти автокефалії. І лише Президент України, подібно до інших політиків, головно з числа галицьких націоналістів, вперто настоює на уділенні Українській Церкві повної самостійности, що принесе Л. Кучмі немалі політичні дивіденди: самостійна Церква стане не тільки атрибутом суверенітету України, але також дасть можливість Президенту більш радикально втручатися в її внутрішнє життя і використовувати її в своїх цілях".

Можна лише вітати цю „впертість" Президента Леоніда Кучми. Сподіємося, що він не зійде зі своїх позицій під тиском дорадників в своїй адміністрації. А там прихильників Московського Патріярхату є аж забагато. Не дивно, що Патріярх Філарет почав бити на сполох, довідавшись про останні обговорення церковного питання в Кабінеті Міністрів України. Прес-служба Київської Патріярхії 6 листопада ц. р. видала в цій справі окрему заяву, в якій цитує документ Кабінету Міністрів від 24 жовтня ц. р., в якому нібито уряд А. Кінаха пропонує „працювати над подальшим просуванням питання про автономію УПЦ". Далі в заяві підкреслюється, що в останніх переговорах в Цюриху в жовтні ц. р., які пройшли без участи УПЦ КП і УАПЦ, Московська Патріярхія „вела шалений тиск на Константинопольську Патріярхію та робила усе, щоб відтягнути розв'язання українського питання".

Така політика Москви вже раніше була відомою. Москва буде безконечно відтягувати полагодження питання Української Церкви. В даний час Москва затягує наступні зустрічі до часу після парляментських виборів в Україні. Вона, разом з комуністами, сподівається здобути сприятливіші позиції у Верховній Раді України. Чи може встояти Вселенська Патріярхія перед такою безкомпромісовою політикою Москви? – запитує прес-служба УПЦ КП. Це важливе питання. І хоч як би Київська Патріярхія, з якихось власних мотивів, не обминала важливої ролі і допомоги Української Православної Церкви в США у цих переговорах, ми, православні української діяспори, повинні далі обстоювати позицію автокефалії Української Церкви і підтримувати працю наших Владик всередині Вселенської Патріярхії для вирішення цього питання на користь України.

У відповідь на вищенаведену заяву прес-служба УПЦ КП, уряд України словами віце-прем'єр-міністра Володимира Семиноженка 21 листопада спростував відомості, розповсюджені Київською Патріярхією, як такі, що не відповідають дійсності. Про це пише журналістка Клара Гудзик в газеті „День" 22 листопада ц. р.

В останній сесії переговорів у Цюріху, в жовтні, вяв участь Архиєпископ УПЦ в США Всеволод. В часі писання цих рядків Владика Всеволод перебуває в Константинополі, де обговорює з Вселенською Патріярхією церковну ситуацію в Україні.

З дивовижних для нас причин в Києві поширилася чутка, що ніби Архиєпископ Всеволод (УПЦ в США) і Митрополит Мефодій (УАПЦ) після розмов в Цюріху разом їздили з візитою до Алексія в Москву.

Це неправда, яка поширюється з метою дискредитувати УПЦ в США і її ієрархію. І кому це вигідно? Дивно, що такі неправди поширюються нашимибратами.

Д-р Анатолій Лисий

Передвиборча ситуація - динамічна

Президент міжнародної правозахисної організації Будинок Свободи (Freedom House) Адріян Каратницький, відомий політолог і журналіст, схарактеризував ситуацію напередодні парляментських виборів в Україні як доволі „динамічну". Про це він заявив в інтерв'ю 30 листопада. Водночас існують гальмуючі чинники, серед яких він назвав досить значний тиск на засоби масової інформації, відчутне табу „на обговорення певних позицій найяскравіших українських політиків, які критикують Президента". Однак, незважаючи на це, на думку А. Каратницького, в Україні не буде серйозних перекручень результатів волевиявлення українців під час парляментських виборів.

Крім того, А. Каратницький також вважає, що питання „касетної справи", розслідування зникнення журналіста Георгія Ґонґадзе є відкритими, вони вимагають набагато ширшого розслідування. Він нагадав, що хоча „касетна справа" і є внутрішнім українським питанням, органи юстиції США бажають отримати інформацію від колишнього майора Миколи Мельниченка, і це вже стосується американських законів. Він пояснив позицію органів юриспруденції США об'єктивними причинами, враховуючи незалежність американських юридичних структур від зовнішньої політики країни.

З цього приводу А. Каратницький особливо наголосив, що вимоги органів юстиції США здійснюються у рамках законодавчих процедур США і не є виявленням якогось „ворожого ставлення" до української влади. На його думку, така позиція органів юстиції може бути викликана ще й тим, що ці матеріяли можуть бути корисними у розслідуванні справи екс-прем'єра України Павла Лазаренка та інших справ, які знаходяться у провадженні в США. Відносно розслідування, проведеного агентством „Крол", президент „Freedom House" висловив згоду з позицією „Кролу", що немає нічого, що доводило б причетність до справи Г. Ґонґадзе Президента України Леоніда Кучми, бо такі питання вимагають глибшого розслідування, дискусій. Він зазначив, що розслідування аґентства додало чіткіших деталей до хронології подій. Торкаючись питання дослідження автентичности плівок М. Мельниченка, А. Каратницький підкреслив, що „Freedom House" не займався безпосередньо цим питанням. Однак з оцінок експертів йому відомо, що не можна зробити остаточний висновок, чи були здійснені якісь маніпуляції з цими плівками, оскільки досліджувалися копії. До того ж , ці матеріали є цифровими записами, що теж не дозволяє говорити про відсутність маніпуляцій. Тобто, не можна на 100 відсотків сказати, що в цих даних не було якихось перекручень, констатував він.

А. Каратницький вважає „маломовірними" твердження самого М. Мельниченка, що він справді зробив записи самостійно у кабінеті Президента України, послуговуючись диктофоном. На думку президента „Freedom House", це могли бути копії оригіналів записів, зроблених офіційно у кабінеті глави української держави. Але, незважаючи на те, що не можна говорити про відсутність маніпуляцій з плівками, у судових процесах можуть бути прийняті ці дані до уваги „контекстуально", коли є якісь додаткові підтвердження. Окрім того, А. Каратницький наголосив, що останнім часом поведінка колишнього охоронця Президента України „викликає певні застереження", і ця поведінка є „незрозумілою багатьом людям". Непослідовність у діях М. Мельниченка вбачається в тому, що він більше не оприлюднює нових плівок, хоча раніше заявляв, що має ще багато матеріалів, пояснив А. Каратницький. Також, зазначив А. Каратницький, його здивувало, що коли в США „М. Мельниченко зустрічався з Віктором Ющенком, він був у товаристві з лобістом Віктора Медведчука".

Минулого тижня В. Медведчук відповів на коментар А. Каратницького і заявив, що у нього немає жодного „лобіста" у США. Відповідаючи на запитання про те, чи може „стояти" за касетним скандалом Росія або США, він назвав практично неймовірними обидві версії. Зокрема він зазначив, що касетний скандал не був в інтересах США, оскільки наслідком цього стали неґативні чинники у взаєминах з Україною. Він також висловив сумнів, що цей скандал міг бути вигідний Росії, оскільки в разі зміни влади в Україні називали як потенційного спадкоємця В. Ющенка.

Однак він вважає, що не можна абсолютно виключати жодної з цих версій. Як сказав А. Каратницький, це версії – з розряду „політичної фантастики", але вони теж не зовсім виключені.

Радіо „Свобода"

Дім Свободи (Freedom House) – міжнародна правозахисна організація, заснована 1941 року за ініціятивою Елеонори Рузвельт. Постійне представництво „Freedom House" в Україні відкрилось у Києві 1994 року.

Про друкування „Свободи"

У святкові дні чч. „Свободи" 52 за 2001 рік і 1 за 2002 рік друкуватимуться за графіком роботи друкарні не у середи, а у п'ятниці, що може призвести до певної затримки доставлення їх передплатникам.

Редакція

Померла Тетяна Симиренко

10 грудня, в Отаві, померла відома українська діячка, маґістер політології Тетяна Торп-Симиренко (1926 - 2001). Вона походила з роду відомих українських підприємців і меценатів Яхненків-Симиренків, була правнучкою Платона Симиренка, коштом якого було видано у 1840 році „Кобзар" Т. Шевченка, внучкою світової слави садівника Лева Симиренка, дочкою засновника української наукової школи садівництва проф. Володимира Симиренка. Її дід і батько стали жертвами комуністичного режиму. Впродовж багатьох років свого працьовитого життя Тетяна Симиренко дбала про відродження в Україні культурно-просвітницьких традицій своєї родини, відродження доброї слави рідного Млієва. Вічна їй пам'ять!

Довкілля чекає від нас більшої уваги

Сьогодні ми звертаємося до теми, яку „Свобода" порушує занадто рідко. Втім, не тільки „Свобода", але й інші газети, взагалі усі засоби масової інформації. Маємо на увазі тему екології. Дивно, що при усій своїй важливості ця галузь знань все ще перебуває мовби на маргінесі пересічного світосприймання і світорозуміння, ще не стала органічною частиною загальнолюдської психології і чинником відповідної поведінки, відповідного наставлення до життя.

Ось ми одержали понад 200 відповідей на наш опитник – відповідей цікавих, поважних, з глибокими думками, справедливими критичними зауваженнями і корисними порадами та побажаннями. Але в жодній з них ані словом не згадано екологічної теми, жоден з читачів не попросив вміщувати більше матеріялів, що стосуються сучасного екологічного стану України чи інших континентів. Таке враження, що ми, мешканці землі, все ще живемо за інерцією, тобто віримо, що довкілля – незмінне, і що все, до чого ми звикли, – вічне. На жаль, так добре не є. Серед різних завдань, перед якими стоїть сьогоднішнє людство, екологічні проблеми належать до найгостріших. Надто ж повільно вони розв'язуються через оцю подвійну їхню складність – економічну і психологічну. А в результаті за справу беруться нетерплячі, нерідко й агресивні, відірвані від реальности одинаки, розсилаючи смертельні пакункибомби вченим, котрі, на думку тих радикальних „екологів", прискорювали технічний прогрес, а з цим прогресом – гльобальну екологічну катастрофу. Подібні „ідеї" надихають десятки молодих американців, які залишають науку в університетах заради „негайного врятування людства", в різний негідний спосіб намагаючись встромляти палиці в колеса розвитку цивілізації.

Одначе сам цей розвиток, як свідчить екологічна наука, далеко не бездоганний. Населення Землі все збільшується, а природних ресурсів пляети стає все менше, у багатьох країнах люди терплять від нестачі води, забрудненого повітря, занечищення землі. І чим матеріяльно і технологічно відсталіше суспільство, тим згубніше воно ставиться до довкілля, роблячи засобом комерції те, що є засобом самого життя. Якщо жити за правилом „після нас нехай хоч і потоп", то він може наступити не після нас, а вже тепер. Приклад саме такого причинного зв'язку дає Україна. За останні десять років ліси в Карпатах винищуються такими темпами, що повені на Закапатті і Прикарпатті стали щорічним явищем. До того ж, радянська система залишила по собі такий темний екологічний слід – безглузде осушування боліт, шкідливу хемізацію сільськогосподарських угідь, Чорнобиль – що в суспільстві невідкладно мусить знайтися відповідна інтелектуально-духовно-політична сила, здатна відвести його від небезпечної межі. За даними Міністерства здоров'я України, сьогодні лише 10 відсотків мешканців країни можна зарахувати до здорових, 40 відсотків – відносно здорові, а 50 відсотків – хворі. І зберігається тенденція до постійного збільшення людей саме цієї останньої категорії. Завідуючий лябораторією біогеографії Інституту зоології НАН України, доктор біологічних наук Віталій Поліщук пише в київській „Українській газеті", що „тридцять років тому в Києві на Трухановому острові дніпровську воду пили просто з весла, без будь-якої термічної обробки", а тепер ця вода – отруйна.

Ось чому екологічне мислення повинно стати частиною духовної, релігійної культури кожного суспільства, кожної людини і всього людства – мислення і світосприймання, яким властиве дбайливе, гуманне ставлення до природи, щоб вона справді була завжди для нас добрим, надійним домом.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор —Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про передсвяточні міркування

Незважаючи на те, які свята святкують читачі, ми таки увійшли в передсвяточний період, а з ним – у відповідний настрій, який у всіх виявляється інакше, але таки має вплив на думки і загальну нашу настанову.

Кожного року є деяка частина людей, що з приводу саме цього перед- і святочного настрою впадає у меленхолію, навіть у депресію, інша не може визбутися почуття, що не вистачає на все часу, а ще інша просто „має цього всього досить".

А хто, у такому випадку, тішиться і нетерпляче вичікує цих днів? Чомусь здається, що таких дуже мало, а якщо є, то це, звичайно, діти, які радіють з подарунків, а все інше для них не має значення. Що є причиною, що саме свята Різдва Христового і Нового Року викликують в загальному такі дивні і нерівні почування, та ніяк не йдуть в парі зі самим значенням цих свят в християнських релігіях і в народних звичаях? На це складається багато причин, вони різні – одні загальнолюдські, другі національні, партійні, релігійні, які лише хочете. І здається, немов цих причин з кожним роком більшає та вони накопичуються разом із загальносвітовим настроєм і переживаннями. А в цьому році вони особливо повні суму та неспокою після трагедії 11 вересня і як її наслідку – нової війни.

Але подумаймо і про наш український світ, що нам найрідніший та має найбільший вплив на наші почування. Скільки то вже за нашого життя пересунулося подій, настроїв, смутку чи навіть переляку, скільки можливостей мали ми в нашому житті вітати ці зимові, такі традиційні у нашому побуті свята? Немає сумніву, що кожний і кожна із нас, незважаючи на те, яка була доля і які бурхливі переживання Другої світової війни чи повоєнного періоду під совєтським чоботом, чи оці з молодших, що мали щастя не переживати безпосередньо усіх страхіть – усі ми або згадуємо ті гарні хвилини наших Різдвяних святкувань, які ми коли-небудь пережили, або стараємося про них читати, мріяти чи таки в якийсь спосіб відтворити.

В деяких роках вони були не лише у наших мріях, але насправді. Досить тільки згадати або перегорнути сторінки газет з минулих літ, щоб побачити картину справді радісних, величавих свят Різдва Христового, що їх ми переживали в перший чи другий рік після здобуття незалежности України. Чи можна бачити кращу картину? Чи могли краще та веселіше звучати колядки, щедрівки та привітання? Але чи вони так само звучали вже декілька років пізніше і чи будуть так само звучати тепер, у 2001 році?

А як буде із традиційними подарунками від св. Миколая чи ангелів? Ми так звикли довгими роками до того „не-нашого" звичаю, що він став уже невід'ємною частиною різдвяного ритуалу. Але якось не думаємо над тим, що цей нами від інших народів прийнятий звичай, хоча і гарний, однак вимогливий, а часто й недоречний. А все ж ми усі стаємо у погоні за подарунками для близьких, для дальших, для колеґ, для дітей і дорослих. Ця погоня каже нам забути за інші давні традиційні звичаї, що колись були також невіддільною частиною зимових свят. А як часто ці поспішно закуплені подарунки не мають ніякого значення, і можна їх з такою ж радістю віддати, як і отримати.

А все ж не завжди так мусить бути. Ось саме одна читачка „Свободи" і фейлетонів О-КИ передала мені „різдвяний подарунок", дбайливо опакований у святковий папір і зав'язаний золотою стяжечкою, з проханням не бути надто критичною до його змісту. Це, як виявилося, маленька книжечка поезій молодої поетеси з України Л. Ярмоленко під назвою „Мосї мрії зоряні троянди". Чи може бути кращий за змістом подарунок, як саме книжка? Читаю одну сторінку за другою і знаходжу таку близьку почуттями поезію:

„Ластів'ята, мої ластів'ята,
Поверніть із далеких країв
Хай над стріхою рідного даху
Зазвучить зачарований спів.
І воскресне гармонія у звуках,
І дитинства малиновий дзвін.
Ластів'ята мої ластів'ята,
Лише в пам'яті спогад один...".

І чи можна тут ремствувати на різдвяні подарунки, чи на те, що теперішня наша молодь не така, як ми б хотіли? Цей маленький подарунок вчинив диво – він створив зворушливий святочний настрій і розвіяв усі погані роздуми та міркування.

О-КА

Боротьба між олігархами, цирк для громадян

Директор київського Інституту політики Микола Томенко прогнозує, що зробити майбутні парляментські вибори конкурентнішими і цікавішими для громадян України можуть не партії, а олігархи. На його думку, протистояння олігархів загострить конкуренцію між учасниками виборів і стимулюватиме інтерес громадян. Останні події, зокрема взаємні звинувачення політиків, які співпрацюють з блоком „За єдину Україну!", у тому числі Вадима Рабиновича та Андрія Деркача і політиків, близьких до СДПУ(о), зокрема Є. Марчука, у причетності до незаконного продажу зброї, ще раз підтверджують „реальність жорсткої боротьби між виборчими бльоками, які мають найпотужніші медія-можливості та намагаються спиратися на адміністративний ресурс". М. Томенко зауважив, що „можливості впливу на вибори державної влади та місцевого самоврядування також є обмеженими". Саме це, на думку М.Томенка, і „спонукає представників фінансово-політичних угруповань, які обрали бльок „За єдину Україну!" або СДПУ(о), до досить жорстких дій один проти одного". Таку ситуацію напередодні виборів не варто пояснювати лише тим, що чутки про можливе звільнення Є. Марчука з посади секретаря Ради національної безпеки та оборони України послужило сиґналом для критики з боку його численних конкурентів. „Така конкуренція створює чи не єдину можливість забезпечити бодай часткову квазідемократичність майбутніх парляментських виборів".

УНІАН

Партії України...

(Закінчення зі стор. 3)

Асоціяція фармерів та приватних землевласників

Асоціяція фармерів та приватних землевласників України 10 грудня підписала угоду на підтримку виборчого бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна". Президент асоціяції Іван Томич заявив, що між керівники „Нашої України" та Асоціяції фармерів не вели переговорів про те, на скільки місць у виборчому списку „Нашої України" можуть претендувати члени АФЗУ.

Комуністична партія робітників і селян, Селянська партія України

Селянська партія України (СелПУ) і Комуністична партія робітників та селян (КПРС) підуть на парляментські вибори 2002 року у бльоці, про створення якого оголосили 11 грудня провідники Олександер Яковенко і Сергій Довгань. Головною метою об'єднання є забезпечення у майбутньому парляменті лівої більшости для впровадження „нової концепції побудови нового суспільства", що ґрунтуватиметься на відновленні влади трудящих та соціяльної справедливости. Як наголосив С. Довгань, рішення про створення бльоку „фактично є деклярацією бажання СелПУ і КПРС об'єднати усі ліві сили України в єдину коаліцію". За його словами, з деякими з партій, зокрема із Союзом комуністів України та Всеукраїнською комуністичною партією більшовиків, уже існують певні домовленості. О. Яковенко повідомив, що партії-члени виборчого бльоку „не виступають в опозиції до Комуністичної партії України", але, тим не менше, вважають, що керівництво КПУ виявилося бездіяльним. Намір приєднатися до майбутнього бльоку проголосили Партія комуністів-більшовиків України, Союз комуністів України, об'єднання „За Україну, Білорусь, Росію" і рух „За СРСР".

Партія „Батьківщина"

Бльок Юлії Тимошенко готує до виборів 70 тисяч спостерігачів на виборчих дільницях. Про це повідомила провідник бльоку партії „Батьківщина" Юлія Тимошенко 10 грудня на прес-конференції у Києві. За її словами, ці спостерігачі вже протягом тижня проходять навчання у Києві з тим, щоб забезпечити контролю в усіх виборчих комісіях України під час парляментських виборів 2002 року. Бльок повністю готовий захистити результати чесних виборів. Вона повідомила, що нині проходять навчання також 30 тис. майбутніх членів комісій виборчих дільниць. Усі загальнонаціональні телеканали відмовили партії „Батьківщина" та її виборчому бльоку у співпраці під час виборів. Ю. Тимошенко пояснює таке ставлення до очолюваного нею бльоку прямою вказівкою влади бльокувати усі без винятку теле- та відеосюжети про очолювані нею партію та бльок. Спільний з'їзд партій-учасниць бльоку відбудеться 5 січня у Києві.

Партія зелених України

Партія зелених України визначила першу п'ятірку виборчого списку. На прес-конференції, проведеній 5 грудня у Дніпропетровській обласній організації ПЗУ з приводу повернення делеґації українських „зелених" з засідання Ради зелених партій Европи, народний депутат Віктор Хазан повідомив, що до першої п'ятірки виборчого списку партії увійшли голова партії Віталій Кононов, міністер екології та природних ресурсів України Сергій Курикін, голова парляментського комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Юрій Самойленко, директор Інституту інформаційного суспільства Олег Шевчук, народний депутат, член парляментського комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльности Василь Хмельницький.

Партія „Яблуко"

З'їзд партії „Яблуко" призначено на 12 січня, на котрий буде винесено питання затвердження партійного списку на вибори до Верховної Ради та тексту наказу партії кандидатам та майбутнім депутатам. До першої четвірки виборчого списку партії увійшли Михайло Бродський, Віктор Чайка, Дмитро Видрин та Генадій Балашов.

Партія промисловців і підприємців України

11 грудня у Києві розпочався позачерговий з'їзд Партії промисловців і підприємців України (голова партії – Анатолій Кінах), який розгляне питання про суспільно-політичну ситуацію в Україні і завдання партії щодо участи у виборах до Верховної Ради у 2002 році.

Всеукраїнська партія трудящих

З'їзд Всеукраїнської партії трудящих (ВПТ), проведений 8 грудня у Києві, був зфальшований з єдиною метою – не допустити створення оголошеного раніше бльоку цієї партії з Соціялістичною партією України. Про це заявив 11 грудня голова ВПТ Леонід Вернигора. У заяві наголошується, що рішення про створення бльоку з Соцпартією на парляментських виборах прийняла політична рада ВПТ та мав затвердити з'їзд партії, запланований на кінець грудня. Натомість 8 грудня, за словами Л. Вернигори, у Будинку професійних спілок відбувся „лже-з'їзд", на який було було звезено значно менше половини із 120 делеґатів, обраних на з'їзд ВПТ від обласних осередків партії. Л. Вернигора стверджує, що, дізнавшись про мету зібрання та переконавшись у відсутності голови партії, більшість із присутніх делеґатів з'їзду ВПТ залишили залю, яка натомість була терміново наповнена студентами. Л. Вернигора наголосив, що найбільші партійні організації ВПТ – Полтавська, Кіровоградська, Вінницька, Одеська – взагалі не були поінформовані про проведення зібрання. Голова ВПТ переконаний, що з'їзд був організований головою Федерації профспілок України О. Стояном і головою партії „Солідарність" Петром Порошенком. 8 грудня було видано прес-реліз з'їзду, в якому наголошувалось, що на з'їзді було прийнято рішення про виключення голови ВПТ Л. Вернигори з партії. Новим головою ВПТ обрано Мирослава Якимчука. Зїзд висловився за підписання контракту з Федерацією професійних спілок України, а також за підтримку виборчого бльоку В. Ющенка „Наша Україна".

УНІАН

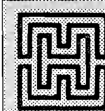

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

Українська література в Інтернеті

Марта Тарнавська

В останньому десятилітті в світі сталася революція у системах зв'язку модерної цивілізації. Комп'ютери, які на початку цього десятиліття могли здаватися тільки надзвичайним удосконаленням обчислювальних і друкарських машин, переросли у потужну мережу засобів масової інформації, яка з блискавичною швидкістю пов'язує віддалені континенти і народи цілого світу. Електронна пошта сьогодні успішно конкурує зі звичайною поштою, електронні каталоги бібліотек заступили карткові каталоги, великі газети світу виходять не тільки паперовими, але й електронними версіями і здобувають щораз нових читачів. Надмірні ентузіясти нової технології пророкували навіть, що ця нова революція доведе до смерти книжки, тобто, що друкована книжка у формі, якою ми її знали від часів Ґутенберґа, перестане існувати взагалі. Цього не сталося. Книжка, надрукована на папері, має певні практичні переваги, вона виявилася життєздатною і конкурентноспроможною – існування її і сьогодні, і в майбутньому не загрожене, вона житиме водночас і поряд з електронними текстами. В багатьох ситуаціях, одначе, електронні тексти допомагають поширювати і реклямувати книжку перед і після друку, і роблять доступними читачеві також і старі книжкові видання, що давно уже не є в продажі, а деякі з них стали справжніми раритетами.

Значна кількість творів світової літератури доступна вже сьогодні читачам на мережі Інтернету. Приємно зазначити, що серед електронних публікацій є вже і досить помітна репрезентація творів українського красного письменства. Присутність української літератури на мережі Інтернету завдячуємо індивідуальним ентузіястам, вона більшості українського громадянства не відома і поки-що не охоплена, на жаль, жодними бібліографічними оглядами.

Сьогодні хочу звернути увагу на кілька особливо важливих т. зв. „сайтів" в Інтернеті, де можна знайти твори української літератури. „Поетика" Романа Косаренка [http://poetyka.uazone.net або poetry.uazone.net] була заснована осінню 1998 року. На сьогоднішній день вона включає поезії 218 українських поетів, що з них деякі представлені великим вибором поетичних творів, наприклад Шевченкові поезії займають 247 сторінок, твори Франка – 228 сторінок, а крім них є ще 17 поетів, чиї вірші займають по 100 сторінок і більше. Всіх сторінок у цій великій антології є тепер 6,649. Щоправда, є автори, які репрезентовані тільки одним-двома віршами, є і чимало відомих поетів, які не представлені в антології взагалі. Але „Поетика" вже сьогодні має широкий хронологічний діяпазон: від поезій Івана Мазепи, гетьмана, що народився 1640 року, до наймолодших поетів України 1982 року народження. І вона постійно оновлюється і доповнюється новими авторами і новими творами. Крім оригінальної поезії українською мовою, антологія включає поетичні переклади з чужих мов – тут представлені 41 поет, від Байрона до Горація. Що більше, „Поетика" включає також тексти народних пісень і сучасних пісень української естради. Такої всеохопної антології поетичних текстів ніколи ще в нашій літературі не було. Було б бажано, щоб ентузіясти цього діла і любителі поезії, Роман Косаренко і Юрій Мачуха, поконсультувались у літературознавців, доповнили „Поетику" новими іменами, новими творами і зробили її авторитетною антологією української поезії від найдавніших часів до сьогодні.

Зразки української поезії і прози можна знайти також на інших електронних „сайтах". Веб-сервер Віталія Живого має навіть окремий авторський „сайт" Юрія Андруховича, де можна знайти вибір поезії, прози, статтей та біографічних даних цього письменника [http://vitaly.rivne.com/andrukhovych]. Цифрова „Українська бібліотека" Володимира Котовича [http//www.internetri.net/lib] пропонує деякі тексти Валер'яна Підмогильного, Миколи Хвильового, Володимира Винниченка, Василя Стефаника, Богдана Лепкого.

„Бібліотека української літератури" Валерія Напіткіна [http://books/ms.km.ua/] має під сучасну пору 45 творів 15 авторів, в тому числі деякі твори Богдана Лепкого і Тодося Осьмачки. Бібліотека „Українського міста" [http://ukrtown.com.library] пропонує деякі романи Валерія Шевчука, Павла Загребельного і Романа Іваничука, а також низку фантастичних повістей Ігоря Росоховатського.

Присвячений Іванові Франкові „сайт" Львівського університету [http://www.franko,;viv.ua/ifranko], подає чимало творів поета, як теж біографічних і критичних про нього. Допоміжні літературознавчі і бібліографічні матеріяли можна знайти на сайті Канадського Інституту Українських Студій [http://www.utoronto.ca/cius] (наприклад, мою власну тритомову працю „Ukrainian Literature in English", що є ключем до англомовних перекладів і критичних праць про українську літературу, та покажчик до журналу „Нова генерація" Олега Ільницького). На сайті Конґресової бібліотеки доступна бібліографія їхньої Шевченкіяни, що її склали Богдан Ясінський і Валентина Пашкова [http://lcweb.loc.gov/rr/european/shevchenko.html].

Про автора: Марта Тарнавська – дійсний член УВАН і НТШ-А, голова Видавничої комісії НТШ-А, автор трьох томів „Ukrainian Literature in English", трьох збірок поезії українською мовою, збірки оповідань, методичного посібника для бібліотек, персональних бібліографій.

(Закінчення на стор. 17)

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Різдвяні картки УНСоюзу

Український Народний Союз завжди брав активну участь у громадському житті, проявляючи ініціятиву у започаткуванні проєктів, які допомагали віддзеркалювати нашу спадщину і культуру.

Одним із таких проєктів є випуск різдвяних карток. Вже на початку 70-их років УНСоюз видав цікаву серію різдвяних карток, характерних стилям відомих мистців Едварда Козака (ЕКО) та його синів Юрія і Яреми. Усі ці картки зображували звичаї і традиції, пов'язані зі святами Різдва Христового. Від цього часу УНСоюз спонзорував видання карток багатьох мистців. Між ними Ярослав Адамович, Богдан Божемський, Марта Цісик, Михайло Дмитренко, Татяна Гаєцька, Марія Гарасовська-Дачишин, Яків Гніздовський, Петро Головатий, Наталія Йосипчук, Олександер Канюка, Андрій Хомик, Мокі Кокоріс, Данило Коштира, Юрій Козак, Ярема Козак, Зеновія Кулинич, Віталій Литвин, Андрій Мадай, Роман Марковин, Марта Анна, Люба Максимчук, Леонід Молодожанин, Наталка, Лідія Палій, Ака Перейма, Лідія П'ясецька, Орест Поліщук, Мирон Рижула, Христина Сай, Марта Савчак, Роман Сметанюк, Ярослав Стадник, Олена Стасюк, Юлія Ткачук, Юрко Тритяк, Ірена Твердохліб, Галина Титла.

УНСоюз оцінює участь і співпрацю усіх мистців, які охоче допомогли нам осягнути нашу мету. Звичай надсилати картки, вітаючи рідних і приятелів зі святами Різдва Христового і бажати їм Божих ласк, щастя і здоров'я у Новому році, став традицією. Здебільшого ця традиція існує й далі, однак у зв'язку з трагічними подіями, які навістили нашу країну і світ, цей зв'язок є ще більше потрібний. І саме свята – це досконалий час здійснити це старим способом, тобто поштою. Електронна пошта чи факс цього не замінять. Маючи це на увазі, ми заохочуємо вас вітати рідних і приятелів, віддалених чи близьких, надсилаючи їм різдвяні картки УНСоюзу.

Святочні картки УНСоюзу дешевші, ніж картки, які ви знайдете у місцевих крамницях, а тема їх – традиційне українське Різдво. Для репродукції вибрано твори сучасних мистців, виконані різними жанрами, які зображують наші традиції. Надіємося, що цьогорічні картки будуть вам до вподоби.

Ми також розуміємо, що не всім підходить вибір творів мистців, колір чи ціна. Існує українська приповідка – „Ще ся той не вродив, щоб усім догодив!". В обох своїх виданнях – „Свободі" і „The Ukrainian Weekly" – УНС заохочує українських мистців надсилати свої твори для репродукції різдвяних карток. Інколи УНСоюз отримує більше творів, іншими роками менше. З надісланих кожного року творів вибираються найвідповідніші. Вибір творів для видання різдвяних карток зумовлений рядом чинників. Метою видання карток є підтримувати українських мистців, зберігати українські традиції, здобувати фонди для посилення культурних і освітніх проєктів УНСоюзу.

Прошу пам'ятати, що, підтримуючи проєкти УНСоюзу, ви підтримуєте організацію, яка служить громаді понад 107 років. Дякуємо за вашу постійну підтримку!

Сердечно вітаємо вас з Різдвом Христовим і Новим Роком, бажаємо миру, злагоди, добробуту і веселих свят!

Оксана Тритяк,
координатор братської діяльности
і особливих проєктів

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

З тривогою про долі світу

„Світові загрожує гльобальна рецесія", – стверджує у своїй статті під такою назвою **д-р Володимир Боднар.** Автор статті докладно розглядає явище рецесії, ознаками якої є зменшення споживання, а згодом – виробництва товарів, безробіття, психологічний спад, погіршення становища на біржі. У статті висловлюється надія, що США спроможуться подолати рецесію і вивести країну й світ „на спокійні води добробуту та спокою".

У іншій статті – „Повоєнні перспективи і пляни США та союзників стосовно Афганістану" д-р Володимир Боднар порівнює нинішню війну з попередніми війнами США у Кореї та В'єтнамі і війнами СССР в Афганістані та Чечні (останню продовжує Росія). Автор підкреслює відмінність політики США від імперських намірів СССР, але передбачає, що воєнні дії в Афганістані будуть тривалими.

Іван Ільків з Нью-Джерзі у статті „Як московський імперіялізм ламав хребет українського села" повертається до історії Голодомору 1933 року і радить збирати й надалі свідчення тих, хто пережив це лихо, вимагати міжнародного суду над його організаторами.

Валентин Стадніченко з Німеччини у листі до керівника Всесвітньої служби „Радіо Україна" О. Дикого, пересланому до „Свободи", застерігає українців перед підступністю провідників Росії. На його думку, саме звідти походять провокації проти Президента України Л. Кучми, загибель пасажирів російського літака Ту-154, який було збито не без участі Росії.

До фатальної ракети повертається у своєму листі також **Федір Бабак** зі штату Вашінгтон, який проводить паралель з подібною ракетою, що влучила в будинок у Броварах і критикує урядовців України за поспішне визнання вини.

Гриць Репа з Карнегі, Па., зауважує, що при врученні нагород Емі було виголошено подяку усім державам, які надіслали співчуття народові США з приводу трагедії 11 вересня, але при цьому не було згадано Україну, хоча Білорусь, скажімо, не проминули. „А може представники України у США є перевантажені, що забули передати співчуття родинам, які втратили своїх близьких?" – припускає автор листа.

Директор Українського інституту подолання пістряка **д-р Василь Новицький** з Відня переслав копію свого листа до уряду Німеччини з протестом проти передання Німеччині архіву Берлінської співочої академії, виявленого у Києві.

Євген Стахів з Нью-Джерзі надіслав кілька публікацій з української тематики у польській пресі, зокрема у „Ґазеті виборчій". Особливу увагу викликає відгук на появу книжки Павла Смоленського „Похорон для різуна", у якому стверджується, що у Польщі впродовж останнього півстоліття панувала однобічна, чорна, антиукраїнська пропаганда. Газета пише: „По обидва боки кордону густо від польських та українських могил. Не зарівнюймо їх. Нехай стануть знаком нашої спільної пам'яти. Нехай свідчать, наскільки ми взаємно близькі, яку велику ціну заплатили за волю і незалежність обох народів".

Катерина Немира переслала інформацію д-ра М. Домашевського з Чикаго про фестиваль мистецтв „Україна – Польща – Европа", який минулого тижня почався у Польщі. На свято приїхали численні українські мистці з України, США і Канади.

Кореспондент газети „Верховинські вісті" **Людмила Зузяк** надіслала розповідь про літературно-мистецьке свято „Криворівня-2001", наукову конференцію „Гуцульщина" міжнародну науково-практичну конференцію „Проблеми відродження та розвитку матеріяльної і духовної культури гуцулів" та XI міжнародний гуцульський фестиваль „Довбушеві забави", що відбулися у вересні.

У ряді листів висловлені подяки і прохання. **Д-р Іван Дідюк** шукає в Америці адвоката, який узявся б за справу передання на власність монастиря у Гошові садиби українця в Болехові, власник якої помер в Америці і заповів своє колишнє майно згромадженню Сестер Пресвятої Родини у Гошові. Будівлю займає міська влада у Болехові і віддавати не хоче. Телефон д-ра І. Дідюка: (781) 444-2163.

Директор школи в селі Заривинцях Тернопільської области **І. Кладочний** листовно дякує Миколі Ватралю з Канади за подаровані до 10-річчя Незалежности України 122 книжки, зокрема й альманахи УНСоюзу. Він пише, що частину книг передано до історико-філософського ліцею в монастирі св. Василія.

Студент Луганського медичного університету **Дмитро Дорофеєв** надіслав вірші своєї сестри Наталі, учениці міської гімназії, лавреатки і дипломантки ряду літературних конкурсів. Серед поезій Наталі, присвячених Україні, є вірш-співчуття з приводу терористичного нападу 11 вересня, а у ньому – такі рядки:

По щоці біжить велика
перелякана сльоза,
але горе не загладить
і найглибше співчуття.
Мабуть, час загоїть рани,
згасить жалобу в душі,
тільки ж нині у печалі –
більшість людства на землі.

Голова правління Чортківського районного товариства інвалідів „Надія" **Василь Кренцик** дякує голові РОДУ УККА І. Буртикові, екзекутивному директорові ЗУАДКу С. Гавришеві, пасторові Павлові Ходневичу, Суспільним службам у Монреалі і Торонто, подружжю О. і В. Гриньків з Розенвілю, Миш., о. Стефанові Посаківському, товариству „Самопоміч" з Нью-Йорку за допомогу надзбручанським інвалідам.

З Австралії написали **Владика Петро Стасюк, С. Романів, О. Стефин, Т. Пасічинський, С. Радіон, О. Тарнавська, В. Савчак, Ю. Федишин, Ю. Семків, Л, Денисенко** у справі пересилання підручників для українських дітей в Росії. Видавництво „Рідна мова" готове за мінімальну ціну переслати потрібну кількість книжок, але потребує коштів на ці витрати. Адреса видавництва: Ridna Mova Publishing, 10 Savaris Court, Donvale, Vic., 3111 Australia, e-mail: dejko@ridnamova.com

Петро Турчин з Чикаго пише про те, що з його села Вербової на американській землі проживає 29 осіб, з яких 28 є членами УНСоюзу. Вони вже допомогли землякам у відновленні школи, церкви, народного дому. **Віоля Комаринська** з Тускону, Арізона, написала про своє словацько-мадярське походження зі запитанням, що таке – Угорщина. Отож, це те ж саме, що й Мадярщина.

Богдан Незгода з Каліфорнії не погоджується зі вміщеним у „Свободі" рядком: „Спроба Хрущова розмістити ракети на Кубі була швидше демострацією сили", тому що, як він пише, „наприкінці 50-их років СРСР мав балістичні ракети кращі від американських". Може й так, але на Кубі балістичні ракети не розміщувались...

Валентин Оліферук з Сієтлу, Ваш., написав, що не хоче читати „Свободу", „оскільки газета друкується не державною українською мовою, а хуторянською". **Роман Волчук** з Нью-Джерзі у відгуку про публікацію „Свободи" щодо мемуаристики пише: „Вартість мемуаристики є передовсім у висвітленні подій чи характеристик людей з повною щирістю, так як їх бачив сучасник, навіть якщо це декому неприємне чи невигідне, бо тільки такі спомини мають цінність для істориків".

Голова Союзу Українок, народний депутат **Лілія Григорович** з Києва звертається до громади зі закликом підтримати видання максимально можливим тиражем мемуарів Марії Пискір „Тисяча доріг" з літопису УПА, оскільки на таку книжку чекає молодь в Україні.

Олександер Присіченко з Мишиґену пише про свою образу на Консульство США в Україні, яке не дало дозволу його матері приїхати на весілля сина, коли він, завітавши до США за робочою візою, одружився з американкою українського походження. Тепер О. Присіченко пише, що він „розчарований цим славетним раєм і не хотів би продати свою грішну душу за брудні зелені гроші". Вихід зі становища він бачить у розірванні шлюбу. Вочевидь, консул мав підстави не повірити у любов українського гостя й американської громадянки?

Про свій клопіт написав **Іван Н.**: „Через свої родинні справи з передплатника тижневика я став післяплатником. Мій син не послухав поради тата й мами узяти собі дружиною українську дівчину, а узяв американку, яка з діда й баби є різного походження, то як зійдеться її рідня разом, то стає, як на ярмарку. Прожили вони 10 років, аж мій син з дочкою прийшов до мене та й каже: „Тату, прийми нас, бо мене жінка з хати вигнала". Через оці справи я запізнився з передплатою". Адміністрація „Свободи", звісно, полагодила справу батька й дідуся.

У своїй поезії „Минуле" **Іванна Сисин** повертається думкою у пережите й пише:

Минуло минуле літами, літами...
Були дні щасливі а нині – з сльозами.

Дарія Дороцька-Морайко („Улючанка") з Польщі надіслала поезії, присвячені референдуму 1 грудня 1991 року, коли люди йшли, *„щоб ТАК сказати і за мертвих, за всіх, що впали у боях і тюрмах, за всіх голодних в 30-их роках, ТАК за Шевченка, і ТАК за Стуса, за всіх героїв меча й пера"*.

Ми маємо право дорадити

Читаючи в „Свободі" від 9 листопада фейлетон О-КИ „Про гидких діяспорників", я зауважила, що вона влучно зареагувала на дискусію в газеті „Поступ" та статтю в журналі „Український форум" на теми закидів щодо України. Але до певного часу й сама О-КА писала, що ми, тобто давніші еміґранти, забагато критикуємо Україну, а замало допомогаємо їй та недостатньо пригортаємо новоприбулих. Насправді ми всі (майже) допомагаємо та робимо, що в наших силах, тут і там, а чи не належиться нам, діяспорцям, чи, точніше, т. зв. „третій хвилі" можливість щось трохи дорадити та разом прагнути до порядку та відродження в нашій незалежній Державі? Чи, може, ми маємо залишитися тільки невтрально-бездонною та німою калиткою?

Ми – діти України, котрі за 50 років на чужині все ж таки не забули свою землю, не перестали любити нашу рідну Україну, за яку наші батьки та й багато з нашого покоління віддали своє життя чи здоров'я. На вільну землю Вашінґтона нас замела воєнна хуртовина, голих і босих. І якщо нас непокоять ті чи інші негаразди в Україні, то чи маємо мовчати?

Любомира Бойко,
Юніон, Н. Дж.

Шановні читачі!

Просимо у своїх статтях і листах обов'язково подавати число телефону для полегшення спілкування з вами. Також просимо не надсилати копії статтей, надісланих в інші видання. Редакція відхилятиме ті статті, які вже з'явилися в інших газетах. Ми змушені ще раз повторити відому істину, що редаґування, скорочення статтей і зміна заголовків (зі збереженням змісту публікацій) є правом редакцій газет.

Редакція „Свободи"

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Европейський союз і Україна

Друга лекція в серії „Лекції послів" Катедри українських студій Оттавського університету

ОТТАВА. – У лютому 2001 року Катедра українських студій Оттавського університету, доповіддю тодішнього посла Канади в Україні Дерека Фрейзера на тему „Канадсько-українські взаємини" започаткувала серію „Лекції послів".

24 жовтня ц. р. відбулася друга лекція. Цього разу доповідачем була Даніела-Смаджа, голова делегації Европейської комісії в Канаді.

Вечір відкрила і представила доповідача член Дорадчої ради Катедри професор англістики д-р Ірина Макарик. Даніела Смаджа, француженка, говорить також англійською та італійською мовами. В европейському представництві працює від 1978 року, почитаючи від адміністратора аж до посту посла в 1998 році.

Тема її доповіді була „Европейський союз і Україна". Почала вона з того, що Европейський союз зацікавлений в політично- економічно- соціяльно-стабільній і незалежній Україні. Дуже важливими для Европейського союзу є продовження демократичного розвитку в Україні та прискорення переходу до ринкової економії.

Під сучасну пору Европейський союз веде переговори з дванадцятьма державами центральної і південної Европи, які зацікавлені стати членами европейської спільноти. Якщо це станеться, то Україна, як друга найбільша територіяльно країна в Европі, буде мати довгий кордон з Европейським союзом і зі своїм 50-мільйоновим населенням та стратегічним положенням між Росією й державами Европейського союзу, має всі підстави стати економічним партнером цього об'єднання.

У тому напрямі ведуться переговори, останні з них відбулися в Ялті у вересні цього року. Учасниками були – бельгійський прем'єр міністрів Ґі Верґофштад, як президент Европейської ради, президент Европейського представництва Романо Проді та представник Европейського Союзу Гавієр Солана. З української сторони участь брали Президент Леонід Кучма, заступник прем'єр-міністра Василь Роговий, міністер закордонних справ Анатолій Зленко та міністер юстиції Сюзанна Станік. Президент Л. Кучма знов наголосив орієнтацію України на Европу і підтвердив зацікавлення поширенням Европейського союзу.

Представники Европейського союзу зобов'язалися надалі підтримувати реформи в Україні, але звернули увагу на підготовку і переведення парляментських виборів у березні 2002 році, прозорість у взаєминах держави з медією і охорону журналістів, зміцнення концепції першенства законодавства і перебудову судової системи України.

Д. Смаджа підтвердила, що попередній прем'єр міністрів Віктор Ющенко зробив багато позитивних економічних реформ, і коли його уряд упав, були побоювання, бо він мав довіру і підтримку інвесторів і міжнародніх фінансових інституцій. Добре, що теперішній прем'єр міністрів Анатолій Кінах обіцяє іти шляхом попереднього уряду. Від того як продовжуватимуться економічні реформи в Україні, залежатиме підтримка Европейського Союзу. Від 1991 до 1999 року фінансова допомога Европейського союзу Україні, становила 5.6 міліярдів канадських долярів. Не може бути сумніву, що Европейський союз підтримує незалежну Україну, яка втілює демократичні вартости плюралізму і людських прав, зобов'язану до ринкових принципів економічної політики і концепції першенства законодавства, підкреслила вона.

Присутній на лекції посол України в Канаді д-р Юрій Щербак, зробив коментарі до викладу і висловив признання за солідно опрацьовану тему. Лекція викликала багато питань від численної публіки, на які доповідачка давала вичерпні відповід. Професор Ірина Макарик подякувала Д. Смаджі за участь у програмі, а публіці за присутність на вечорі.

Юлія Войчишин

Зліва: проф. Ірина Макарик, Даніела Смаджа, д-р Юрій Щербак.

„Медична порадня" при Товаристві ОУА „Самопоміч"

НЬЮ-ЙОРК. – При співпраці Українського Лікарського Товариства Нью-Йорку і Товариства „Самопоміч", 4 листопада, 2001 року в домівці „Самопоміч" в Нью-Йорку відбулась вже друга з черги „Медична порадня".

Наталка Дума, голова товариства „Самопоміч", привітала лікарів-доповідачів, численно зібраних гостей і дальше ведення програми передала модераторові програми д-р Ігореві Маґунові. Він з черги представив лікарів-панелістів, розказав про їх медичний стаж і після 20-хвилинного пояснення матеріялу, кожний з лікарів мав змогу відповісти на запити присутніх.

Першим з панелістів був д-р Артур Григорович, ревматолог. Медичні студії відбув у Мехіко і в „Albert Einstein Medical Center" у Нью-Йорку. Веде свою приватну практику в Нью-Йорку. Він розповів про два роди артритів, на які хворіють багато мешканців Америки. В тім числі переважають жінки вже після 45 років життя. Остеоартрит – хвороба, яка проявляється внаслідок деґенерації суглобів хребта, клюбів, рук і пальців. Натиск на клуби і спину може також бути як наслідок випадків (в автах піднесення вантажів). Хворим рекомендується руханка (physical therapy), контроля ваги тіла, ходіння і ментальна активність. Коли вживаємо ліки на применшення болю, то довший час треба перевіряти кров, щоб вони не дали ускладнення на нирки. Інший тип артриту – це ревматоїд, який наступає внаслідок запалення суглобів. Він сильно відчувається при зміні погоди. Виступає біль при порухах і опухах. Для усунення болю крім ліків, рекомендується спокійний спосіб життя.

Другим з черги панелістом був д-р Нестор Близнак, хірург-ортопедист. Медичні студії закінчив в „New York University Medical Center", а резидентуру відбув в Чикаго. Має свою канцелярію в Джеферсон Стейшен, Нью-Йорк.

На моделі клубу він пояснив процедуру заміни частини кістки металевою або пластиковою частиною. Д-р Н. Близнак звернув також увагу на це, що коли вживаємо ліки для усунення болю впродовж довшого часу, то треба перевірити кров 3-4 рази на рік, чи немає ниркового ускладнення.

Іванна Мачай

Д-р Н. Близнак.

Д-р А. Григорович.

Д-р І. Магун.

Урочисте засідання з нагоди 10-річчя Збройних Сил України

КИЇВ. – Виступаючи 5 грудня на урочистому засіданні в Будинку офіцерів, присвяченому 10-річчю Збройних Сил України (відзначалося 6 грудня) Президент України Л. Кучма обіцяв робити все, щоб українська армія відчувала себе єдиним організмом з українським суспільством. Він відзначив, що „Збройні Сили України відбулися", це – „факт". Але з 10-річного досвіду необхідно робити висновки. Як вважає Президент, „ми не можемо тримати армію на залишковому принципі в нашому бюджеті". За словами Л. Кучми, все, що ми маємо в армії – це вчорашній день, „техніку, яка є на озброєнні ЗСУ, пора вже здати на металобрухт, а ми ще проводимо на ній навчання". Він зауважив, що треба думати про завтрашній день армії, і „про це мають думати не тільки армія, Президент, а все суспільство". Л. Кучма зазначив, що сьогодні армія переживає „не кращі свої часи". За словами Президента, „і не вина в цьому армії. Причини всім відомі – і урядові, і Президентові, і політикам, які кожний день видають на гора компліменти на адресу армії".

За словами Президента, щоб не повторювати помилок у майбутньому, необхідно робити правильні висновки з минулих років. Він відзначив, що, незважаючи ні на що, в українській державі люди повернулися обличчям до армії. Л. Кучма нагадав, що, за даними соціологічних опитувань, люди довіряють, перш за все, Церкві, а потім – армії. Глава держави побажав всім військовослужбовцям, щоб Збройні Сили України завжди були предметом гордости нашого народу.

Привітати військовослужбовців з 10-річчям ЗСУ прийшли голова ВР Іван Плющ, секретар Ради національної безпеки і оборони України Є. Марчук, глава Адміністрації Президента В. Литвин. На урочистому зібранні був присутній колишній міністер оборони України О. Кузьмук.

УНІАН

В Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

заклик Президента Л. Кучми не політизувати перепис населення. Чергові заклики до захисту російської мови у Харкові вони оцінили як намір привернути увагу напередодні візити до міста В. Путіна й Л. Кучми. Місцеві проросійські угруповання, зокрема „Рускоє двіженіє Україны" та товариство „Русь" наразі утримуються від акцій та заяв щодо нібито наявної на Харківщині насильницької українізації.

Перепис населення натрапляє на своєрідні труднощі. Державний комітет статистики України не має можливости включити до всеукраїнського перепису тих, хто нині нелегально перебуває за кордоном. За висновками експертів, результати перепису міститимуть істотну похибку. На думку фахівців, погіршення демографічної ситуації в Україні пов'язано не лише з низькою народжуваністю та високою смертністю. Ще українці масово виїжджають за кордон у пошуках праці, з часом набуваючи статусу нелеґальних міґрантів. Втім, навіть всеукраїнський перепис населення не встановить точну кількість тих людей, які нині нелеґально мешкають за кордоном, однак згодом повернуться. У Державному комітеті статистики сподіваються, що про тимчасово вибулих з України повідомлятимуть їхні родичі. Представник Державного комітету статистики Наталя Власенко вважає, що рідні, з міркувань безпеки, радше приховуватимуть подібну інформацію. Саме тому, за словами фахівців, перепис не відображатиме не лише реальної кількости населення в Україні, а й до певної міри приховуватиме рівень безробіття.

В Україні все ж таки очікують, чи підтвердить перепис припущення про значне зменшення населення у результаті низької народжуваности, високої смертности та еміґрації. Перших результатів очікують у квітні. Останній раз перепис в Україні проводився 1989 року в межах загальносоюзного перепису СРСР.

За повідомленнями інформаційних агентств

Відзначення...

(Закінчення зі стор. 1)

армію европейського типу, авторитет якої збагачується новими рисами – миротворчістю українських військовиків, які завдяки своєму професіоналізмові здобувають пошану і вдячність усього світу". Вечір був сповнений доброзичливого спілкування, гості висловлювали побажання успіху молодому війську України. Полковник Віктор Гвоздь відповів на запитання редакції „Свободи".

– Як вам запам'яталося народження Збройних сил України?

– 24 серпня 1991 року я був в одному з управлінь штабу Прикарпатського військового округу. Коли надійшла вістка про проголошення незалежности України, з ініціятиви Спілки офіцерів відбулись збори. Ми розуміли, що незалежність потребує захисту, тому вирішили творити нове українське військо. Того ж дня Верховна Рада ухвалила рішення, за яким усі військові формування на території України переходять у підпорядкування нової держави. Офіцери були поділені, усе було непросто. Одні вважали і говорили, що це зміна на одиндва місяці, інші думали, що Україна протримається трохи довше. Не відразу, але деякі офіцери почали залишати військо. Проте українці, а також більш свідомі офіцери інших національностей заявили про своє щире бажання служити Україні. Час вибору настав, коли треба було присягати на вірність Україні. Чимало моїх колеґ вирішили шукати своєї долі в Росії, але й з Росії почали повертатися до нас офіцери-українці. Були спроби вивезення в Росію військового спорядження. Якось на українсько-білоруському кордоні було припинено спробу вивезти озброєння і майно однієї з бригад. Була й стрілянина... На жаль, подекуди вночі, автами, через Молдову, вивозили військове спорядження з України. Дехто з офіцерів спершу присягнув Україні, але не вважав присягу обов'язковою для себе. Проте більшість моїх товаришів ввійшла до українського війська й відтоді вірно служить у ньому.

Зустрілися (зліва) італійський адмірал Джовані Віталоне, український полковник Віктор Гвоздь та ірляндський генерал Патрик Саліван.

Громадський діяч Іван Кобаса (зліва) і полковник Анатолій Кононенко.

– Чи це те саме військо, яким воно було 10 років тому?

– Це зовсім інше військо. Немає військових округів, створено оперативні командування. Зовсім інша законодавча база, яка відповідає новим реаліям. Здійснюється перехід на корпусну систему військ, є програма реформування. Хоча техніка залишилась та, що була тоді, але триває її оновлення. Не завжди це буває легко з економічних причин. Ґрадація за видами Збройних сил покищо залишилася колишньою, але у перспективі буде створено спільні протиповітряну оборону і військово-повітряні сили.

– Як склалася ваша особиста служба за останнє десятиріччя?

– У 1991 році я був у званні майора, за 10 років став полковником, так що службове зростання було пляномірним, відповідало нормам і стандартам, прийнятим у війську. Ми не шукали якихось пільг у новостворених Збройних силах. Впродовж п'яти років я служив за межами України, на території збройного конфлікту на Балканах, в миротворчих військах ООН, та був військовим аташе в Хорватії, Боснії та Герцеґовині.

– Яким є нинішнє поле вашої діяльности?

– Як представник Міністерства оборони України, я координую миротворчу діяльність між секретаріятом ООН і міністерством. Йдеться про участь України у миротворчих акціях ООН від військово-політичних питань до військово-технічного забезпечення діяльности українського контингенту в миротворчих операціях ООН. Тепер ми беремо участь у десяти миротворчих місіях під егідою ООН, ОБСЕ, НАТО. У семи операціях ООН беруть участь Збройні сили України, зокрема у Сьєра-Леоне перебуває понад 600 службовців, інший український контингент – у Південному Ливані.

– Дякую пане полковнику, за розмову, бажаю успіху.

Левко Хмельковський

Пластові новини з України...

Донецьк

ДОНЕЦЬК. – Перші пластові гуртки в Донецьку з'явилися у вересні 1991 року за ініціятивою Валерія Олійника та Ірини Матвієвської. І хоч за десять років свого існування Пласт в Донецьку мав і періоди жвавої діяльности, і періоди послаблення такої, але станиця жила і діяла.

Нині станиця має своє новацтво і юнацтво, дівочі та хлоп'ячі гуртки, змогла виховати покищо єдиного в окрузі старшого пластуна-скоба Станіслава Андрійчука (віднедавна – станичний Донецька).

1996 року пластун-сеньйор Леонід Ридкін та директор Клюбу юних техніків започаткували Пласт у місті Маріуполі. Ця станиця нині активно працює і з новацтвом, і з юнацтвом. 1997 року розпочав пластову діяльність у Краматорську старший пластун Сергій Летенко (реґіональний представник Крайової пластової старшини), який створив там потужну станицю. Трохи пізніше виникли станиці у Красноармійському районі та Слов'янську.

Нині п'ять станиць проводять багато окружних та станичних заходів. Це, звичайно, табори – цього року в окрузі проведено чотири табори, серед них щорічний „Степовий вітер", який здобув статус крайового, та перший окружний табір для новацтва; це і „Свято весни", і „Листопадовий зрив", „Вифлеємський вогник" і „Різдвяна свічечка", міжокружний спортивний змаг і День Бейден-Павела; це вишколи та ознайомчі семінари з Пласту для вчителів шкіл та працівників державних установ.

Тісною є співпраця з іншими громадськими організаціями, зокрема зі Союзом Українок, Товариством ім. Олени Теліги, з кредитовими спілками. До речі, виконавчий директор кредитової спілки „Схід" д-р Микола Тищенко є головою Донецького Пласт-прияту. Без сумніву, проводити таку діяльність в умовах економічної руїни є справою дуже важкою. І тому ми дуже вдячні допомозі, що надходить від пластунів Америки.

Завдяки пластунам станиць Філядельфії, Монреалю, Лос-Анджелесу, кожна станиця округи змогла сформувати свої бібліотеки з пластових часописів та книг. Сеньйорський курінь „Княгині" надав допомогу пластовими одностроями. Дякуючи жертводавцям, Донецька станиця придбала будинок у Великоанадольському лісі під новацьку оселю ім. Івана Крамарчука. Станиця Лос-Анджелес передала до станиці Маріуполь намети і спальні мішки для проведення міжстаничного табору „Кальміуська паланка".

Ми цінуємо і дякуємо навіть за найменшу допомогу, але найголовнішим для нас у всьому цьому є увага з боку побратимів і приклад у здійсненні другого головного обов'язку пластуна – „Помагати іншим".

Нині Донецька округа Пласту бере активну участь у проєкті „Пласт для розвитку громадянського суспільства", заініційованого Крайовим проводом Пласту та Канадським бюром міжнародної освіти, і за яким передбачається зростання ролі Пласту у секторі громадських організацій.

Ми розуміємо, що Пласт хоч і є відкритим для всіх, але він залишається елітарним за духом через свої вимоги до членства. Ми свідомі, що Пласт не є і не може бути єдиною громадською організацією в реґіоні, а тому виникає питання про спільну і тісну співпрацю з іншими організаціями для перетворення суспільства на краще. І ми сподіваємося, що у цій співпраці Пласт буде серед провідників, допомагаючи іншим бути вірними Богові і Україні.

Пл. сен. о. **Олександер Воловенко,**
заступник голови Донецької окружної пластової старшини

Ватра (зліва) і ранкова молитва в юнацькому таборі „Лісова фортеця-2001" біля села Зелений Брід Донецької області.

Полтава

ЧИКАҐО. – Товариство української мови ім. Шевченка (ТУМ) в Чикаґо від початку заснования „Пласту" в Полтаві намагається допомагати їм через обласну „Просвіту", яка є їхнім опікуном. Метою „Пласту" в Полтаві є виховати свідомих українців.

Недавно ТУМ-Чикаґо отримало цікаві інформації про перебіг пластових таборів, в яких брали участь пластуни з Полтавщини, як також і з інших областей України. Ця молодь зав'язує тісні контакти між собою.

Літо 2001 р. пройшло весело й цікаво для членів „Пласту" в Полтаві. 25 дітей з Полтавщини побували у численних вишкільних таборах. Наймолодші новаки відбули табір „Школа Софії" разом з кіровоградським „Пластом". Крайовий табір „Загублені казки" відбувся на Тернопільщині; в ньому брали участь також діти зі Львова і Дніпропетровська. Супроводжував дітей з Полтави та виконував обов'язки інтенданта табору депутат Полтавської міської Ради, станичний Полтавської пластової станиці Володимир Годзенко.

Діти чудово відпочили, перейшли всі таборові проби, одержали посвідчення і відзнаки, та познайомилися з однолітками з інших областей. Пластуни-юнаки побували у вишкільних таборах „Шок" на Львівщині та „Школа гребців" на Дніпрі (Київщина). Один полтавський пластун пройшов вишкіл на вищий ступінь у таборі на Львівщині. Полтавську пластову станицю було виділено в окремий округ і призначено окружного представника крайової пластової старшини в особі Євгена Янкевича.

Великі успіхи у своїй праці полтавський „Пласт" завдячує обласній „Просвіті" та обласному Руху України, які очолює народний депутат Микола Кульчинський. Також важливу поміч надає керуючий Полтавського комерційного банку „Приватбанк" Олександер Удовиченко.

Віра Боднарук

Новацький табір в Улашківцях на Тернопільщині.

Передали естафету молодшим

У першому ряді – дотеперішні члени проводу Асоціяції і редакції „Нашого голосу" із д-ром Р. Барановським посередині. Перший справа – новообраний голова д-р В. Лопух. У другому ряді – члени нової управи.

НЬЮ-ЙОРК. – Тут у приміщенні Українсько-Американської Координаційної ради відбулися 17 листопада надзвичайні збори Асоціяції Українців Америки, а їхньою головною ціллю було передання проводу цієї організації та її органу „Нашого голосу" у руки молодшої ґенерації, зокрема представників т. зв. „четвертої хвилі".

На зборах звітував та представив сучасний стан організації її довголітній голова д-р Роман Барановський, а про адміністрацію журналу „Наш голос" – Осип Труш. Оба звітуючі докладно ознайомили присутніх з діяльністю організації від часу її постання, як також з цілями та завданнями журналу „Наш голос".

Як відомо, Асоціяція Українців Америки заснована була в 1968 році. Після XIII-го Конґресу УККА вийшла враз із іншими організаціями із системи УККА, які створили Українсько-Американську Координаційну Раду. Тому однак, що УАКР проголосила ці самі кличі, що їх мала Асоціяція, вона обмежилася тільки до видавання журналу „Наш голос" і так працювала до 2001 року.

За Контрольну комісію звітував редактор Микола Галів. Усі одноголосно ствердили, що як організація, так і журнал мусять, заради дальшого активного існування перейти у молодші, енергійні руки, щоб залишитися жвавим чинником нашого теперішного життя, а не завмерти, як це стається із іншими організаціями. Беручи це до уваги, управа товариства вирішила підшукати молодших членів нашої громади, зокрема із новоприбулих на поселення членів т. зв. „Четвертої хвилі", які перебрали б „естафету" – організацію та її орган, що мають за собою авторитетне минуле. Після пропозиції деяких змін статуту та уділення абсолюторії уступаючий голова д-р Р. Барановський запропонував новий склад Управи, який одноголосно принято. Головою Асоціяції обрано д-ра Василя Лопуха, а до управи увійшли Володимир Козак, Ганна Кріль, Микола Кулин, Василь Махно, Леся Прадивус, Михайло Прадивус, Степан Слюзар, Каріна Тарнавська, Володимир Федорак, Лев Чабан. Головою Контрольної комісії залишився редактор М. Галів, а членами – О. Кузьмович і Є. Стахів.

В дружній дискусії обговорено пляни управи, що задумує створити ряд осередків в інших скупченнях нової хвилі еміґрантів, пожвавити активність в американському політичному житті та продовжати безперебійно видання „Нашого голосу", який так успішно розпочав покійний інж. В. Кузик 30 років тому. Зборами керував Євген Стахів.

О.К.

Телеконференція про взаємини України та США

ВАШІНҐТОН. – 29 листопада відбулася перша телеконференція учасників Програми міжпарляментського обміну між Верховною Радою України та Конґресом США, заснованої у 1999 році Конґресовим українським кокусом для заохочення тіснішої співпраці між двома законодавчими органами над питаннями двосторонніх взаємин. Метою проєкту „Конґрес – Рада. Парляментський обмін" є розгляд питань взаєморозуміння та продовження конструктивного діялогу. Члени Конґресу Марсі Каптур (демократ, Огайо), Боб Шейфер (республіканець, Кольорадо) та Курт Велдон (республіканець, Пенсильванія) представляли Конґрес США. З українського боку у телеконференції участь брали Богдан Губський – голова групи Верховної Ради з питань українсько-американських міжпарляментських зв'язків та заступник голови фінансово-банківської комісії Верховної Ради; Валерій Альошин – голова фінансово-банківської комісії Верховної Ради; Лев Глушківський – голова підкомітету Верховної Ради з питань іновацій та захисту прав інтелектуальної власности; Григорій Дашутін – перший заступник голови комітету з питань пенсіонерів, ветеранів та інвалідів; Віталій Журавський – перший заступник голови комітету з питань культури та моральности.

Українські парляментарі висловили співчуття американській нації з приводу трагічних подій 11 вересня та пообіцяли підтримку у війні проти тероризму у світі, яку очолюють США.

Курт Велдон запропонував українській та американській сторонам розробити документ, який би описав усі існуючі проєкти між Україною та США, визначив основні напрямки співпраці на майбутнє. Цей документ стане відправною точкою співпраці між двома законавчими органами та полегшить плід-

(Закінчення на стор. 19)

Дорогі батьки!
Посилайте ваших дітей до українських шкіл! Україна не може втрачати своїх рідних дітей!
Без української школи, молитви, книжки, музики, пісні — не буде й української дитини.

Дослідження...

(Закінчення зі стор. 1)

ському науковому інституті Гарвардського університету, координатор бази даних „Archeo BiblioVase", інформаційного довідника про архівні масиви України та Росії.

Книга „Трофеї війни й імперії" – це плід 35-річних досліджень архівів СССР, пост-совєтських України та Росії, а також низки інших европейських країн. Вона має два джерела: перше – це багаторічні студії архівних збірок, друге – семінари, які д-р П. Ґримстед вела для студентів та аспірантів в Українському науковому інституті Гарвардського університету й у Вашінґтоні, і які були присвячені проблемам реституції архівів.

Публікація цієї новаторської праці спиралася також на знахідки і відкриття, які мають в собі щось від детективу. Наприклад, восени 1989 року, під час досліджень у Москві українських архівів, д-р П. Ґримстед виявила факт, який у Москві воліли тримати під сімома замками – серед захоплених у Німеччині після Другої світової війни чужоземних архівів були не лише нацистські документи, але й значно давніші записи, включно із сімома кілометрами архівів французької розвідки. Несподівано дослідниця виявила документи, які свідчили про факт їх вивезення до СССР. Про перебування цих фондів у Москві не знали навіть самі французи. Водночас д-р П. Ґримстед почала займатися дослідженням долі, яка спіткала українські культурні скарби під час Другої світової війни. Після розпаду Совєтського Союзу Росія вперто відмовлялася повертати Україні вивезені свого часу архіви. У взаєминах між новонезалежними державами і Росією поставала проблема реституції як архівів так і інших культурних скарбів. Вона виразно резонувала із вимогами Франції, Німеччини та інших західніх країн повернути їхні архіви. Це спонукало авторку книги зайнятися вивченням проблеми реституції, історичних прецедентів того, що робилося з архівами інших підколоніяльних народів після розпаду імперій, до яких вони належали, а також міжнародних правових норм і традиції реституції архівів.

Нове гарвардське видання „Трофеї війни та імперії" лише частково торкається питання про українські архіви на території інших країн. Дослідження цієї проблеми, за визнанням д-ра П. Ґримстед, ще не закінчено. Вважається, що архіви належать країні, в якій вони були створені. Найважливіша частина вивезених в інші країни українських архівів, за твердженням гарвардської дослідниці, перебуває в Росії, насамперед у Москві й Петербурзі. Свого часу велика частина архівів урядів Симона Петлюри, гетьмана Павла Скоропадського та інших була вивезена за кордон. Українська наука гостро зацікавлена у поверненні цих документів. До виходу книги Патриції Ґримстед ніхто не знав про те, що одразу після Другої світової війни важливі збірки документів, які зберігалися поза межами Совєтського Союзу, були таємно захоплені і совєтськими силами і вивезені до СССР, багато з них – в Україну. Описові повернення з еміґрації українїки у книзі присвячено цілий розділ.

Навіть у архівних установах, де нині зберігаються ці фонди, не існує списку повернених архівів. На думку П. Ґримстед, чи не найважливішим із таких донедавна „невидимих архівів" є збірка документів Української Народної Республіки. Довгий час вона переховувалася у м. Тарнові (Польща), куди на початку 1920-их рр. виїхали на вигнання провідники УНР. Під час війни ці архіви знайшли німецькі нацисти, перевезли їх до Кракова, і для їх каталогізації привезли туди зі Львова українського архіварія. Згодом ці архіви знайшла і повернула до Києва совєтська контррозвідка „Смерш". Завдяки книжці П. Ґримстед про існування в Києві цих важливих архівів сьогодні стає відомо широкому загалові науковців.

Патриція Ґримстед також виявила багато архівних фондів, які до Другої світової війни зберігалися у бібліотеці Симона Петлюри в Парижі. Це зокрема редакційні записи журналу „Тризуб", який в 1925 р. заснував у Парижі сам С. Петлюра. Роками вважалося, що бібліотеку С. Петлюри було знищено і назавжди втрачено. Як виявила П. Ґримстед, спочатку ці архіви вивезли з Парижу до Німеччини нацисти, а згодом совєтська влада – до СССР. Власне останні зруйнували єдність архівних фондів С. Петлюри, поділивши їх між двома архівними збірнями у Москві і двома – в Києві.

Іншим прикладом архівів, які вважалися остаточно втраченими і які виринули в Україні, були архіви музичного товариства „Зінг-Академі" (Sing Akademie) у Берліні, що походять з кінця XVIII століття, включно із більшою частиною старого архіву родини німецького композитора Йогана Себастяна Баха. Віднайдення цього архіву у Києві спільними зусиллями гарвардських і київських вчених стало справжньою сенсацією. Йдеться про збірку 5100 музичних нот, багато з яких мають автографи самого композитора, в додаток тут виявлено також ноти інших німецьких композиторів: другого сина Й. С. Баха – Карла Філіпа Емануеля, композиторів Ґеорга Філіпа Телмана, Карла Гайнриха та Йонатана Ґотліба Гравна, Йогана Адольфа Гасе, Франца Йозефа Гайдна, Ґеорга Фридриха Генделя та інших. Під час Другої світової війни німці евокували ці ноти до Сілезії. За припущенням П. Ґримстед, після війни їх вивезли до Києва „українські мисливці на культурні трофеї".

У Києві партитури берлінської „Зінг-Академі" на довгий час зникають, і ніхто не знає, щоз ними сталося. Лише три роки тому з певних таємних документів, які лишалися засекреченими у Москві, але копії яких роздобули і опублікували німецькі вчені, гарвардська дослідниця дізналася про існування великої колекції музичних автографів у бібліотеці Київської консерваторії.

У згаданій бібліотеці П. Ґримстед сказали, що не знають ні про які німецькі ноти. Проте згодом через київських фахівців вона достеменно встановила, що в 1973 році велику колекцію німецьких музичних автографів та нот передали новозаснованому Державному архівові літератури і мистецтва у Києві.

При кінці червня 1999 року Крістоф Вольф, професор музики в Гарварді, який понад два десятиріччя займався пошуками втрачених нот Й. С. Баха, незаперечно ідентифікував авторство цього архівного масиву.

Цікаво, що ця музична бібліотека ніколи не була раніше доступною ні для вивчення, ні для музичного виконання. При кінці березня 2001 року в Залі симфонічної музики у Бостоні було виконано один із музичних творів з цього архіву, якого ніхто не чув протягом 225 років. Це стало своєрідним тріюмфом дослідницької праці д-р Патриції Ґримстед.

Вихід у світ книги „Трофеї війни та імперії" П. Ґримстед вважає своїм важливим досягненням, оскільки в ній авторка звертає увагу світової громади архівістів на існування великої маси архівів, вивезених із країн їхнього походження, а також загублених, на пов'язані з ними юридичні, дипломатичні та культурні питання їх віднайдення та реституції. Хоч книжка насамперед адресується фахівцям із архівів та історикам, в ній багато матеріялів, здатних захопити кожного, хто цікавиться новітньою історією України й Европи, матеріялів, які могли б лягти у сюжет не одного детективного роману, художнього чи документального фільму.

Навіть предметний покажчик при кінці книги „Трофеї війни та імперії" читається як своєрідний історичний детектив, інтриґуючий перелік викрадень, таємних угод, засекречених операцій, несподіваних відкриттів, повернення до життя безцінних скарбів, полювання на привидів. Іншим досягненням є складені д-р П. Ґримстед довідники інформації про українські архіви, зокрема документи Українського історичного кабінету (1929 р.) та Українського національного Музею-архіву в Празі, які було перевезено до Києва.

На думку П. Ґримстед, не менш важливим від пошуків втрачених архівів є опис і каталогування існуючих і вже знаних архівів. Написаний П. Ґримстед й опублікований 1988 р. довідник українських архівів „Архіви та рукописні сховища в СССР: Україна й Молдавія", надихнув на працю в цьому напрямі багатьох вчених у Києві.

На початку 2001 р. новозаснований Державний комітет архівів України помістив на окрему вебсторінку велику частину інформації, взяту з цього довідника і перекладену українською мовою.

Вихід у світ монографії Патриції Кенеді Ґримстед „Трофеї війни та Імперії" став можливим завдяки меценатам-засновникам українських залізних фондів у Гарварді, зокрема Видавничого фонду імени Ярослава та Ольги Дужих і Видавничого фонду імени Мирослава й Ірени Колтунюків.

Англомовну книжку можна замовити в Українському науковому інституті Гарвардського університету за адресою: Ukrainian Research Institute, Harvard University, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, MA 02138. Телефон (617) 495-4053, факс (617) 495-8097, Інтернет-сторінка: www.huri.harvard.edu. Ціна книжки (з пересилкою) 23.20 ам. дол.в США, 24.45 ам. дол. в Канаду. Чеки виписувати на: Ukrainian Research Institute.

Англомовна назва книжки – „Trophies of War and Empire: The Archival Heritage of Ukraine, World War II, and the International Politics of Restitution".

ФКУ-Кембрідж

УКРАЇНА І СВІТ

Тема семінарів: польсько-українські взаємини під час Другої світової війни

ВАРШАВА. – Від 6 до 10 листопада IX і X Міжнародний семінар в будинку Академії народної оборони у Рембражові розглянув польсько-українські взаємини в роки Другої світової війни. У семінарі взяли участь науковці з України і Польщі. Їх привітав посол України в Польщі Дмитро Павличко.

Упродовж 1996–2001 рр. відбулося 10 наукових семінарів, присвячених цій проблемі. Ініціятиву цих зустрічей виявили учасники Світового союзу воїнів Армії Крайової і Об'єднання українців у Польщі. Проведенню семінарів передувала зустріч українських і польських істориків у Підкові Лесній 7–9 червня 1994 р., на якій було обговорено комплекс питань, пов'язаних з історією українсько-польських взаємин в період з 1918 по 1948 рр. Дискусія, що відбулася під час зустрічі, показала, що порушувані проблеми потребують докладного фахового розгляду та взаємного з'ясування.

Через два роки, у 1996 р., Світовий союз воїнів Армії Крайової і Об'єднання українців у Польщі узгіднили, що будуть стимулювати дослідження шляхом залучення зацікавлених цією тематикою українських і польських істориків й періодично організовувати наукові семінари, на яких дослідники будуть представляти результати своєї праці й визначати, в яких питаннях їхні позиції співпадають, а в яких є помітні розбіжності. Наукове та методичне керівництво цією роботою з польського боку взяв на себе Військовий історичний інститут (Варшава), з українського – Волинський державний університет ім. Лесі Українки (Луцьк). Перший із запланованих семінарів відбувся у Луцьку, в березні 1996 р.. На другому семінарі у Варшаві, в травні 1997 р., розглянуто питання українсько-польських взаємин в контексті національної політики II Речипосполитої (1918–1939 рр.) і розпочато обговорення проблематики періоду Другої світової війни. Від другого семінару розпочато публікацію матеріялів семінарів, котрі виходили двома мовами під загальною назвою „Україна–Польща: важкі питання".

Загалом на 10 наукових семінарах виголошено 60 тематичних доповідей (30 українською і 30 польською мовами), а також проведено дискусії з питань українсько-польських взаємин в період 1918–1947 рр.

Реальним здобутком проведених міжнародних наукових семінарів є 10 томів „Польща–Україна: важкі питання", котрі містять доповіді, матеріяли дискусій, схвалені узгодження й розбіжності, а також хронологію подій на Волині і в Галичині в 1939–1945 рр. Ці матеріяли заповнюють прогалину в історії українсько-польських взаємин періоду Другої світової війни і можуть бути використовувані в підготовці істориків, політологів, соціологів, фахівців з міжнародних відносин. Семінари сприяли формуванню групи молодих істориків, заохочених до дослідження польсько-українських взаємин у XX ст.

Продовженням польсько-українських семінарів будуть наукові конференції, що їх проводитимуть спільно Національна Академія Наук України, Вроцлавський університет та Колеґіюм Східної Европи у Вроцлаві.

Євген Стахів

Учасники семінару (зліва): Юрій Рейт, Марія Шептицька і Євген Стахів

Виставка про досвід ученого-педагога

КИЇВ. – З ініціятиви Київського політехнічного інституту та Фундації ім. Ольжича в липні-серпні у Державному політехнічному музеї працювала виставка, присвячена життю та діяльності відомого вченого і громадського діяча, професора КПІ (1917–1921 рр.) Івана Шовгеніва (1874–1943 рр.).

У виступах вчених та громадських діячів на відкритті виставки було підкреслено важливість досвіду Івана Шовгеніва як вченого та педагога в процесі побудови Української держави. Йшла мова також про його доньку – видатну українську поетесу і національну героїню Олену Телігу (1906–1942 рр.).

На виставці було представлено ряд документів, пов'язаних із викладацькою діяльністю І. Шовгеніва в політехнічному інституті, його діяльністю на посаді директора департаменту водних і шосейних доріг України, міністра шляхів уряду Української Народної Республіки, а також фотографії, оригінальні рукописи, збірник „Заповіт майбутнім поколінням українських інженерів".

Ю. Москаленко

Іван Шовгенів (1874–1943)

Іван Шовгенів (1874–1943) – визначний гідротехнік і меліоратор, родом з Куп'янщини, навчався у Петербурзі, згодом керував різними гідротехнічними роботами в Росії і меліораційними в Туркменістані; у 1918–20 роках – професор Київської політехніки, організатор водного господарства України. На еміграції в Чехо-Словаччині, 1922–28 роках роках, був професором Української господарської академії та її першим ректором, пізніше працював у Варшаві і брав участь у працях Українського наукового інституту. Упродовж 1901–43 років опублікував близько 50 праць з різних галузей водного господарства і низку підручників з гідромеханіки.

Спільна делеґація УВУ і німецького парляменту відвідала Київ

МЮНХЕН. – Від 28 жовтня до 3 листопада спільна делеґація Українського Вільного Університету і німецького Бундестаґу відвідала столицю України з метою поглиблення українсько-німецьких зв'язків й зміцнення співпраці УВУ з українською освітньою системою.

Головою делеґації німецького Бундестаґу, яка складалася з чотирьох представників, був д-р Ганс Юрген Дос, а її членами Петер Лецгус – заступник голови німецько-української парляментарної комісії Бундестаґу, Ганс Отто Вільгельм – колишній державний міністер Німеччини з Райнлянд-Пфальцу, і депутат Андрея Фосгоф – заступник голови комісії малих і середніх підприємств. Всі вони є членами Християнської демократичної партії Німеччини. УВУ представляли ректор Леонід Рудницький, проф. Іво Полулях – директор Інституту німецько-українських взаємин УВУ, і професор Ричард Й. Брунер.

Делеґація відвідала Конституційний суд України, мала зустрічі у парляменті, в міністерствах закордонних справ та освіти. Теми розмов включали інтеґрацію УВУ в український академічний світ, співпрацю з німецьким парляментом у справі освітньої політики і поглиблення економічних взаємин між Німеччиною та Україною.

В Київському державному лінґвістичному університеті делеґація провела конференцію, в якій взяли участь професори і приблизно 250 студентів, які виявили добре володіння німецькою мовою.

Делеґації відвідали також Український американський гуманітарний інститут, Національну академію Міністерства внутрішніх справ, Міжреґіональну академію управління, Торгово-промислову палату України, ряд інших державних та комерційних установ.

Пресова служба УВУ

Між владою і народом – прірва

У рамках святкування першого десятиліття відновлення Української держави встановлено в Києві на Майдані Незалежности пам'ятник під символічною назвою „Слава України". Висота його сягає 62 метри і, як справедливо зауважили деякі автори, його розміри перевищують досягнення України за десять років. У своєму виступі на відкритті пам'ятника Президент України Леонід Кучма сказав, що „цей монумент має символізувати перш за все духовне єднання нашої спільноти".

Влада стверджує, що таке єднання здійснюється у формі Третього Всесвітнього форуму українців, відзначення 10-річчя незалежности і святкування 950-річчя Києво-Печерської Лаври. Проте чи можна вважати ці три події основою єднання народу? Чи влада не організувала їх для себе, а не для народу?

Як відомо, делеґати на Третій форум українців не обиралися від громадських організацій і політичних партій, а призначалися владою із числа лояльних до неї чиновників.

Щодо святкування десятиріччя незалежности України, то тут також є різні міркування. Національно свідомі діячі підкреслюють, що впродовж десяти років Україна не стала українською, а владна еліта ще більше відчужилася від народу. Цю думку підтвердив на форумі академік Іван Дзюба: „...За десять років незалежности України влада на всіх рівнях так і не зробила головного: не подолала того відчуження між собою і народом, яке було успадковане з совєтських часів. Навпаки, це відчуження ще поглибилося".

З особливою тривогою сприймають це відчуження українці діяспори. У відповідь на вислів Л. Кучми, що нібито тепер в Україні проводиться „проукраїнська" політика, делеґат форуму з Англії Олег Островський сказав: „Україна є не тією, якою б ми бажали її бачити. От приїхав я до Києва – і чую тут переважно імперську мову. Я хотів би побачити Українську державу. Але, перебуваючи на вулиці, я щиро кажучи, не знаю, у якій я державі: чи то в Україні, чи, може, в Росії".

Якби сьогодні жив перший Президент України Михайло Грушевський, то він, напевно, повторив би слова мовлені ним у 1918 році: „Біда України в тому, що нею керують люди, яким вона не потрібна". Влада створила сприятливі умови для посилення економічної залежности від Росії, а мільйони своїх громадян перетворила на жебраків. Вона не оберігає державну українську мову, а лише дбає про російську, якою заповнений весь інформаційний простір України. В таких умовах українці на своїй рідній землі почувають себе так, ніби живуть в окупаційній країні.

А хіба влада не роз'єднує суспільство, коли за десять незалежних років вона не визнала воїнів ОУН-УПА воюючою стороною і учасниками Другої світової війни?

Нарешті те, що влада України підтримує чужу українському народові так звану Українську Православну Церкву Московського Патріярхату, яка вороже наставлена до нашої держави, також не сприяє консолідації та єднанню нації. Та ж Києво-Печерська Лавра, 950-річчя якої відзначено в Києві, в період нашої незалежности стала одним із головних центрів російського чорносотенства в Україні. А останні повідомлення про те, що Президент Л. Кучма офіційно запросив Патріярха Алєксія II відвідати Україну, надзвичайно стривожили українське суспільство. Адже УПЦ МП зі своїх амвонів постійно посилає прокльони українським патріотам, виступає проти української мови, проти самої незалежности України, закликаючи український народ до повернення в колоніяльне російсько-імперське ярмо. Тому візита Патріярха Алєксія приведе не до єдности між людьми, а до ще більшого розбрату і ворожнечі між українськими церквами і українським народом.

Петро Твардовський,
Клівленд, Огайо

Українська...

(Закінчення зі стор. 7)

Надзвичайним явищем є „Українська електронна роман-газета" [http://romangazeta.hypermart.net] – амбітна спроба Валерія Нечипоренка, який намагається переборювати видавничу кризу в Україні щомісячною публікацією в Інтернеті нового сучасного українського роману. Тут появилися вже такі сучасні українські бестселлери, як „Ключ" Василя Шкляра, „Мальва Лянда" Юрія Винничука, романи українських письменників Юрія Логвина, Андрія Кокотюхи, Євгена Пашковського.

На окрему увагу заслуговує „Електронна бібліотека української літератури", що її започаткував і веде професор Торонтського університету Максим Тарнавський (http://www.utoronto.ca/elul). Особливістю цієї бібліотеки є факт, що вона створена для студентів, які вивчають українську літературу в американських чи канадських університетах. Вона зосереджує увагу на прозі і критиці, передусім на текстах, що є предметом вивчення в університетах, і зокрема на тих, що є малодоступні. В „Електронній бібліотеці української літератури" вже тепер можна знайти такі речі, як роман „Чесність з собою" В. Винниченка, „Місто", „Невеличка драма" і „Повість без назви Валер'яна Підмогильного, „Доктор Серафікус" і „Без ґрунту" Домонтовича, прозові твори заборонених донедавна письменників 20-их років Леоніда Скрипника та Ґео Шкурупія, а також основну клясику нашої літератури: чотири романи Ольги Кобилянської, „Чорну раду" П. Куліша, „Люборацькі" Свидницького, „Хіба ревуть воли..." П. Мирного, „Забобон" Леся Мартовича, цілу низку романів Івана Нечуя-Левицького і малодоступних критичних статтей про нього. В „Електронній бібліотеці" студент української літератури може знайти також такі рідкісні речі, як диспут про „Шляхи розвитку української літератури", славетну і вагому своїми наслідками літературну дискусію 1920-их років, каталог рідкісного архіву Аркадія Любченка, що зберігається в Торонтському університеті, унікальну повість Олександра Кониського „Семен Жук і його родичі", що була написана 1873 року і друкувалася тільки один раз у львівському двотижневику „Правда" (1875)... Торонтською „Електронною бібліотекою української літератури" користуються не тільки студенти і дослідники на Заході. З України приходять листи від вчителів літератури, які почали вже вживати ці тексти у своїй праці зі студентами. „Електронна бібліотека української літератури" за не повні перші два роки свого існування вже виросла у потужну колекцію добірних літературних текстів.

Мережа Інтернету дає зацікавленим безпосередній і безкоштовний доступ до всіх цих скарбів – така можливість часто межує з фантастикою і здається малоправдоподібною. Але, очевидно, що творення таких електронних бібліотек не може опиратися на самому тільки ентузіязмі молодих людей, які віддають свою працю з любови до ідеї і на громадських засадах. Цілеспрямовані електронні бібліотеки, якщо вони мають стати репрезентативними антологіями вартісного, а не випадково дібраного матеріялу, мусять мати і певну фінансову базу. Хоч книжки переводяться в електронну форму не шляхом індивідуального переписування текстів, а за допомогою сканера, що є процесом значно швидшим і дешевшим, а відскановані тексти вимагають ще дуже точної і уважної праці коректорів-редакторів. Праця ця, очевидно, мусить бути оплачена. Деякі ініціятори віртуальних бібліотек опираються на комерційну рекляму в інтернеті. Дехто отримав дотації-ґранти від західних фундацій. Сайт франкознавства Львівського університету одержав дотацію від Американської Ради вчених товариств (American Council of Learned Societies). Програма ім. Данила Струка дала початкову фінансову підтримку для започаткування торонтської „Електронної бібліотеки української літератури". А ось у межах цієї торонтської „Електронної бібліотеки" запланований і новий проєкт: англомовний періодичний збірник української літератури. Спонзором цього збірника і його видавцем буде Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці. Це буде перше в історії періодичне видання української літератури англійською мовою. Збірник публікуватиме в Інтернеті нові переклади української поезії, прози і драми, з наголосом на літературу сучасної України. Це буде перший справжній світовий форум для української літератури, давно потрібний регулярний і систематичний вихід у світ до англомовного читача українських письменників і поетів.

Головним редактором збірника буде професор Максим Тарнавський, а йому допомагатиме у здійсненні цього важливого проєкту добірна редакційна колеґія, що до неї погодилися ввійти професори Марко Павлишин, Михайло Найдан, Аскольд Мельничук і Тарас Кознарський. Збірник виходитиме під назвою „Ukrainian Literature" і перший випуск його запланований на початок 2003 року.

Шхуна „Батьківщина“ зимує на Фльориді

САН-ПІТЕРСБУРҐ, Фла. – Від 3 червня 2000 року в США перебуває український вітрильник „Батьківщина“, який прибув з Києва з місією доброї волі під гаслом „Хай світ пізнає Україну“. Ми побували в Нью-Йорку і Філядельфії, Конектикаті і на Великих озерах, в ряді інших місць. Скрізь засоби масової інформації розповідали про експедицію, багато людей приходило до нас.

Після перебування на півночі Америки шхуна спустилася по річці Місісіпі до Нового Орлеану, потім, перетнувши Мексиканську затоку, зупинилася на зимівлю біля пристані Університету Південної Фльориди, в місті Сан-Пітерсбурзі. Це сталося завдяки гостинності та підтримці місцевої української громади та адміністрації порту. Наступного року плянується перехід через Панамський канал до західнього узбережжя США.

Як голова експедиції „Хай світ пізнає Україну“ хочу висловити до всіх, хто сприяв її проведенню, слова щирої подяки. Тільки завдяки українським громадам, організаційним комітетам, осередкам Фонду допомоги дітям Чорнобиля (ФДДЧ), адміністраціям портів, телебаченню, радіопрограмам і газетам перебування шхуни в Америці стало помітним і вагомим явищем, послужило на користь Україні.

Нам допомогла підтримка губернаторів штатів Конектикат Джана Ровленда й Огайо – Боба Тефта, сенатора Христофора Додда та конгресмена Роба Сімонса, за що я маю честь їм щиро подякувати.

Доброзичливість і допомога виконавчого директора ФДДЧ Олекси Кузьми, Генеральних консульств України в Чикаґо і Нью-Йорку, військово-морського аташе України Сергія Нечипоренка теж були для нас дуже важливі. Дякуємо!.

Дмитро Бірюкович,
голова експедиції та капітан шхуни „Батьківщина“

Шхуна „Батьківщина“ на пристані Фльориди. На тлі вітрильника – Євгенія Ликтей, Ніна та капітан Дмитро Бірюковичі.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, ЛИСТОПАД 2001 р.

Щиро дякуємо всім нашим прихильникам і передплатникам за фінансову підтримку найстаршої української газети.Це в першу чергу допоможе нам замовляти цікаві матеріяли від позаштатних журналістів і подавати їх в нашій газеті для вашого зацікавлення.

250 дол.	Заяць Юрій	Торонто, Онт., Канада
	у пам'ять Теофіля Заяця	
100	Томоруки Ярослав і Марія	Кремфорд, Н.Дж.
75	Ґруза Мурий	Саскатун, Саск., Канада
55	Федик Мирослав	Ферпорт, Н.Й.
	Сосяк Василь	Форест Гілс, Н.Й.
50	Бартків Петро	Вілмінґтон, Дел.
	Укр. Гром. Комітет	Ґлен Спей, Н.Й.
	Гейтс Д.	Вінетка, Каліф.
	у пам'ять Віри Сокіл-Білонок	
	Крупська Наталія	Денвер, Кол.
	Куляс Юліян	Парк Рідж, Іл.
	83-ій Відділ УНС	
	ім. І. Франка	Філядельфія, Па.
	Пластова Станиця	Едмонтон, Альб., Канада
	в пам'ять пл. сен. Михайла Наконечного	
45	Семків Ярослав	Бойлінґ Спрінґс, Па.
35	Басістий Іван	Буенос Айрес, Арґентина
30	Слюсарчук Надія	Мерсейсайд, Англія
25	Харук Галина	Парк Рідж, Іл.
	Делькевич Володимир	Рочестер, Н.Й.
	Гудзяк Олександер	Сиракюз, Н.Й.
	Лесик Любов	Валінґфорд, Па.
	Пилишенко Володимир	Брокпорт, Н.Й.
	Питель Петро	Твін Лейкс, Віск.
	Воронка Роман	Мейплвуд, Н.Дж.
20	Бігус Мирослав	Ізлінґтон Онт., Канада
	Богонович Роман	Керґонксон, Н.Г.
	Бурик Петро	Лонґ Айленд Ситі, Н.Й.
	Билень Ярослав	Чикаґо, Іл.
	Федун Василь	Чардон, Огайо
	Ґерент Володимир	Норт Порт, Фла.
	Городиський Орест	Чикаго, Іл.
	Ясінська Зеновія	Сан Ситі, Аріз.
	Коцур Ігор	Лапір, Миш.
	Тарахтій Любов	Симферопіль, Крим, Укр.
	Пундій Павло	Чикаґо, Іл.
	Сендзік Віра	Трентон, Н.Дж.
	Серафин Олександер	Трой, Миш.
	Сливінський Тарас	Стретфорд, Кон.
	Зелезнок Ольга	Трентон, Н.Дж.
18	Давидович Ігор	Монреаль, Кве., Канада
15.62	Кісь Микола	Сан Бруно, Каліф.
15	Гошовський Микола	Санісайд, Н.Й.
	Біч Олена	Орляндо, Фла.
	Данчук Павліна	Джерзі Ситі, Н.Дж.
	Дидик Марія	Фінікс, Аріз.
	Гамрат Михайло	Монреаль, Квеб. Канада
	Івасечко Василь	Андовер, Н.Дж.
	Яросевич Мирон	Давнерс Ґров, Іл.
	Купчинський Ярема	Іст Бранзвик, Н.Дж.
	Кузьо Теодор	Ґренбі, Кон.
	Морозенко Анна	Львів, Україна
	Мулик Михайло	Бруклин, Н.Й.
	Одежинська Лідія	Філядельфія, Па.
	Полець Олександер	Ст. Антоні, Мін.
	Шепелява Аня	Колюмбія, Мд.
	Вороніни Оксана	
	і Олександер	Сілвер Спрінґ, Мд.
	Злупко Олекса	Брукгейвен, Па.
10	Ратич Ростислав	Едісон, Н.Дж.
	Андреюк Андрій	Іст Ґановер, Н.Дж.
	Білинський Ігор	Філядельфія , Па.
	Бучко Андрій	Нью Бриттен, Кон.
	Дякун Микола	Лівонія, Миш.
	Дубас Павло	Форт Лодердейл, Фла.
	Дудар Микола	Ворен, Миш.
	Филипович Євген	Ст. Петерсбурґ, Фла.
	Ґалан Орест	Пінелас Парк, Фла.
	Гаврилюк Орест	Елкінс Парк, Па.
	Голюка Іна	Нью-Йорк, Н.Й.
	Кацнельсон Абрам	Лос Анджелес, Каліф.
	Кінах Богдан	Су Ст. Марі, Онт., Канада
	Коблянський Мирон	Шарлот, Н. Кар.
	Кочій Степанія	Чикаго, Іл.
	Корчмарик Франко	Фт. Лодердейл, Фла.
	Кос Степан	Савт Бостон, Мас.
	Кухарчук Григорій	Порт Шарлот, Фла.
	Кулинич Петро	Йонкерс, Н.Й.
	Куропась Володимир	Філядельфія, Па.
	Лащинюк Василь	Самерсет, Н.Дж.
	Лисак Теодозій	Парма, Огайо
	Маслій Микола	Філядельфія, Па.
	Меленка Домка	Гавел, Н.Дж.
	Новак Петро	Чикаго, Іл.
	Макарушка-Колодій О.	Мейплвуд, Н.Дж.
	Обущак Степанія	Філядельфія, Па.
	Огар Василь	Ан Арбор, Миш.
	Пахолюк Ігор	Берлінгейм, Каліф.
	Паньківи Степан і Галина	Порт Шарлот, Фла.
	Павлишин Степан	Мейпл Гайтс, Огайо
	Плавюк Роман	Монреаль, Кве., Канада
	Шульга Андрій	Матійтак, Н.Й.
	Стадник Степан	Чикаго, Іл.
	Стельмах Адріян	Лівонія, Миш.
	Сива Степанія	Клівленд, Огайо
	Вербовський Василь	Акорд, Н.Й.
	Волошин Олександра	Парма, Огайо
	Захарків Лідія	Рочестер, Н. Й.
	Зайців Ляриса	Ворен, Миш.
	Здирко Іван	Норт Віндгем, Кон.
	Зорняк Іван	Лейквей, Тек.
7 дол.	Лещишин Петро	Рочестер, Н.Й.
5	Барабаш Василій	Риджвуд, Н.Й.
	Барусевич Софія	Норт Порт, Фла.
	Березовський Степан	Френклин Парк, Іл.
	Бігун Роман	Ролінґ Гілс, Каліф.
	Бачинська Катерина	Камберленд, Ровд Айленд
	Бурлій Юрко	Парма, Огайо
	Бистрицька Олександра	Самерсет, Н.Дж.
	Цап Ю.	Стретфорд, Кон.
	Харченко Юхим	Монтаґю, Н.Дж.
	Чех Василь	Томс Рівер, Н.Дж.
	Дідух Анна	Манасас, Ва.
	Дністрян Надія	Нейплс, Фла.
	Дорощук Олександер	Кенвік, Ваш.
	Франчук Степан	Рочестер, Н.Й.
	Глют Степан	Флендерс , Н.Дж.
	Гузій Володимир	Київ, Україна
	Гнатів Володимир	Ютика, Н.Й.
	Гнатиско Микола	Пелетайн, Іл.
	Горський Володимир	Ворен, Миш.
	Ільків Іван	Вітинґ, Н.Дж.
	Іванюк Андрій	Чикаго, Іл.
	Іваницький Михайло	Павтакет, Ровд Айленд
	Якойшенко В.	Васага Біч, Онт., Канада
	Кіналь Ярослава	Бронксвіл, Н. Й.
	Кондзьола Емілія	Салісбурі, Мд.
	Ковалюк Богдан	Перт Амбой, Н.Дж.
	Козак Лідія	Норт Порт, Фла.
	Кравчук Микола	Менвіл, Н.Дж.
	Кремінець Михайло	Чикопі, Мас.
	Кукіль Ярослава	Гартфорд, Кон.
	Кульчицький Володимир	Лорейн, Огайо
	Квасницька Анна	Апопка, Фла.
	Керилів Наталія	Чикаго, Іл.
	Луців Михайло	Юніон, Н. Дж.
	Лейко Іван	Рочестер, Н.Й.
	Мацук Богдан	Берлін, Мд.
	Марчук Іван	Лейк Женіва, Віск.
	Марко Методій	Чикаго, Іл.
	Мисько Катерина	Норт Порт, Фла.
	Нечепоренко Микола	Джеферсон, Огайо
	Ніньовський Михайло	Ворен, Миш.
	Пасічник Кирило	Філядельфія, Па.
	Пашковський Богдан	Бафало, Н.Й.
	Флечен Павло	Тернопільська обл., Україна
	Петрик Люба	Дітройт, Миш.
	Попадюк Петро	Мінеаполіс, Мін.
	Пишко Петро	Львівська обл., Україна
	Роман Антоній	Ріно, Невада
	Семеняк Микола	Нью Берлін, Віск.
	Січ Дмитро	Алфред Стейшн, Н.Й.
	Совірка Іван	Ворен, Миш.
	Станецький Ярослав	Елмайра, Н.Й.
	Тарахівський Федір	Кліфтон, Н.Дж.
	Ковальчук Володимира	Львівська обл., Україна
	Васьків Анна	Рочестер, Н. Й.
	Василевич Степан	Янґставн, Огайо
	Волошин Володимир	Бест Аслип, Н.Й.
	Єдинак Йосип	Фініксвіл, Па.
	Зачко Софія	Норт Гейвен, Кон.
4	Кузик Володимир	Дженкінтавн, Па.
Разом		**2,469.62 дол.**

Незабутня Іванна Рожанковська

Св. п. Іванна Рожанковська

18 червня 2001 року відійшла на вічний спочинок св. п. Іванна Рожанковська – довголітня голова Союзу Українок Америки, його почесна членка, членка редакційної колегії журналу „Наше Життя". Була принциповою, працьовитою, з умілим провідницьким хистом, уміла намічені проєкти впроваджувати в життя організації.

Св. п. І. Рожанковська, з дому Кушнір, народилася в Україні. Була обов'язковою пластункою і пильною ученицею гімназії Сестер Василіянок у Львові. Опісля студіювала на юридичному факультеті Львівського університету і завершила студії дипломом маґістра права. У 1940 році вийшла заміж за адвоката Степана Рожанковського. У 1945 році в подружжя народилася дочка.

Після війни, у 1949 році, родина прибула до Америки. Спершу жили в Ютиці Н. Й., потім переїхали до Нью-Йорку.

У 1960 році Іванна Рожанковська отримала ступінь маґістра з бібліотекарства в Колюмбійському університеті і почала працювати у відділі досліджень публічної бібліотеки в Нью-Йорку.

Від молодих років проявлявся у неї організаційний хист. Вона брала участь у студентських і спортових організаціях. Під час Другої світової війни стала співзасновником добродійної жіночої організації, якої членки допомагали полоненим, втікачам і сиротам. Ця гуманітарна праця підготовила її до діяльности в жіночих організаціях. В Америці І. Рожанковська вступила до Союзу Українок Америки. З її ініціятиви постав 57-ий Відділ СУА в Ютиці і 64-ий в Нью-Йорку, де була його першою головою.

Від 1953-1965 року вона була парляментаристкою СУА. За її поштовхом усучаснено статут СУА, який прийнято у 1959 році. І Рожанковська була членкою статутових комісій СУА, СФУЖО і УККА та членкою Національної Ради Жінок США. В 1978 році вибрано її головою СУА. Свою каденцію почала поїздкою до Европи на засідання Екзекутиви Міжнародної Жіночої Ради в Осло. На тім засіданні мала нагоду скласти заяву, що якраз в Осло у 1920 році прийнято в члени Українську Національну Жіночу Раду. Після нарад в Осло відвідала у Швайцарії фундаторку нагород Лесі і Петра Ковалевих. У 1980 році взяла участь у Форумі Світової Конференції Жіночої Декади Об'єднаних Націй у Копенгаґені.

За її головства у вересні 1979 року, по довгих заходах, Екзекутива СУА отримала повідомлення від податкового уряду „Internal Revenue Service", що датки на цілі СУА жертводавці зможуть відчислити від свого доходу. У зв'язку з отриманням статусу неприбуткової організації, І. Рожанковська заініціювала фінансову перебудову СУА. Важливим досягненням було організування бюра СУА, що відкрите п'ять днів на тиждень від 9-5 год. по полудні, де досвідчені працівниці бюра – членки СУА полагоджують поточні справи нашої організації.

Мрією І. Рожанковської було заснування і підтримування членками Українського музею, щоб за всяку ціну зберегти українську ідентичність і культурну спадщину українського народу на поселенні. Заснування музею було найважливішим почином І. Рожанковської. 2 і 3 жовтня 1976 року відбулося посвячення і відкриття Українського музею. У своєму слові до конвенційної книжки XIX Конвенції СУА вона писала: „Членство СУА, що власними силами здвигнуло Український музей, зобов'язане причинитися до дальшого його росту та допомогти йому стати дійсним амбасадором української культури у західнім світі".

Як голова СУА, завжди наголошувала на приєднуванні членства, молодих жінок, жінок-професіоналісток, щоб запевнити ріст організації. З цією метою організувала дві конференції „Українська жінка у двох світах". Своєю наполегливою працею і послідовністю закріпила підвалини Союзу Українок Америки для розбудови нашої організації на майбутні роки.

Анна Максимович

Телеконференція...

(Закінчення зі стор. 14)

ні взаємини. Обидві сторони погодилися створити такий документ до кінця першого або другого кварталу наступного року.

Основною темою дискусії став додаток „Jackson-Vanik", прийнятий Конгресом США у 1974 році та який обмежує торгівлю США з країнами, що не дозволяють своїм громадянам вільно еміґрувати.

Україну не виключено з тексту додатку, і кожного року вона повинна проходити процес сертифікації та перевірки відповідности американським вимогам для продовження торгівлі.

Представники Верховної Ради подали інформацію та статистичні дані, які вказують, що Україна більше не підлягає умовам цього додатку, на що Боб Шейфер відповів, що Верховна Рада України повинна прийняти законодавчі акти, які б довели, що проґрес в Україні є „швидкий та реальний".

Прийняття таких законодавчих актів надало б членам Конґресу, які беруть участь у програмі, матеріяльні докази для того, щоб зняти обмеження, основані на додатку „Jackson-Vanik", з українсько-американської торгівлі.

На зустрічі обговорено дотримання прав інтелектуальної власности в Україні, порушення яких були настільки масові та відкриті, що США загрожували застосувати економічні санкції проти України на початку цього року. Українські учасники повідомили своїх американських колеґ про прийняття проєкту Закону про захист прав інтелектуальної власности в Україні. Очікується, що цей законопроєкт невдовзі набуде чинности. Це стало важливим кроком на шляху вирішення проблеми захисту прав інтелектуальної власности в Україні.

Останньою темою обговорення був інвестиційний клімат в Україні. США залишається головним інвестором в Україну з часу відкриття її ринку, але українські парляментарі висловили зацікавлення у збільшенні обсягів інвестицій США в Україну.

29 листопада Верховна Рада прийняла у другому читанні податковий кодекс, який полегшить та заохотить чужоземні інвестиції в українську економіку. В Альошин зазначив, що рівень інфляції в Україні вперше впав до менш ніж 4 відсотки за рік; обсяг промислового виробництва виріс на 16 відсотків за перші десять місяців цього року, процес приватизації продовжується.

Учасники телеконференції також обговорили питання свободи віросповідання в Україні. Віталій Журавський підкреслив, що Україна є терпимою до всіх релігійних конфесій і дозволяє громадянам брати участь у будь-якій релігії за їх вибором. Марсі Каптур висловила зацікавленість у зустрічі з провідниками різних релігійних конфесій під час її наступної візити до Києва.

УНІС

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Модест Менцінський – оперний співак світового маштабу

11 грудня сповнилося 66 років від несподіваної смерти драматичного тенора світової слави та щирого українського патріота Модеста Менцінського. Його ім'я можна порівняти з такими діячами славних опер XX століття як Батістіні, Карузо, Шаляпін, Мишуга, які своїми голосами та виконанням Вагнерівських опер, а також інших клясичних творів захоплювали слухачів усього світу. У столицях Европи лунав чарівний спів Олександра Мишуги, Соломії Крушельницької, Модеста Менцінського, Олександра Носалевича, Івана Алчевського, Міро Скалі як вияв музичної обдарованости українського народу, його світлих ідеалів.

Модест Менцінський народився 1875 року, в селі Новосільцях, Перемишлянського повіту, в родині священика. Ходив до гімназії в Дрогобичі і Самборі. Природа наділила Модеста гарним, дзвінким голосом та винятковою музичністю. Його віддали до духовної семінарії, але Модеста більше тягнуло до співу і музики.

По трьох роках студій Модест вирішив покинути богословію. Попри спротиву родичів, з малою фінансовою допомогою, він виїздить до Франкфуртської консерваторії, щоб студіювати драматичний оперний спів, де у клясі проф. Юліюса Штокгавзена, відомого педагога, стає кращим учнем. З бігом часу він приїздить з концертами до Львова, Перемишля та інших міст Галичини. М. Менцінський і С. Крушельницька були найкращими виконавцями творів Миколи Лисенка. Йому акомпаньювали визначні піяністи Ольга Ціпановська, Софія Рудницька і Дарія Шухевичівна зі Львова. Грошові нагороди з концертів в Україні, він, звичайно, жертвував на українські цілі.

Модест Менцінський

Славна опера в Кельні заанґажувала його на сезон, спеціяльно до виконання Ваґнерівських опер, дуже складних для тенорів. Опери Вагнера були спеціяльністю М. Менцінського. Він співав в операх Вагнера „Льогенґрін", „Валькірії", „Тангойзер", „Трістан і Ізольда". В 1905 році концертує в Стокгольмі, Львові. У 1914 році співає в опері Відня, а далі – гастролі до Німеччини, Голяндії, Італії (Мілян і Рим). На 100-ліття народження о. Маркіяна Шашкевича приїжджає разом зі синами Іваном і Юрком з Італії до Львова і разом з С. Крушельницькою виступає на Всенародному святі. В часі Першої світової війни співає серед наших полонених. В його репертуарі було близько 50 опер різними мовами. У 1934 році після концерту в Стокгольмі, після виконання українських пісень „Гетьмани" і „Мені однаково" М. Лисенка раптом стрепенулося серце артиста. Хвороба прикувала його до ліжка. У листопаді 1935 року повторився удар і 11 листопада 1935 року обірвалося життя співака.

Весь свій музикальний і духовний дорібок Модест заповів НТШ у Львові. У ньому були бібліотека нот, мемуаристика, 1172 музичних рідкісних твори, зокрема українські пісні. На першій сторінці заповіту були записані слова: „Слава Україні – від Модеста Менцінського".

Д-р Володимир Боднар

У світ дитини – з добрими людьми

Обкладинка Шевченківського числа часопису.

Вісім років тому у Львові було відновлено випуск дитячого журналу „Світ дитини", перше число якого було випущене ще у 1919 році. Журнал був улюбленим часописом галицької дітвори, і друкував все те, що допомагало дітям рости розумними, добрими і працьовитими. Як додаток до журналу, вийшло понад 200 книжечок з казками, оповіданнями, історичними розповідями, п'єсами, віршами кращих письменників світу.

У 1939 році жертвами репресій стали не тільки тисячі людей, а й культурні осередки. Було знищено „Світ дитини". І ось у січні 1994 року, після тривалої перерви діти Львівщини отримали перше відроджене число „Світу дитини". Цю подію відзначили радіо, газети, телебачення. Бібліотеки організували зустрічі з юними читачами і шанувальниками часопису.

Як редактор і видавець „Світу дитини" я не сподівалася, що з перших кроків праці зіткнуся з труднощами і проблемами. Та з допомогою добрих людей справа рушила з місця. Першою ластівкою був теплий підбадьорливий лист і велика посилка з українською дитячою літературою, що її видало Об'єднання працівників літератури для дітей і молоді, від дитячої письменниці і громадської діячки Лесі Храпливої-Щур (Канада).

Згодом доля мене звела з д-ром Василем Іваницьким, який створив у Торонто Український громадський комітет допомоги видавництву „Світ дитини". До комітету увійшли Наталка Бундза, Ґеня Гунчак, Ганя Цірка, очолила його Ярослава Зорич. Завдяки їх великій, жертовній праці були зібрані кошти на придбання сучасної комп'ютерної техніки. Це дало можливість видавництву залишитися незалежним і, заощаджуючи час і кошти, покращити поліграфію і періодичність виходу в світ часопису.

Ось уже четвертий рік комітет працює під головуванням Дарії Дяковської. Результат їх праці неможливо переоцінити. Понад 1740 примірників журналу кожного місяця безкоштовно отримують школи і дитячі заклади східних і південних регіонів України, де він є не тільки єдиним національно-патріотичним, а й україномовним виданням.

Публікації часопису використовують вчителі на лекціях християнської етики, народознавства, історії. В журналі постійно публікується твори письменників, які увійшли до шкільної програми, але ще не введені у підручники.

Надходять листи-подяки від вчителів, вихователів та працівників бібліотек, юних читачів та їх батьків. Пишуть з дитячої бібліотеки міста Вознесенська Миколаївської области: „Особливо подобаються нам розділи „Малий історик" і „Народознавство", матеріяли яких ми збираємо в окрему папку і використовуємо у своїй роботі". З міста Куйбишева Запорізької области: „Ми не маємо книг з історії України, дуже мало з народознавства. Звертаємось з проханням до Українського громадського комітету, допоможіть нам українськими виданнями. Адже наших дітей-східняків дуже довго відлучали від рідного слова. Вони в цьому не винні". І так кожен лист: зворушлива подяка за журнал та прохання й надалі надсилати його безкоштовно.

Триває передплата періодики на наступний рік і знову до нас звертаються з проханням безкоштовно надсилати до бібліотек журнал, бо влада і далі не виділяє коштів на забезпечення дитячих навчальних установ українською книжкою. Та є на світі добрі люди. Завдяки о. митр. Ярославу Гаймановичу з Монреалю, розпорядникам Фонду Володимира Кузя – Вірі Маланчій і Богданові Колосу з Канади, Степанові Давимуці зі Львова ми започаткували „Бібліотечку школяра". Вийшли з друку: – А. Чайковський „За сестрою", І. Липа „Казки", І. Крип'якевич „Пригоди Юрка Козака", Ігор Калинець „Таке Собі", Ірина Калинець „Казки іграшкового телефону".

Підготовлена до друку збірка дитячих історичних оповідань Л. Полтави „Маленький дзвонар з Конотопу" та ілюстрована збірка релігійних оповідань, вистав, віршів, пісень „У світі дитини на весь Божий рік".

Стало уже доброю традицією щороку на свято Покрови (14 жовтня) проводити всеукраїнські змагання з вільної боротьби і дзюдо за нагороди журналу „Світ дитини", на які приїжджає понад 600 юних борців з усієї України. А наші нагороди – це книжки „Бібліотечки школяра", річні передплати журналу та різні потрібні для дітей речі.

За кошти жертводавців впродовж трьох років щомісяця отримують „Світ дитини" школи, сирітські будинки, дитячі бібліотеки в Україні, українські громади Сибіру, Далекого Сходу, Казахстану, Румунії, перелітає журнал до дітей і через океан.

У разі потреби можна зкомунікуватися з Наталею Бундзою-Іваницькою, членкинею громадського комітету „Приятелі видавництва „Світ дитини" у Торонто. Тел.: (416) 239-4407, факс: (416) 239-1526. Адреса редакції: Львів 79005, Україна, вул. Тугана-Барановського, 24, Львів 79005, Україна. Тел./факс: (380-322) 76-64-80.

Тож ідімо до дітей і спільно допомагаймо їм ставати українцями. Не можна допустити, щоб наших дітей і надалі продовжували відлучати від всього українського.

Лідія Лемик,
редактор журналу „Світ дитини"

Краса і мудрість народної ікони

Св. Пантелеймон, Богородиця з Дитям, Св. Варвара. Друга половина XIX ст. Уманщина.

НЬЮ-ЙОРК. – Виставка „Українська народна ікона XVIII–XIX століть" відкриється в Українському музеї в неділю, 16 грудня, о 2-ій год. по полудні, і триватиме до 17 лютого 2002 року.

Експонати виставки – це частина приватної збірки Лідії Лихач, яка зберігається в музеї Івана Гончара в Києві. Перші ікони із цієї збірки були зібрані на Черкащині в середині 80-их років, коли Л. Лихач, кореспондент молодіжної газети, разом із музейними працівниками Галиною та Миколою Корнієнками відвідали багато сіл цієї області. З того часу Л. Лихач, головний редактор наукового журналу „Родовід" в Києві, збирає народні ікони минулих століть.

Ентузіястичне захоплення народним іконописом привело до видання двомовного (українською та англійською мовами) альбому „Ікона Шевченківського краю" (автори Лідія Лихач і Микола Корнієнко, видавництво “Родовід”). У ньому – майже 200 кольорових репродукцій ікон з музейних виставок та приватних колекцій. Джерелом цих інформацій були польові дослідження авторів впродовж 1988–1994 років, а також етнографічна література.

Від XVII до XX століть українську народну ікону сільські малярі, яких називали „богомазами", малювали переважно на липових чи соснових дошках або на домотканому полотні. Майже в кожній сільській хаті на покуті були ікони. Вони відігравали як релігійну, так і декоративну функцію. Люди називали ікони „богами" або „образами". За традицією було 6–10 ікон в хаті. Багатші господарі мали їх більше.

Ікони відігравали важливу ролю в житті селян, а їхня присутність була необхідна в найголовніших подіях людського життя – народженні, весіллі та похороні. Люди молились до ікон, просили допомоги та благословення в різних життєвих ситуаціях.

Не все ікони були біблійні або канонічні. Джерелом багатьох з них були фолкльор, народні перекази та леґенди українських сіл. Тому часто бачимо на іконах святих, обличчя яких наближені до сільських лиць, а одяг нагадує тогочасний селянський. Церковна влада всілякими способами старалася „зупинити розповсюдження наївного малярства богомазів...але з того нічого не вийшло", – читаємо в альбомі „Ікона Шевченківського краю".

Унікальним для українського наївного іконописного стилю є зображення квітів на образах. Ці квіткові орнаменти були особливо кольоритні на іконах Черкащини, південної Київщини і на Поділлі. Загалом, композиція сільської ікони спрощена, мальована графічно, без врахування перспективи. Кольорит побудований на гармонійності білого кольору із теплим червоно-коричневим, жовтим і зеленим. Німби різних форм, не лише жовтого і золотого кольорів, а й зеленого, синьо-жовтого.

Іконопис українського села у 20-их роках безбожна совєтська влада намагалася цілком викорінити.

Виставка старовинних селянських ікон відбулася в Торонто та Едмонтоні, Канада, а також в Українському національному музеї в Чикаґо. Можливість експонувати її у Північній Америці виникла завдяки музеєві Івана Гончара в Києві та Українському національному музеєві в Чикаґо.

Українською народною іконою зацікавилася також американська організація „Exhibits USA", яка організує пересувні виставки для американських музеїв. Повідомлення про виставку народних ікон вміщена в каталозі „Exhibits USA", який розсилають по музеях Сполучених Штатів.

Для докладніших інформацій можна звертатися: The Ukrainian Museum, 203 Second Avenue, New York, NY 10003; (212) 228-0110; e-mail: info@ukrainianmuseum.org; www.ukrainianmuseum.org.

Марта Бачинська

Осінь у Гантері

Багато хто називає відпочинкову місцевість Гантер у Кетскільських горах штату Нью-Йорк американськими Карпатами. Мені це міжгір'я швидше нагадує Альпи, оскільки в мальовничих улоговинах можна зустріти численні назви, принесені переселенцями з Швайцарії та Австрії. „Октоберфест" частує гостей темним німецьким пивом, в горах на гостей чекають готелі „Swiss Chalet", „Vienna", „Alpine Inn", але є також „Carpathia House" і „Ксеня". І в цьому вже відчуваються Карпати. Мало хто з подорожніх не зупиниться на дорозі 23а біля української церкви і ґражди. Я теж зупинився, щоб зробити кілька світлин для читачів „Свободи" з осіннього Гантеру.

Левко Хмельковський

СПОРТ

Боротьба

На чемпіонаті світу з греко-римської боротьби, який 9 грудня закінчився в грецьких Патрах, українські борці здобули дві нагороди, вже в останній день змагань. У боротьбі за третє місце Рустам Аджі переміг шведа Джімі Самуельсона з рахунком 6:0, а Олександер Дараган в додатковий час переміг росіянина Олександра Меньшикова з рахунком 3:3.

Шахи

До півфіналу чемпіонату світу з шахів в Москві вийшли відразу двоє українців – Руслан Пономарьов і львів'янин Василь Іванчук. Також до півфіналу вийшли росіянин Пьотр Свідлер та індієць Вішванатан Ананд.

Реальність того, що фінал може бути українським, дуже велика. Для цього Іванчуку та Пономарьову залишилося перемогти своїх суперників з півфіналу. 10 грудня Руслан Пономарьов та Василь Іванчук зіграли внічию. Український гросмайстер Руслан Пономарьов переміг в третій партії півфіналу чемпіонату світу в Москві росіянина Пєтра Свідлера і вийшов вперед з рахунком 2,5:1,5. Василь Іванчук в третій партії півфіналу зіграв внічию з індійцем В. Анандом і нині рахунок 1,5:1,5 очка. Для обох гросмайстрів четверта партія може стати вирішальною.

Плавання

У Шанхаї, у змаганнях за Чашу світу з плавання на коротку відстань, українські плаваки вибороли три срібні і одну золоту нагороди. Усі медалі – на рахунку Олега Лисогора. Яна Клочкова раніше заявляла про те, що неодмінно буде брати участь в шанхайських запливах, але в басейні не з'явилась.

Вже у перший день Олег взяв золото на дистанції 100 комплексом, здобув срібні нагороди на дистанціях 50 метрів і 100 м брасом, 50 метрів вільним стилем.

* * *

Олімпійська чемпіонка та переможниця чемпіонату світу, українка Яна Клочкова посіла друге місце у конкурсі „Кращий плавак року" журналу „Swimming World". Кращою же визнана голляндка Інге Де Брюїн, на третьому місці німкеня Ганна Штокбауер.

У чоловіків титул кращого плавака отримав австралієць Іан Торп.

У баскетболістів – жалоба

У Києві вбитий колишній тренер жіночої збірної України з баскетболу Ігор Ткаченко, який разом зі своєю дружиною, олімпійською чемпіонкою Барселонн-92 Мариною Ткаченко в недалекому минулому тренували національну команду країни. Останні часом І. Ткаченко тренував київську баскетбольну команду „ТІМ-Скиф".

Тренер був застрелений 8 грудня в Дарницькому районі столиці, коли він йшов з будинку до свого автомобіля.

Бокс

Віталій Кличко 8 грудня в поєдинку за звання Інтерконтинентального чемпіона, за версією WBA, в 11-му равнді технічним нокавтом переміг американця Роса Пьюриті. Бій відбувся в німецькому місті Обергавзені, при переповненій 12-тисячній залі вболівальників. Представником Києва на німецькій землі був посадник столиці Олександер Омельченко. Віталій Кличко в майбутньому в поєдинку за звання чемпіона світу, зустрінеться з переможцем бою Льюїс – Тайсон. Про це на своєму конґресі постановила організація WBC, за версією якої Кличко-старший перебуває на другому місці в світовій оцінці. Можливо, Віталію доведеться зустрітися навіть спершу з англійцем Леноксом Льюїсом, який є чемпіоном світу за версією WBC. Але це станеться лише в тому випадку, якщо Тайсон відмовиться від поєдинку з Льюїсом, що мало ймовірно. Двобій Льюїса з Тайсоном заплановано на квітень майбутнього року.

* * *

„Страх перед Кличком? Льюїс заявив про те, що залишить бокс". Під такою назвою 11 грудня в популярному німецькому виданні „Більд" з'явилося повідомлення про те, що Льюїс завершить кар'єру після поєдинку з Тайсоном в квітні майбутнього року. Що ж спонукало Льюїса завершити кар'єру? Однією з відповідей є можливий страх англійця перед В. Кличком. За рішенням конгресу WBC, українець є першим претендентом на бій з переможцем пари Льюїс – Тайсон. Америка була в захопленні від Кличка-старшого в поєдинку проти Пьюриті. Менеджер Кличків Клаус Пітер Коль зауважив: „Віталій – офіційний претендент на бій з переможцем двобою Льюїс – Тайсон".

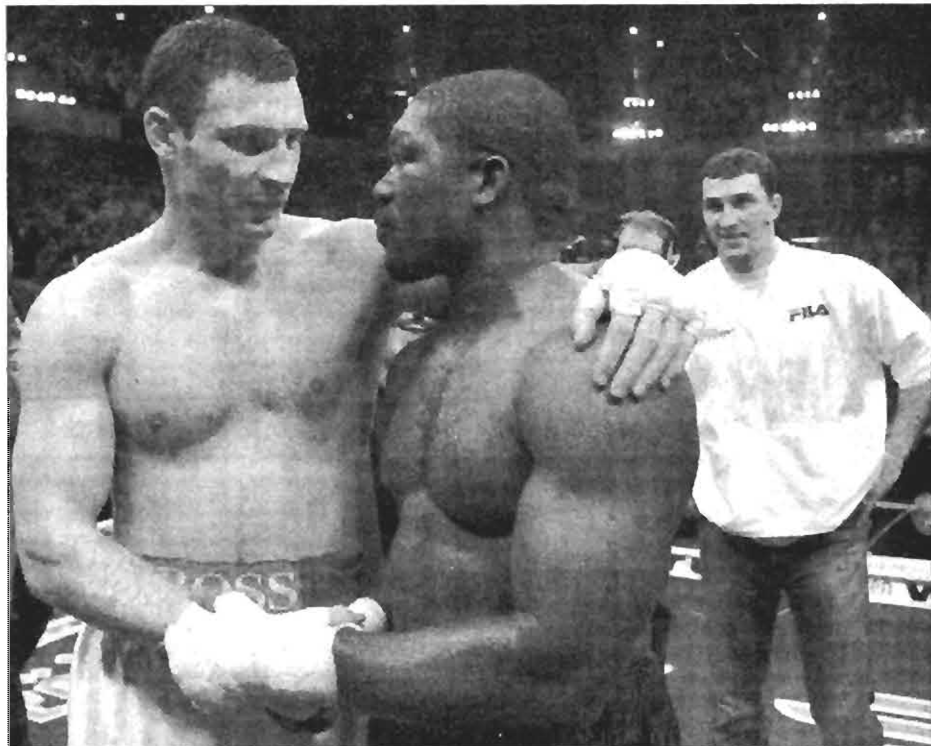

Американський боксер Рос Пьюриті (у центрі) тисне руку українському боксерові Віталієві Кличку (ліворуч) після перемоги В. Кличка в бою за титул інтерконтинентального чемпіона WBC у Німеччині 8 грудня. Праворуч – брат Віталія, Володимир Кличко, який кілька років тому програв бій Пьюриті. *Фото УНІАН*

Футбол

Нападаючий збірної України та італійського „Міляну" Андрій Шевченко 4 грудня вчетверте визнаний кращим футболістом України за результатами референдуму, проведеного газетою „Український футбол". На другому місці – півзахисник донецького „Шахтаря" Генадій Зубов, на третій позиції – нападаючий київського „Динамо" Олександер Мелащенко. В опитуванні взяли участь 600 осіб.

* * *

27 листопада в швайцарському Ньоні відбулося жеребкування відбіркового групового турніру до Чемпіонату Европи 2003 року з футболу у закритих залях, який пройде в Італії. Збірна України потрапила до сьомої групи разом з командами Андори, Словаччини та Кіпру. Матчі відбіркового турніру розпочнуться в червні, а закінчаться в жовтні 2002 року. До фінальної стадії чемпіонату Европи потрапляє лише переможець групи. Збірна України є діючим віце-чемпіоном Европи. На минулорічній першості українські гравці поступилися еспанцям.

* * *

Федерація футболу України отримала декілька запрошень на проведення товариських ігор від збірних, які отримали путівки на чемпіонат світу 2002 року. Про це повідомив віце-президент ФФУ Сергій Стороженко, який водночас спростував інформацію про домовленість з македонцями зіграти товариські ігри в березні і серпні 2002 року. З його слів, переговори ведуться поки лише з федераціями Японії і Грузії.

* * *

На чемпіонаті світу 2002 року в Кореї та Японії буде представлено новий м'яч з досконалішою поверхнею, ніж той, який вперше застосовувався на ЧС-1998 у Франції. Про це заявила фірма „Адідас", яка є офіційним постачальником м'ячів на чемпіонати світу.

Секрет м'яча – в його надзвичайній поверхні і мільйонах пухирців, наповнених газом, що дає можливість ідеального контролю за ним.

Чемпіонат світу з футболу 2002 року

1 грудня в Пусані (Південна Корея) було проведено жеребкування Чемпіонату світу 2002 року, в результаті якого зформувалися 8 груп, в яких команди змагатимуться за вихід до 1/8 фіналу.

Група A	Група C	Група E	Група G
Франція	Бразилія	Німеччина	Італія
Сенегал	Туреччина	Савд. Арабія	Еквадор
Уруґвай	Китай	Ірляндія	Хорватія
Данія	Коста-Ріка	Камерун	Мексика
Група B	**Група D**	**Група F**	**Група H**
Еспанія	Корея	Арґентина	Японія
Словенія	Польща	Нігерія	Бельгія
Параґвай	США	Англія	Росія
ПАР	Портуґалія	Швеція	Туніс

Стрибки у воду

У фіналі серії „Ґран-прі" зі стрибків з 10-метрової вишки українець Роман Володьков 3 грудня посів друге місце, поступившись китайському спортсменові Тянь Ліаню. Відзначимо той факт, що в Атенах, де проходили ці змагання, перемагали лише китайські стрибуни – як у чоловіків, так і жінок.

Ручний м'яч

Жіноча збірна України, яка є віце-чемпіоном Европи, вибула з чемпіонату світу, який відбувається в Італії.

Команда не перейшла з групи до наступного кола, поступившись 10 грудня в останньому матчі команді Франції з рахунком 25:33. Українки посіли 5-те місце в своїй групі.

Біятлон

В австрійському місті Гохфільцені гонитвою переслідування у жінок та чоловіків 10 грудня закінчився перший етап Чаші світу з біятлону. Представниця збірної України Олена Зубрилова в гонитві на 10 км фінішувала на другому місці. У змаганні чоловіків кращий з українців Андрій Дериземля фінішував лише на 11 позиції.

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу:
680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.

З ПРАЗНИКОМ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
вітаємо
наших Приятелів, Членів Головного Уряду, Урядників Відділів, Членство УНСоюзу і всіх Співробітників та бажаємо
ВСЬОГО ДОБРА у НОВОМУ РОЦІ
УЛЯНА і ВОЛОДИМИР ДЯЧУКИ

Радісних Свят
Різдва Христового і
Щасливого Нового Року
Родині, Приятелям, Знайомим, Головному Урядові УНСоюзу, працівникам та всім секретарям відділів
щиро бажають
СТЕФАН і СВЯТОСЛАВА КАЧАРАЇ з родиною

Радісних Свят
Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року
Родині, Приятелям, Знайомим, Головному Урядові УНСоюзу, працівникам та всім секретарям відділів
щиро бажають
МАРТА І ДАРКО ЛИСКО з родиною

РОДИНІ І ДРУЗЯМ
бажаємо
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ІРЕНА ЯРОСЕВИЧ з чоловіком ОЛЕКСАНДРОМ

З Різдвом Христовим і з Новим Роком, вітаємо дорогих друзів і колег радісною колядкою і щирими побажаннями всього найкращого в 2001 році!
– Андрій, Рома, Маркіян і Павлусь Гадзевичі

ВЕСЕЛИХ СВЯТ, РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО 2002 РОКУ
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
найщиріші побажання засилають
СТЕФАН і ЛІДА ГАВРИШІ з родиною

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року!
РІДНІ, КОЛЕҐАМ, ЗНАЙОМИМ І ПАЦІЄНТАМ
— бажають —
Дзвенислава і д-р Любомир ЯВНІ з родиною

РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ І ЗНАЙОМИМ
— бажають —
ЄВГЕН і МАРІЙКА ОСЦІСЛАВСЬКІ з МАМОЮ

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
родині, приятелям і знайомим
– бажають –
ЯРЕМА Л. і ВАРКА БАЧИНСЬКІ, та син ЯРЕМА А. з дружиною ІННОЮ і синами ІВАНОМ та МИХАСЕМ (Київ)

Рідним, Приятелям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
НЕОНІЛЯ СОХАН
ТАРАС СОХАН

З близькими Святами
РІЗДВА ХРИСТОВОГО і НОВИМ РОКОМ
щиро вітаю усіх моїх вірних приятелів і читачів О-КИ, і бажаю їм всего добра!
ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ

Родині, Приятелям і Знайомим

— бажаємо —

ВЕСЕЛИХ ТА ЩАСЛИВИХ СВЯТ

д-р ЮРІЙ та ОКСАНА ТРИТЯК
з дітьми АРЕТОЮ та ЯРЕМІЄМ

Радісних Свят
Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року

Рідні, Приятелям та Знайомим

— бажають —

д-р МАРКО і д-р ЛЮДМІЛА ОЛЕСНИЦЬКІ
з донями НАТАЛКОЮ і ЄВГЕНІЄЮ
та сином БОГДАНОМ з дружиною ГАНУСЕЮ
та донечками ЮЛІЯНОЮ і АДРІЯНОЮ

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!
З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ
— вітаємо —
РОДИНУ, ПРИЯТЕЛІВ, ЗНАЙОМИХ
по обидвох боках океану
ЯРОСЛАВА, ЗЕНОН і ХРИСТЯ СНИЛИКИ

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
З НОВИМ РОКОМ
ТА СВЯТИМ ЙОРДАНОМ!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

бажає
своїм членам, жертводавцям,
землякам в Україні й поза Україною

УПРАВА ТА АДМІНІСТРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 Друга Авеню, Ню Йорк, НЙ 10003
Тел.: (212) 228-0110 • E-mail: UkrMus@aol.com
Web site: www.ukrainianmuseum.org

Веселих Свят
Різдва Христового
та Щасливого Нового Року!

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
— бажають —

РОМАН і МАРУСЯ ПАВЛИШИНИ
з доньками СОФІЙКОЮ і ОЛЕНКОЮ

Радісних Свят
Різдва Христового
та Щасливого Нового Року

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ І ЗНАЙОМИМ
- бажають -

д-р ОТТО і АНЯ ФІШЕР зі сином ОТТО, мол.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ
ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ

РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ по обох боках океану
— бажають —

ЛЮБА ЛАПИЧАК-ЛЕСЬКО і МИХАЇЛ ЛЕСЬКО

РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ І ЗНАЙОМИМ
— бажають —

д-р ДАНЄЛЬ І ГАЛЯ ОСЦІСЛАВСЬКІ
зі сином ДАСЕМ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ, РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ І ЗНАЙОМИМ
бажають

ІВАНКА І МИХАСЬ ПИЛИПЧАК

Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
— бажають —

д-р АНДРІЙ, ТАТЯНА і ТАМАРА ТЕРШАКІВЦІ

РОДИНІ, ЗНАЙОМИМ та ПРИЯТЕЛЯМ
РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
- бажають -

МАРІЯ і ПАВЛО ФУГА

Веселих Свят Різдва Христового
і Щасливого Нового Року!

Рідні, Приятелям, Пацієнтам і Знайомим
— бажають —

д-р ОСТАП, ВІРА, ДОРА й АНІСА ТЕРШАКІВЦІ

З Різдвом Христовим і Новим Роком

РІДНИХ, ПРИЯТЕЛІВ і ЗНАЙОМИХ
щиро вітають

Мирослава МИРОШНИЧЕНКО
і Галина та Любомир КУЗЬМИ

Plast Foundation, Inc.

144 SECOND AVE, NEW YORK, N.Y. 10003

ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ В НЬЮ-ЙОРКУ

б а ж а є

своїм Членам, Фундаторам, Добродіям, Жертводавцям, Начальному Пластунові, Пластовим Проводам, Проводам Пласт-Прияту, всім Пластункам і Пластунам та всій українській Громаді

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та КРІПКОГО, ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

БОГДАН МИХАЙЛІВ, голова
БОГДАН КУЗИШИН, секретар

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ

вітаємо щиро всіх наших Членів та Прихильників

— бажаємо їм —

Веселих Свят та Щасливого Нового Року

та дякуємо їм за кожночасну підтримку

ПРЕЗИДІЯ УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ

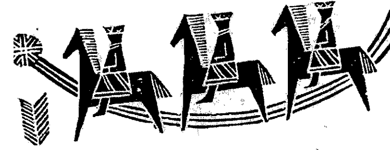

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС ПІВНІЧНОГО НЬЮ-ДЖЕРЗІ

щиро вітає

Український Народний Союз, його членство та цілу українську громаду

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ 2002 РОКОМ

За Управу:

Євген Осціславський – голова
Андрій Воробець – касир
Марко Дацківський – секретар

Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року

Вельмишановним: Ректорові, Деканам, всім Професорам і Студентам УВУ, Меценатам, Добродіям і Жертводавцям на Фундацію Українського Вільного Університету, Духовенству Українських Церков, Установам, Молодечим і Студентським Організаціям та всьому Українському Народові в Україні і поза межами Батьківщини

— б а ж а є —

У П Р А В А

ФУНДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
UKRAINIAN FREE UNIVERSITY FOUNDATION, Inc.
P.O.Box 1028, New York, NY 10276 • Tel.: 212-353-3029

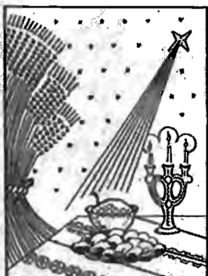

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ

Х Р И С Т О С Р О Д И В С Я !

Щиро вітаємо всіх наших В/Шановних Гостей, Симпатиків і Приятелів. Сердечно дякуємо їм за їхню прихильність, підтримку та відвідування нашої Оселі.
Всім Працівникам Союзівки, Членам і Урядникам Українського Народного Союзу, бажаємо усього добра, щастя, здоров'я та найкращих успіхів у Новому Році!

УПРАВА СОЮЗІВКИ

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

вітає український народ на рідних землях та у діяспорі із

РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ РОКОМ

Надсилаємо Вам радісний привіт та бажаємо щастя, миру, здоров'я, злагоди та світлого майбутнього!

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІМО ЙОГО!

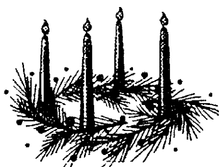

Ukrainian Congress Committee of America
203 Second Avenue
New York, NY 10003

Ukrainian National Information Service
311 Massachusetts Ave., NE
Washington, DC 20002

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ у ЗСА

з нагоди

РІЗДВА ХРИСТОВОГО та НОВОГО РОКУ

щиро вітає

Ієрархії Українських Церков, Проводи всіх Українських Організацій в діяспорі і в Україні, Відділи та Членок УЗХ, Українську Громаду та всіх Жертводавців і Добродіїв.

Родинам потерпілих від трагічного терористичного нападу пересилаємо всіх Божих Благ

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ — СЛАВІМО ЙОГО!

Управа Східньо-Европейського Дослідного Інституту ім. В. Липинського

— вітає —

Вельмишановних Членів, Співробітників, Прихильників, Жертводавців і всю Українську Громаду в діяспорі та в Україні

з ПРАЗНИКОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

і щиро бажає

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

469 Flamingo Street, Philadelphia, PA 19128

ХРИСТОС РОДИВСЯ !

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

та

ЩАСЛИВОГО

НОВОГО РОКУ

всім Членам, Їх Родинам та Прихильникам

Українського Інституту Америки

— б а ж а є —

ДИРЕКЦІЯ УІА

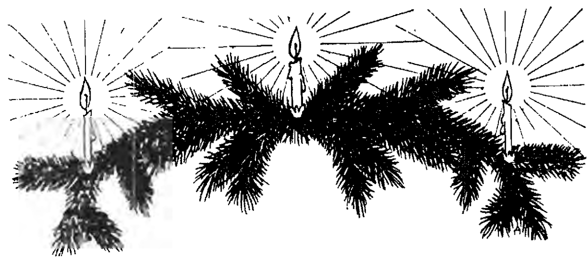

Українська Євангельська Церква вітає з Різдвом Христовим!

Слава Господеві нашому Ісусові Христу!

Минулої осені Українська Євангельська Асамблея Громад Божих в місті Юніон, Н.Дж., урочисто відзначила своє 60-річчя і ми усією громадою подякували Богові за те, що обдаровує нас Своєю ласкою і дає щораз нову нагоду прославити Його у молитвах, довести [illegible] віру добрими справами, без яких, як писав апостол [illegible] мертвою (Як. 2:20). Наша громада чинить ряд таких добрих справ, серед яких є щотижнева християнська радіопередача для усієї України, допомога служителям Церкви в Україні, численні пачки бідним, розподіл харчів потребуючим в нашій країні та ін.

Нагодою принести Богові нашу подяку і прославити Його є велике свято Різдва Христового. Дві тисячі літ тому, у далекому Вифлеємі, сталося втілення Сина Божого у образі Сина Людського, початок Його земного служіння, метою якого було укладення Нового Завіту між Богом і людьми, заснування Христової Церкви і принесення Великої жертви на викуплення людських гріхів. Відтоді Різдво стало одним з двох найбільших християнських свят.

У Різдвяні дні ми вітаємо усіх братів і сестер у Христі з великим святом, а тих хто ще не прийняв Христа як свого Спасителя, запрошуємо прийти до Нього з вірою і любов'ю, молитвою і подякою.

Адреса церкви: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

СЛАВІМО ЙОГО!

ВОЛОДИМИР ЦЕБУЛЯ, **пастор**

Pekao
Established in 1948

Український Хор „ДУМКА“ в Нью Йорку

— бажає —

Радісних Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року

Високопреподобним Владикам, Суспільно-Громадським Установам і всім нашим Прихильникам і Приятелям, як теж нашій цілій „Думкарській“ Родині

Управа Хору „Думка“

З нагоди Свят Різдва Христового і Нового 2002 року

ВСІМ УПРАВАМ ВІДДІЛІВ ТА ЧЛЕНАМ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

найкращі побажання кріпкого здоров'я і всіх Господніх ласк

- бажають -

СТЕФАН ГАВРИШ – голова Округи,
МИКОЛА ПРИШЛЯК – секретар
ВАСИЛЬ ЄВТУШЕНКО – касир

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО і ЗДОРОВОГО НОВОГО 2002 РОКУ

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ І КЛІЄНТАМ

щиро бажають

МАРІЙКА і СТЕПАН ДУПЛЯКИ
з донями РОМОЮ
і СУЗАННОЮ з чоловіком МИХАЙЛОМ СКАЛА
та працівники друкарні

COMPUTOPRINT Corp.
35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 • Fax: (973) 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

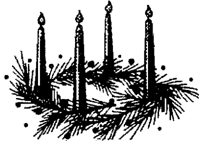

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

приятелям і гостям

бажає

РЕСТОРАН

VESELKA

144 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 228-9682

Головна Управа „САМОПОМІЧ“ Об'єднання Українців в Америці ♦ National Board "SELFRELIANCE" Association of American Ukrainians, Inc.

98 2nd Avenue, New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 777-1336

ДИРЕКЦІЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ „САМОПОМІЧ“

вітає

всі свої відділи та членство

і бажає

РАДІСНИХ СВЯТ, РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

За Дирекцію
головної управи ОУА „Самопоміч“

БОГДАН МИХАЙЛІВ – голова, **СТЕФАНІЯ КОСОВИЧ** – секретар

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

КЛІЄНТАМ, ЗНАЙОМИМ і РОДИНІ

— бажають —

власники м'ясної крамниці

„OLYMPIC COMMUNITY MARKET“

НАТАЛІЯ ЛАЗІРКО, син ОЛЕГ з дружиною ГАННУСЕЮ
донечкою ХРИСТИНОЮ і сином АНДРІЙКОМ
донька НАТАЛКА з донею ІВАНКОЮ

„OLYMPIC COMMUNITY MARKET“

122 40th Street, Irvington, NJ
Tel.: (973) 375-3181
Fax: (973) 375-2027

Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
— бажають —
д-р АНДРІЙ і РЕНАТА НИЧКИ
РОДИНІ і ДРУЗЯМ

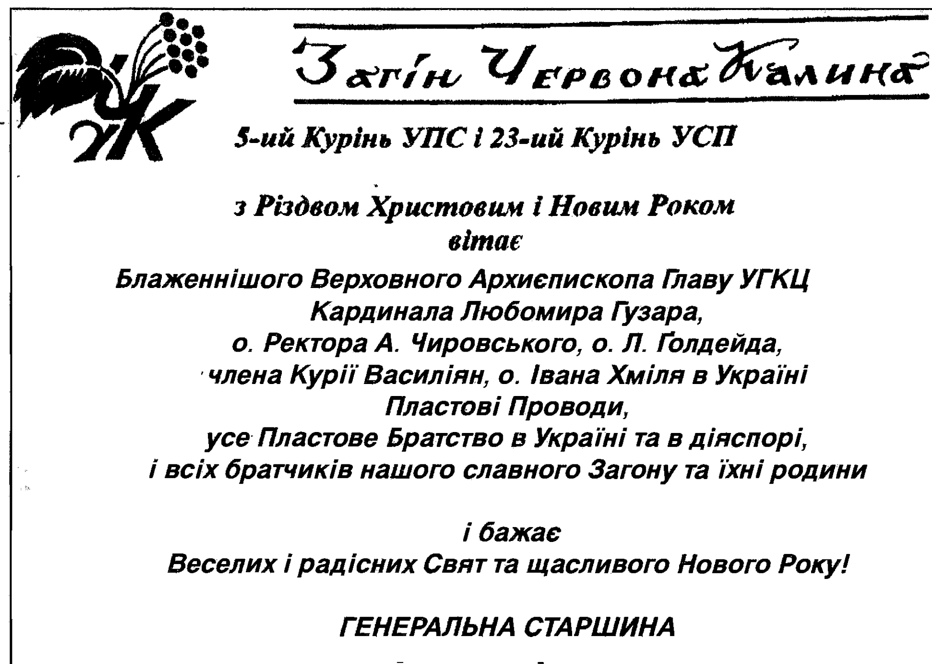
Загін Червона Калина
5-ий Курінь УПС і 23-ий Курінь УСП
з Різдвом Христовим і Новим Роком
вітає
Блаженнішого Верховного Архиєпископа Главу УГКЦ
Кардинала Любомира Гузара,
о. Ректора А. Чировського, о. Л. Ґолдейда,
члена Курії Василіян, о. Івана Хміля в Україні
Пластові Проводи,
усе Пластове Братство в Україні та в діяспорі,
і всіх братчиків нашого славного Загону та їхні родини
і бажає
Веселих і радісних Свят та щасливого Нового Року!
ГЕНЕРАЛЬНА СТАРШИНА

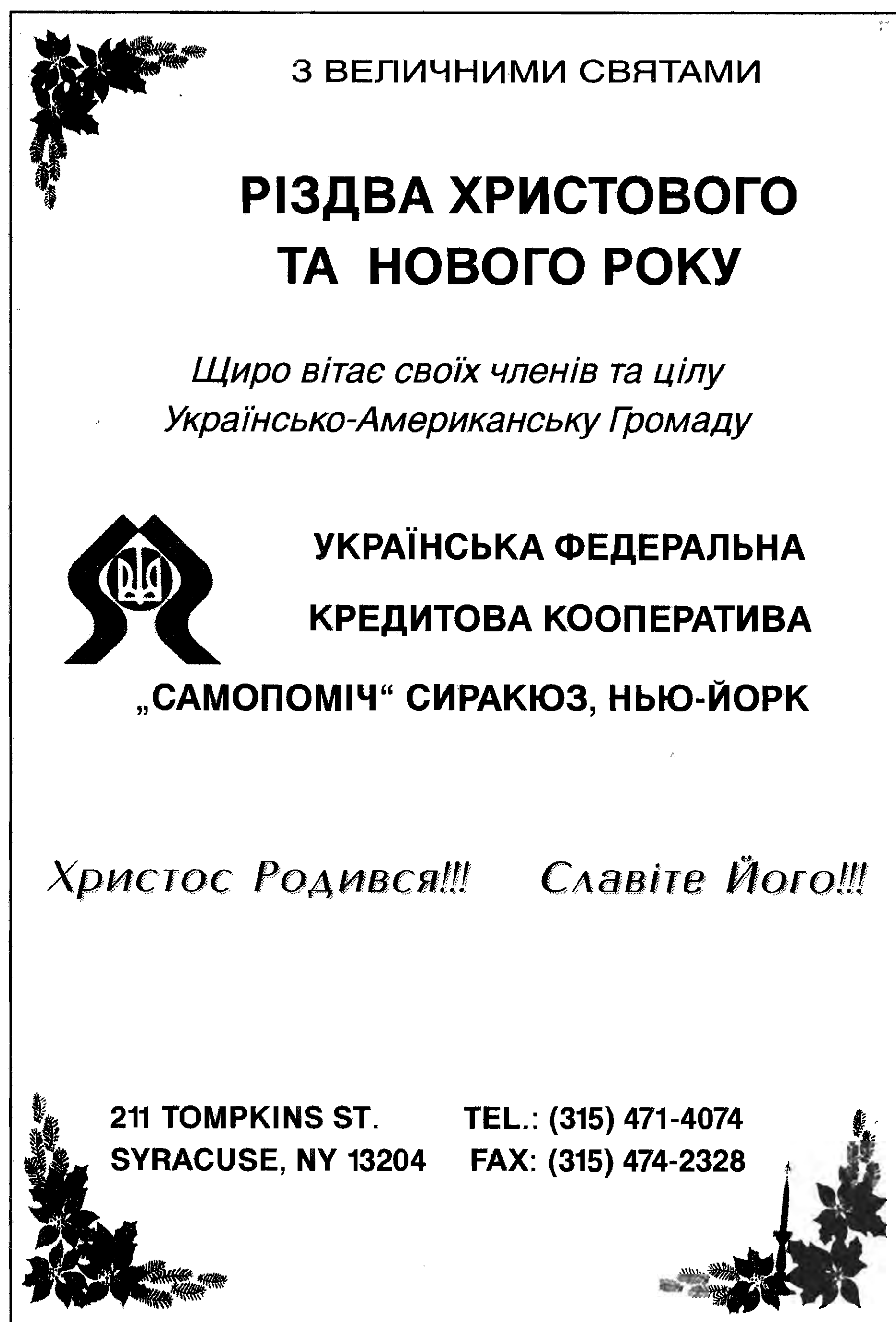
З ВЕЛИЧНИМИ СВЯТАМИ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ТА НОВОГО РОКУ
Щиро вітає своїх членів та цілу
Українсько-Американську Громаду
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
„САМОПОМІЧ" СИРАКЮЗ, НЬЮ-ЙОРК
Христос Родився!!! Славіте Його!!!
211 TOMPKINS ST.
SYRACUSE, NY 13204
TEL.: (315) 471-4074
FAX: (315) 474-2328

З нагоди Свят Різдва Христового
ВСІМ ЧЛЕНАМ 83 ВІДДІЛУ
найкращі побажання
пересилає Управа:
ОЛЕКСАНДРА КОРЧАҐІН – голова Округи, СТЕФАН ГАВРИШ – секретар
ФАВРОНІЯ КУШНІР – касир ІВАН КУСИН – голова контрольної комісії

РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ДРОГОБИЧЧИНИ
всім своїм Землякам та колишнім Жителям
Дрогобицької Землі на всіх поселеннях
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

З нагоди радісних свят
Різдва Христового і Нового Року
вітаємо український народ на Рідних Землях та в діяспорі,
Ієрархів Українських Церков та проводи
українських організацій і установ.
Сердечні поздоровлення шлемо
проводові та складовим організаціям
Світової Федерації Українських Лемківських Об'єднань,
Управам Відділів та всьому членству
Організації Оборони Лемківщини в Америці.
ХРИСТОС НАРОДИВСЯ! СЛАВІТЕ ЙОГО!
Крайова Управа
ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ В АМЕРИЦІ
***
Рівночасно запрошуємо всіх на
2-гу ЛЕМКІВСЬКУ ВАТРУ,
яка відбудеться 28 - 30 червня 2002 р.
на оселі СУМА в Елленвіл, Н.Й.

ВЕСЕЛИХ
і ЩАСЛИВИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та НОВОГО РОКУ
— бажають —
рідним, приятелям і знайомим
д-р БОГДАН і БОГДАННА ХУДЬО
з донями МІРІЯМ та РОМОЮ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЦЕ ЗВІДКИ МИ, ВСІ МИ ВІДЧУВАЄМО ТЕРПІННЯ З ПРИЧИНИ ТЕРОРИСТИЧНОГО НАПАДУ НА „WORLD TRADE CENTER"

Є особи, які знають Вашу мову і можуть вам допомогти, не зважаючи на Ваше походження чи релігію:

Якщо Вам потрібна охорона до школи, склепу чи куди-небудь:
- **Телефонуйте на число: (718) 643-8000 – Arab-American Family Support Center**

У юридичних справах, коли на вас напали або знесилювали:
- **Safe Horizon Crime Victim Hotline: 800-621-HOPE (4673)**

Щоб зголосити злочини проти „Sikhs" або ін.
- **(212) 894-3572 додаткове число (3603) • www.sikh.org/hatercrime**

Щоб зголосити расову або релігійну дискримінацію телефонуйте на поліцію:
- **1(888) 440-HATE (4283), або US Commission on Civil Rights (800) 552-6843**

Якщо ти втратили близьку особу в терористичному нападі:
- **The Family Assistance Center at Pier 94 (877) 746-4987**

Допоможуть Вам перекласти і заповнити формуляри відносно відшкодування:
- **The New York Immigration Coalition (212) 627-2227**
- **Програма адвокатів (Trial Lawyers Care program) (888) 780-8637**
- **Community Service Society of New York (212) 614-9441**

Підтримку для молодих вдовиць і вдівців, які втратили своїх чоловіків або дружин в терористичному нападі пропонує:
- **Інтернетова сторінка www.youngwidow.com**

Якщо Ви втратили працю в наслідок терористичного нападу:
- **New York City Central Labor Council (800) 506-0036**
- **Twin Towers Job Link Hotline Center, 168-46 91st Ave., Jamaica. Qveens: (718) 557-1332**

Якщо в наслідок терористичного нападу потерпів Ваш бізнес:
- **The Economic Development Corporation (718) 630-2457**
- **Особисто зголошуватися на адресу 110 Maiden Lane (долина Мангеттену)**
- **Питання відносно забезпечень: (212) 626-7373; (800) 339-1759**

Якщо Вас цікавлять ваші права як імігранта:
- **The American Civil Liberties Union: (212) 549-2500**
- **National Lawyers' Guild: (212) 627-2656**

Щоб дістати більше інформації про „сибірку":
- **The Center for Dicease Control: (800) 311-3435; (888) 246-2675 • www.cdc.gov.**

Червоний Хрест видав спеціяльну брошуру:
www.redcross.org/news/ds/0109wtc/anthrax/anthraxbro.pdf

Якщо хочете допомогти іншим у своїй громаді:
The New York City Central Labor Council потребує двомовних добровольців (212) 685-9552

Оголошення оплачене щедрою підтримкою Independence Press Association, New York і September 11th Fund.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 21-го ГРУДНЯ 2001 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори 42 Відділу УНСоюзу Т-ва ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 6-ій веч. в УНДомі при 237 Норе Ave. Це є останні збори перед річними зборами, будуть зміни, тому просимо всіх членів взяти обов'язкову участь.

Управа

• ПРАЦЯ •

Потрібна особа до праці по догляду за 2 хлопчиками (4 і 6 років) з проживанням. Бажано з водійськими правами.

Тел.: (412) 621-2512

Молода жінка з досвідом роботи в Америці шукає працю в штатах MD, VA по догляду за дітьми, ведення домашнього господарства або може опікуватися старшими людьми. 5 днів на тиждень, з проживанням.

Тел.: (301) 949-6581

• ДО ВИНАЙМУ •

Кімната до винайму від 20 грудня 2001 р. в гарному районі Брукллина.

Тел.: (718) 382-7427

• РІЗНЕ •

Продаю лікарства від різних хворіб: серцево-судинної системи, травлення, печінки, алергії, заспокоюючі, антибіотики, проти болі, мазі, уколи та інш. Висилаємо до всіх стейтів.

Тел.: (718) 645-3037

• НА ПРОДАЖ •

В центрі міста Львова продається двокімнатне помешкання

Тел.: (508) 788-6390

• ЗНАЙОМСТВА •

Надіюсь зустріти свою половину. Мені 48 р., українка

Тел.: (917) 443-0380

Українець, Сергій 42 роки, громадянин Аргентини, хоче познайомитися в США з жінкою відповідного віку.

Тел.: (908) 206-1959

(після 3-ої год. по пол.)

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:

(973) 292-9800 додатковий 3018

ПОДЯКА

24 березня 2001 р. з волі Всевишнього відійшов на Вічну Пластову Ватру на 86-му році трудолюбивого життя, родом з Бережан, Україна

бл. п.

пл. сен. керівництва ЯРОСЛАВ ПРИШЛЯК (БРАТЧИК СЛАВКО)

член 1-го Куреня УПС О. і С. Тисовських, невтомний виховник Пласту, нагороджений медалею Св. Юрія в золоті, кандидат на пост Нач. Пластуна та суспільно-громадський діяч

Безмежно вдячні дек. церкви св. о. Миколая о. Маріянові Процикові за уділення Найсвятіших Тайн, за всі похоронні відправи, рівнож щира подяка о. Степанові Кукличові, о. Василеві Гриньківу в церкві за участь під час св. Літургії.

Щира вдячність чол. хорові „Бурлака" з Торонто під дир. Квітки Зорич-Кондрацької за відспівання Панахиди.

Дякуємо В. Шевелі з Гамільтону, М. Єйні і Є. Куликові з Рочестеру і всім хористам, що помагали мені у всіх похоронних потребах.

Щиросердечна подяка всім пластунам за почесну стійку, тим, що несли свого „Братчика" на Вічну Пл. Ватру і на заслужений спочинок.

Сердечна подяка всім приятелям і знайомим, що так численно вшанували і звеличили пам'ять Покійного і за всі надіслані квіти.

Невимовно вдячні пл. станиці Баффало за чудові вінки зі смерек з „Нового Сокола".

Дякуємо всім за усні і письмові співчуття і всім, хто чим-небудь допоміг у нашому смутку.

Дуже дякую пл. сен. Богданці Тисовській за приготоване відео і М. Петришинові за обширну статтю в газеті „The Ukrainian Weekly" і за статтю в „Бережанське Віче" як також музеям: „Книги", „Краєзнавчого" і „Б. Лепкого" в Бережанах.

Щира подяка капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка під дир. О. Махлая за співчуття і за спів під час проби в Дітройті.

Велика подяка пл. сен. Миронові Депутатові за взірцеве переведення тризни і орг. обов'язків з пластунами.

Дякуємо радіопередачі Укр.Патр. Товариства як рівнож радіопередачі Юрія Дармограя.

Дуже дякуємо за вислані жалібні привіти від Нач. Пластуна Л. Романківа, Крайової пл. Старшини в Нью-Йорку, пл. станиці Клівленду. На тризні слідували жалібні привіти: пл. сен. Оля Чмола від Станичної Старшини, З. Депутат від пл. Прияту, Тиміш Коритко від Осередку ст. пластунів, Л. Царик від УАКРади, Мітя Захарків від Стр. Клівленд, Ліда Стасюк осередкова сеньйорів й М. Стасюк (друг), Б. Пашковський від оселі Н. Сокіл, пл. сен. М. Депутат від кружка інженерів, пл. сен. А. Пришляк подякував від родини всім, що віддали останню прислугу „Братчикові Славкові".

Всеч. о. М. Процик коротким словом, молитвою Вічная Пам'ять і „Ніч вже йде, тут є Бог" закінчено похоронні відправи.

В пам'ять Покійного зложили на слідуючі цілі:

КВІТИ ПРИСЛАЛИ:

ОТК „Вовча Тропа", Пл. Станиця – Вашінгтон, Д.К., Пласт-Прият – Баффало, родина Чмола, родина Дзюба-Бравн, Олеся Войчак-Раковська, Діяна Стасюк-Дуріє, Аля Мосійчук, Ляна Ткачук-McFadden, Галя Антонишин, родина Сембай – Торонто, родина Пришляк – Торонто, родина Пришляк – Баффало, родина Матух.

Пожертви – „ПЛАСТ В УКРАЇНІ":

2,500 дол. Пластова станиця Баффало;
по 100 Ольга Чмола з родиною, Юрій і Христина Ференцевичі, Марія Логаза, Лідія Грещишин, Ярослав і Ляриса Музички, Григорій і Роксоляна Пікаси, Зенон і Ксеня Депутати, Стаха Гойдиш;
по 50 Мирослава Приймак, Стефан Шишка, Адріян і Христя Цьолко (ск. Люби), Маркіян і Ліда Стасюки, Василь і Анісія Мандзії, д-р Теодор і Александра Праваки, Христина Шепелява, Борислав і Наталія Білаші, Роман і Богданна Ковальчуки;
по 30 Маріян і Марта Стасюки, Петро і Анна Поліщук, Микола і Таня Паславські;
по 25 Мирон і Уляна Бабюки, Люба Цьолко, Оксана Бережницька, Андрій і Гертруда Дякуни, Христина Ковч, Оля Бойко-Зацухна, Богдан Пашковський;
по 20 Христина Паславська-Маршал, Влодко Поліщук, Богдан і Марта Ковчі.

Разом 3,975.00 дол.

Пожертви НА ПЛАСТ – BUFFALO:

по 100 дол. д-р Андрій і Наталія Дмитріюки, д-р Михайло Самотовка, Соня Пришляк, Ярослав і Роза Сембаї, Володимир і Сяня Сембаї, Александра і Анді Гаврилишини і Тамара Воробій, Дарія Кіндрат-Прат, Малина Дзюба, Марта Перейма, Анастасій і Іванна Горчинські, Андрій і Христя Горчинські, Юрій і Наталка Горчинські;
по 75 Михайло і Ірена Зьолковскі, Юрій Тисовський;
по 50 Оля, Славко і Григорій Ткачуки, Гелен Стецяк, Стефанія і Стефан Осадци, Ірена Коновка, Михайло і Оксана Салдити, Андрій і Валя Опанащуки, Христя, Дара і Таня Бравн, Тарас і Юля Шепеляві, Неоніля Сайкевич, Володимир і Мирослава Дмитріюки;
по 40 родина Галькевичів, Стефан і Галя Кіхтани;
по 30 Юрій і Таїсса Потієнки, Микола і Александра Саміли;
по 25 Онуфрій і Галя Вілоголовські, Elmer і Оля Берч, Марк і Наталія Левани, Розалія Ковалик, Василь і Лідія Опанащуки, Любомир іСоня Головаті, д-р Зиновій і Володимира Гілі, Ігор Гіль, Михайло і Рома Головаті, д-р Юрій і Зіна Гайдучки, Євген Кулик, Леонід Царик, Наталка Пруц;
по 20 Іван і Оксана Качмарики, Ігор і Христина Морози, Володимир і Дарія Войтовичі, Марія Боднарська, Ярослава Борачок, Наталка Паславська-Ладд, Марія Лещишин, Тед і Оля Лавні, Ігнатій і Катерина Васильківські, James і Ляриса Самотовки, Марія Іскало, Богдан і Дарія Левицькі, Христина Пашковська, Ліда Пашковська, Данута Миськів, Текля Юрків, Ангелина Свободинська;
по 15 Богдан і Софія Дусанівські, Оксана Дусанівська-Wisnewski;
по 10 Анна Пистрак, Василь і Марія Сивенькі, Тусько і Наталка Стасюки, Стефан Головатий, Іван Воронюк.

Разом 2,735.00 дол

НА ПЛАСТОВУ ОСЕЛЮ „НОВИЙ СОКІЛ":

500 дол. Пл. Оселя „Вовча Тропа";
200 Дозьо і Галя Пришляки;
по 100 Богдан Іскало, Ксеня і Тамара Ганкевичі, Галина Царик Мартин;
75 Дарія Ганкевич;
по 50 Віліям і Ірена Бурди, Стефан і Людмила Коритки, Богдан і Христина Бейгери, Роман і Христина Коновки, Пласт -St. Catharines станиця, Андрій і Марія Пришляк, George і Муся Пришляк-Kallas, Ірина Петрина;
по 30 Уляна Лоза, Микола і Анна Єйни, Річард і Діана Хутко;
по 25 Юрій і Марія Пашковські, Богдан і Марія Скробачі;
по 20 Василь і Галина Депутати, Зенон і Слава Дерчаки, родина Мнихів, Роман Федик, родина Ващаків, Дмитро і Єлсі Яремки, Михайло і Текля Мочерняки, Ярослав і Галя Литвини, Денис і Маріянна Каци, Богдан і Анна Маланяки, Андрій і Ляриса Харамбури, Михайло і Georgia Ороси, Оксана Хутко, Федір Іскало;
15 родина Рос St., Catharines;
по 10 Мирослав і Юдіт Маланяки, Микита і Василина Осташуки, Неоніля Сайкевич.

Разом 1,940.00 дол.

НА СВ. СОФІЯ-ПАТРІЯРХАЛЬНА РАДІОПЕРЕДАЧА:

50 дол. Ореста Перейма;
по 20 Антоніна Паращій, Маріянна і Петро Дякови, Володимир і Анна Ганицькі, Анна Заньків з родиною;
15 Анна Мельник;
по 10 Олена Хомин, Іван і Анна Кордупель, Мирослав Заньків.

Разом 175.00 дол.

НА РАДІОПРОГРАМУ „МИЛОСЕРДНИЙ САМАР'ЯНИН":

25 дол. Михайло і Катерина Коцаї;
по 20 Анна Дроздовська, Йосиф Грегал з родиною;
по 10 Микола і Іванна Осьмаки, Павліна Регула.

Разом 85.00 дол.

НА ІКОНОСТАС УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ СВ. ТРІЙЦІ – БАФФАЛО:

40 дол. Галя Пришляк;
по 20 Ірина Чмола, Анастасія Неліпа, Ляриса Лящук.

Разом 100.00 дол.

НА ЛЬВІВСЬКУ СЕМІНАРІЮ:

50 дол. Христина Стасюк-Фаріон.

НА БІДНИХ В УКРАЇНІ:

20 дол. Анна Яцишин.

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

50 дол. родина Володимира Каричака;
25 Іван і Катерина Нижники;
по 20 Данута Миськів, Марта і Куся Грещишини, Антоніна Вітрик, родина Артимовичів, Андрій Городиський, Ірена Ходань, Роман і Люба Хоми;
15 Дмитро і Долорес Бараницькі;
по 10 родина Грегів, Маріян і Марта Стасюки, Ольга Кілко, Іван і Катерина Гайдуки, Михайло і Марія Івахіви, Роман і Магдалина Конотопські, Іван і Марія Горбачуки, Михайло Мельник і Пет Козій, Галина Стасюк, Григорій і Емілія Святківські, Орест і Пауля Цьолки, Elaine Новадли, John і Зоряна Арместо, родина Geyer, Дмитро і Марія Дранки, Христина Северин, Михайло і Катерина Сташківи, Михайло Проценко, Андрій і Анастазія Войчаки, Роман і Ірена Войчаки, Фред і Надя Марк, Анна Новіцка, Заріон Сіук.

Разом 460.00 дол.

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

Стаха Гойдиш, Нью-Йорк, Славко Прийма, Дітройт.

Разом 9,640.00 дол.

Ще раз складаємо щиросердечну подяку всім за вияв пошани Покійному, як також за молитви, квіти, Служби Божі і пожертви.

ДОЗЬО і ГАЛЯ ПРИШЛЯК з родиною.

У світлу пам'ять одержимої акторки

*Ніна Теліжин (дівоче прізвище Миколенко) народилася 27 грудня 1926 року в родині заможного господаря в Охтирці на Слобожанщині. Дитячі її роки проходили в страшні часи нищення по всій підсовєтській Україні кращих господарів, як ворожої кляси. Існуючий режим заарештував і вислав батька Ніни на віддалені від України Соловецькі острови. Мати з малою Ніною виїхала на Соловки, щоб бути разом з дорогою людиною. Родині Миколенків вдалося втекти зі заслання й поселитися на Донбасі.

З вибухом Другої світової війни, а радше з відступом німців з України, родина Миколенків залишила рідний край та подалася на Захід. Згодом вони потрапили до табору переміщених осіб в німецькому місті Аусбург.

У загальному таборі діяла театральна група Львівського драматичного театру під керівництвом відомого режисера В. Блавацького. Відчуваючи потяг до театральної сцени, молода Ніна почала виступати в гуртових сценах, а згодом стала грати в цьому ж театрі другорядні ролі.

Після розформування таборів переміщених осіб, родина Миколенків імігрувала до Франції. Згодом Ніна переїхала до Парижу, вступила до драматичної групи, яку зорганізували воєнні біженці. Разом з тим брала лекції вокалу в одній з паризьких консерваторій.

У 1951 році Ніна разом з батьками імігрувала до Канади. Поселилися вони в Торонті. Протягом двох років Ніна грала різні ролі в Народньому театрі під орудою Григорія Манька-Ярошевича, заслуженого соліста та актора Київського оперного театру. Режисером в Народному театрі був М. Тугаїв.

У 1953 році за ініціятивою Ю. Бельського та В. Довганюка з молодих акторів було створено драматичну групу „Заграва". До жіночого складу „Заграви" увійшли такі відомі акторки: Н. Тарновецька, Н. Миколенко, М. Слюсарівна та інші. У чоловічому складі акторів на початку існування „Заграви" були: Григорій Манько-Ярошевич, В. Довганюк, Ю. Бельський, М. Лялька, А. Ільків, М. Добрянський та інші.

З часу заснування „Заграви" її режисером був С. Туржанський, оформлювачем сцени – Еміль Теліжин, брат першого по матері. У 1955 році Ніна Миколенко й Еміль Теліжин одружилися.

Першою ластівкою в репертуарі „Заграви" була драма „Прокурор Дальський". Згадану драму написав С. Туржанський, використавши „Тріумф прокурора Дальського" К. Гупала. У цій виставі Ніна Теліжин з успіхом виконала ролю доньки Лісничого.

Опісля режисер С. Туржанський підібрав та опрацював репертуар „Заграви". До нього входили драми Лесі Українки та драматургічні твори зі світової класики: Жана Ануї, Генріха Ібсена, Карло Ґолдоні та інших. У 1954 році у драмі Лесі Українки „Адвокат Маркіян" (режисура С. Туржанського) Ніна Теліжин зіграла ролю доньки Маркіяна. У наступній виставі норвежського драматурга Генріха Ібсена „Примари" (режисер С. Туржанський) виступила з великим успіхом Ніна, створивши правдивий образ головної героїні – пані Альвінг. Згодом у комедії англійського драматурга Т. Бранта „Тітка Чарлі" (українізований переклад) Ніна зіграла одну з молодих героїнь.

Режисер С. Туржанський приступив до праці над драмою Лесі Українки „Касандра", але з особистих причин залишив цю драматичну групу. Актор Ю. Бельський перебрав режисуру, підготовив „Касандру" до театрального показу. У ній Ніна виконала ролю Андромахи. Згодом у драмі М. Лужицького „Мотря" (за трилогією Б. Лепкого) Ніна Теліжин яскраво зіграла ролю дружини Кочубея – матері Мотрі. Опісля в спектаклі драми Івана Франка „Украдене щастя" Ніна створила цільний і незабутній образ Анни. Наступний успіх чекав на Ніну в комедії М. Гоголя „Одруження", в якій вона виступила в ролі Теклі Іванівни.

У 60-80-их роках ансамбль „Заграва" з великим успіхом гастролював по містах Канади та США. Ніна з великим нетерпінням і ентузіязмом чекала на кожну чергову подорож до міст: Чікаго, Клівленду, Дітройту, Філадельфії та Нью-Йорку.

У той час у Нью-Йорку мешкав і працював відомий український художник, скульптор, портретист, декоратор, автор багатьох статей, есеїв та театральних рецензій – Володимир Ласовський. Він завжди був великим симпатиком і цінителем вистав нашої групи.

У монографії „Володимир Ласовський" поміщено три рецензії мистця на спектаклі „Заграви" в Нью-Йорку: „Касандра", „Украдене щастя" та „Одруження".

У своїх рецензіях, зокрема, він писав:

„Нас порадувала торонтська „Заграва" що виставою „Одруження" – Вона привезла нам суцільну поставу, Театр власне з великої літери – справжній Театр.

Рисковану в своїй складності ролю Теклі Іванівни виконала Ніна Теліжин! – „Боже мій, вигукував у думці глядач, та невже оця відьмувата Лепетиха, з неприємним хрипким голосом, перекупською вульгарною жестикуляцією – це ж та сама заворожлива красуня Анна з „Украденого щастя" з мелодійним голосом і граційними рухами?

На таку велику розбіжність і контрастність амплуа, як власне Анна – Текля Іванівна, може дозволити собі тільки особливо обдарований артист. – Є ним, безумовно, Ніна Теліжин. На таких майстрах як ця артистка можна будувати Театр з великої літери".

До всього сказаного, як режисер згаданих обох вистав, хочу додати ще одну важливу деталь. А саме: Ніна на Фестивалі Онтарійського Багатокультурного Об'єднання в St. Lawrence Center, де брали участь 14 різних етнічних театрів, отримала (від англійського театрального судді) нагороду-звання – кращої акторки: Треба сказати, що життєвим рушієм Ніни Теліжин була її одержима любов до сцени. Є так звані актори, які люблять себе на сцені, а тому глядач залишається байдужим до їхнього перевтілення. Ніна передовсім любила сцену, сама творила атмосферу, любила глядача, і тому той глядач, відчуваючи в акторці Ніні справжнього мистця, був їй вдячний за створені нею образи на сцені.

На превеликий жаль життя і творчість багатьох діячів Українського театру на вигнанні, проходили в чужому для них світі, при чому в примітивних і несприятливих умовах для їхнього мистецького зростання.

За словами відомого американського письменника Гемінґвея, ми належимо до „загубленої ґенерації". Наше дитинство, як і дитячі роки Ніни, пройшли в атмосфері переслідування та репресій проти наших батьків. Нашу молодість ми розгубили серед насильства й жахіть Другої світової війни, в таборах військовополонених, переміщених осіб. Наша освіта була брутально обірвана. Ми, українські актори, були розкидані по всіх країнах світу, відірвані від рідного ґрунту та свого народу-глядача.

Важка хвороба та невблаганний закон природи, якому ми всі підлягаємо, обірвали 29 серпня 2001 року життя Ніни Теліжин. Вона заснула вічним сном. Може, в тому вічному сні Ніна побачить своїх батьків, свою Батьківщину. А також зустрінеться з чоловіком Емілем, донькою Дарією. І – ще раз переживе свою молодість, відчує нашу акторську спільноту, побачить себе на сцені. Побачить себе на тій сцені, яку вона боготворила протягом усього свого життя.

Юрій Бельський,
актор-режисер

***У некролозі збережено стиль та орфографію автора.**

Оксана Вікул-Воронин

21 вересня у Сільвер Спрінґ, Мд., померла Оксана Вікул (за чоловіком – Воронін), відома українська балерина, що вславилася як солістка українських танців, укладених за її власною хореографією. Вона народилася в Кам'янці-Подільському 20 липня 1921 року, але вже на другому році життя її мати вивезла дочку до Чехії. Там Оксана провела свої ранні дитячі роки, брала участь у дитячих виставах, де українських народних танців навчала дітей Олександра Сірополко, артистка і хореограф. Вона, і батько Оксани з його широким знанням української мітології, мали великий вплив на дівчину, а також вона брала участь у Всеслов'янському з'їзді скавтів. Це був великий крок у її танцювальній кар'єрі.

У 1939 році вона стала вивчати історію мистецтв в Українському Вільному Університеті. Тимчасом до Праги прибув талановитий артист балету і театру, режисер Анатолій Демо-Довгопольський. Він заснував у Празі театрально-танцювальну школу „Спектаколярна студія". У ній Оксана багато навчилась про театр та танець, зокрема про імпровізацію в останньому. Зросло бажання займатися танцювальним мистецтвом.

У 1941 році вона стала ученицею балетної школи Єлизавети Нікольської і ретельно присвятилась танцювальному мистецтву. 10 січня 1943 року Оксана виступала зі своїм першим власним хореографічним твором на концерті українського „Сокола", танцювала відьму Солоху з гоголівської „Ночі перед Різдвом" на музику з опери М. Лисенка „Різдвяна ніч". В пресі з'явилися добрі відгуки, а Є. Нікольська після виступу сказала: „Виступ був добрий". Навесні того ж року Оксана створила другий свій твір „Невдале побачення", для якого використала музику М. Лисенка. Далі були інші твори і серед них перший груповий „Обрядовий танець", що відбувся в супроводі хору.

Після закінчення Другої світової війни Оксана з мамою дісталися в американську зону окупації. У невеличкому містечку Фюрті в травні 1946 року відбувся великий концерт, де був показаний її твір „Верховина". Оксана опинилася в Реґенсбурзі, де створила твір з дохристиянського обрядового фолкльору з трьох частин: весна, літо, осінь. Там же в Реґенсбурзі для таборового театру під керівництвом Юрія Григоренка поставила танці до вистав „Запорожець за Дунаєм" та „Катерина". До Нью-Йорку вона прибула 17 серпня 1949 року, де дістала малоцікаву працю в асекураційній компанії. Тут вона створила кілька нових сольових хореографічних творів в Літературно-мистецькому клюбі, серед них „Останній вальс" та „Бублейниця". Коли Оксані минуло 40 років, вона попрощалася з танцемі всю свою творчу енерґію скерувала на прикладне мистецтво.

Важка хвороба у 1972 році змусила мисткиню перейти до прикладного мистецтва: узялася за творення квітів на камені, почала писати серію спогадів про людей, з якими її звела доля в минулому. 17 листопада 1975 року вона одружилася з Олександром Варавою-Вороніним. Подружжя було щасливим для обох. Марія Пастернакова у своїй книзі „Українська жінка в хореографії" наводить слова Оксани Вікул-Вороніної: „Хоча найкращий час дитинства і юних літ я провела на чужині, далеко від рідного Поділля, та весь той час тужила за соняшною своєю батьківщиною. В думках, почуваннях і уяві я завжди бачила її як чарівну, глибокими традиціями освячену, далеку, а моїй душі таку близьку країну".

Валеріян Ревуцький

Св. п. д-р Мирослав Харкевич

(1917-2001 рр.)

2 жовтня 2001 р. по тяжкій недузі відійшов у вічність заслужений лікар-патріот та громадсько-політичний діяч св. п. д-р Мирослав Харкевич. Він прожив майже 84 роки, сповнених професійної та громадсько-суспільної праці на добро українського народу.

Покійний народився 22 жовтня 1917 року в Лонцку біля Нового Санчу у Польщі, в учительській родині Маріяна і Олени (з Заячківських) Харкевичів. Пізніше батько був директором народної школи в селі Ілинці біля Снятина. М. Харкевич мав сестру Ірину – вчительку, яка також вже померла, та старшого брата Левка, який закінчив правничі студії, був бойовим референтом ОУН і в 1941 році був арештований і розстріляний більшовиками в тюрмі на Лонцкого у Львові.

Після закінчення гімназії в Коломиї у 1936 році і військової служби Мирослав Харкевич був прийнятий на медичні студії у Львові. Як секретар Української медичної громади, за свою ОУН-івську співпрацю, він був двічі арештований польською владою. 30 червня 1941 року на чолі сотні добровольців-членів ОУН брав участь у проголошенні віднови Української державности.

За діяльність в ОУН німецька окупаційна влада його арештувала і тільки людське щастя та Божа допомога допомогли йому вирватися з тюрми, про що він описав у своїй книжці „Я вас не забув".

Після закінчення Другої світової війни д-р М. Харкевич опинився в Мюнхені, де закінчив медичні студії та одружився зі студенткою Оленкою Івасечко. Він був лікарем студентського дому на „Фіріхшулє" та Української санітарно-харитативної служби у Мюнхені.

У 1950 році еміґрував з дружиною до Америки та поселився в Чикаґо, де пройшов спеціялізацію з педіятрії і став співосновником Українського лікарського товариства.

У 1955–57 роках д-р М. Харкевич відбув військову службу в ранзі капітана американської армії в Німеччині та Франції. Повернувшись до Чикаго, відкрив і проводив приватну лікарську практику педіятрії та активно включився в суспільно-громадське життя, був активним членом управи УЛТПА Ілинойського відділу, членом Головної управи УЛТПА в Чикаґо. Тоді він писав часто до української преси про проблеми українських лікарів, а також в обороні українських лікарів-правозахисників, особливо д-ра Миколи Плахотнюка.

Ставши головою Головної управи УЛТПА, у 1979–1980 роках проводив щомісячні сходини управи та ділові наради, видав два обіжники Головної управи, а „Лікарський вісник" за редакцією д-ра П. Джуля, виходив реґулярно завдяки фінансовій і моральній підтримці УЛТПА. За його старанням постав новий відділ УЛТПА в Лос Анджелесі.

Медичний архів-бібліотека УЛТПА, річні архівні збірники, наукові конференції, багато добрих справ здійснено за участі д-ра М. Харкевича. Такою була діяльність д-ра М. Харкевича для Лікарського товариства, за яку був він відзначений почесною грамотою УЛТПА під час лікарського з'їзду УЛТПА у Вашінґтоні в 1985 р., також нагороджений почесною грамотою УЛТПА з нагоди 50-ліття Ілинойського відділу 23 вересня 2000 року. Крім професійної праці, покійний д-р М. Харкевич віддався всеціло суспільно-громадській та політичній праці для Українського Визвольного Фронту, був довголітним головою Ілинойського Відділу УККА, членом Екзекутиви Головної управи УККА, головою 8-го Відділу ООЧСУ в Чикаґо, головою українського і міжнародного відділів Американських приятелів антибольшевицького бльоку народів, інших американських організацій і товариств.

Покійний д-р М. Харкевич з дружиною Оленкою виховали дітей: Христину – адвоката і сина Богдана – лікаря, дочекалися трьох внуків. Родина та організації Визвольного Фронту справили похорон М . Харкевича, який очолив Владика Іннокентій, ЧСВВ, за участі отців митратів Я. Свищука і Івана Кротеця. Тіло покійного спочило на українському цвинтарі св. О. Миколая.

Хай гостинна земля Вашінґтона буде йому легкою.

Д-р Павло Пундій

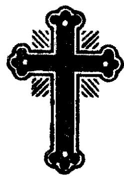

Ділимося сумною вісткою, що 5 грудня 2001 р. відійшла у вічність на 81-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА і БАБУНЯ

бл. п.

ГАЛИНА МУДРА

з дому ДОРОШ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 10 грудня в українській католицькій церкві свв Апостолів Петра і Павла в Curtis Bay, Baltimore, MD.

Прибиті горем:

муж	– ПЕТРО
син	– ЮРІЙ
доньки	– ГАЛИНА
	– МАРІЯ МУДРА СЕЛДИН з мужем і дітьми
брат	– РОМАН ДОРОШ
племінник	– РОМАН ДОРОШ
племінниця	– ОКСАНА БЕДОР з мужем і дітьми.

Вічна Їй пам'ять!

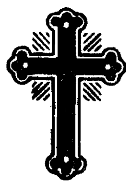

Ділимося сумною вісткою, що 6 грудня 2001 р. у Дітройті відійшов на Вічну Ватру

бл. п.

пл. сен. АТАНАС СЛЮСАРЧУК

активний член Пласту від 1924 р.
Один з основників Пластової станиці у Дітройті. Член 7 Куреня ім. Андрія Войнаровського.

Висловлюємо родині наші найщиріші співчуття.

Хай пам'ять про нього буде завжди з нами.

7 КУРІНЬ УПС ім. Андрія Войнаровського

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1-ої УД УНА
СТАНИЦЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА
Ділимося сумною вісткою з членством і українською громадою, що 28 листопада 2001 р. упокоївся в Бозі на 78-му році життя, довголітній, активний і карний член Станиці, 1-ої УД УНА

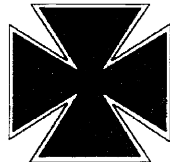

бл. п.

ВОЛОДИМИР МАТІЄВИЧ

ПОХОРОН відбувся 3 грудня 2001 р. на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі.

Опечаленій Родині складаємо наше щире вояцьке співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

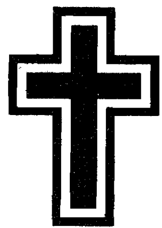

Ділимося сумною вісткою, що у Львові 22 листопада 2001 р. відійшла у вічність на 74-му році життя після довгої недуги наша незабутня товаришка

бл. п.

АНІЗІЯ СТУПІНСЬКА

з дому ДМИТРІВ

довголітній викладач латини Львівського Медичного Університету.

ТОВАРИШКИ колишньої Другої Гімназії у Львові.

Вічна Їй пам'ять!

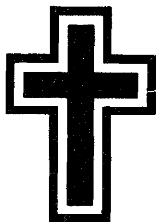

Ділимося сумною вісткою з родиною і знайомими, що 4 грудня 2001 р. відійшов у вічність наш незабутній МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ЮРІЙ ТЕРПИЛЯК

нар. 20 липня 1932 р. в Крилосі, Україна

. ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 7 грудня 2001 р. в українській католицькій катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо, а відтак на цвинтарі свв. Петра і Павла.

В глибокому смутку залишені:
дружина – ОКСАНА
доньки – ТАНЯ КУРЦ з мужем СТІВОМ
– ОЛЯ РОНДЯК з мужем ПЕТРОМ
син – МАРКО з дружиною ХРИСТИНОЮ
внуки – АНДРІЙКО, ТАНЯ, НАДЯ, МИКОЛА,
– ЛЯРИСА, РОМЧИК, МАЯ і КАЛИНА
сестра – МАРТА ВОРОНЕВИЧ
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

У невимовно болючу річницю смерти (5 грудня 2000 р.) нашого найдорожчого МУЖА і БАТЬКА

бл. п.

ОЛЕКСИ АНДРІЯШКА

нар. 1925 р. у селі Ронгури в релігійній родині, де виховувалось одинадцять дітей, сім братів і чотири сестри.

Мама померла із приходом німців. Олексу забрали до Німеччини, коли він мав несповна сімнадцять років. У 1945 р. одружився у таборі Ульмі, а у 1950 році приїхав до Дітройту разом з дружиною і сином Михасем. Панство Антоняки заопікувалися родиною. Був співзасновником спортового товариства. Дуже любив спорт. Олекса був щедрим жертводавцем на різні українські видання: „Національна Трибуна“, „Свобода“, „Шлях Перемоги“, а також на розбудову будинку інвалідів у Моршині, на церкви у Гошеві, у своїм селі Ронгури, церкву і пам'ятник поляглим за волю України у Калуші, на пам'ятник Степана Бандери, у селі Підбереж, пожертвував на будову церковці і Іконостасу. Був членом ООЧС-у, СУМ-а, Орлика, Українського Культурного Центру, щедро підтримував оселю „Київ“.

Дружина і три сини складають щиру подяку усім за поміч і спогади добрими словами нашого дорогенького мужа і батька.

Дружина із синами.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в Арізоні, 5 грудня 2001 р. відійшла у засвіти

бл. п.

ОЛЬГА СТЕЦЮК-ЛИЦИНЯК

нар. 1914 р. у Філядельфії. Па.

Покійну поховано на українському католицькому цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

В глибокому смутку:
брат – ЮРІЙ СТЕЦЮК
двоюрідна сестра – ЛІДА ПАЛІЙ
братова – МАРІЯ ЛИЦИНЯК-СТЕЦЬ
і рідня в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

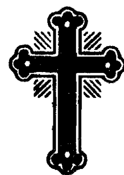

Ділимося сумною вісткою, що в наслідок тяжкої недуги відійшов у вічність наш дорогий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

інж. ІВАН ШМОРГУН

нар. 1925 р. у Кракові,
помер 9 грудня 2001 р. у В. Френдшіп, Мд.

Залишилися у глибокому смутку:
дружина – ІНГА
сини – ІВАН з дружиною ПАТРИЦІЄЮ
– ЄВГЕН з дружиною МАРТОЮ
– МАРКО з дружиною КИМ
– ДАНИЛО з дружиною ЛИН
внуки – БОЯН, АДРІЯНА, ПЕТРО, МАКСИМ
– ОЛЕКСАНДЕР, НІНА, НЕЛЯ, КАТЯ
кузин – МИРОН МОРОЗ з дружиною ЛЕНОЮ
племінниці, братова та ближча і дальша родина в Америці, Канаді й Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 12 грудня 2001 р. в катедрі св. Андрія Первозваного в Сілвер Спрінг, Мд., звідки тіло Покійного було перевезено на український православний цвинтар у С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Пам'ять про Нього завжди буде з нами!

Замість квітів родина просить складати пожертви на Катедру УПЦ св. Андрія Первозваного в Сілвер Спрінг, Мд. і на МБФ „Смолоскип“.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає